8178

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa
★
SAVAITRAŠTIS
Leidžia
Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

Nr. 23 (283) TORONTO, Ontario, 1955 m. birželio (Junė) mėn. 9 d. Kaina 10¢

Penkiolika metų

Prieš penkiolika metų, tai buvo 1940 m. birželio 15 d., dulkinų raudonarmiečių tuntai užplūdo Lietuvą. Jie atnešė į kraštą siaubą, nemigo naktis, ašaras ir dejones. Atnešė laukinišką bolševizmą su teroru ir naują rusiškąją vergiją, toli pralenkiančią caristinę.

Praėjo penkiolika metų — jau vienuolika metų ištisinės okupacijos, kurios metu stengiamasi pakeisti visą Lietuvos veidą. Kas lietuviui buvo šventa ir brangu, yra paneigta, kuo jis grožėjosi — sutrypta, o jam peršami nauji dievai. Ir ne tik peršami — prievarta brukami, apšaukiant liaudies priešu ir dažnai visai sunaikinant kiekvieną, kuris pabando parodyti prisirišimo prie tėvų idealų. Teroru ir klasta gniaužiama lietuviškoji dvasia, stengiamasi bolševikiškai rusiškoje dvasioje išauklėti jaunimą. Perdirbti suaugusius, kurie matė laisvos Lietuvos gyvenimą, kurie iš pat pradžių perprato rusiškojo bolševistinio imperializmo dvasią, jie neturi vilčių, tad juos yra pasmerkę tik darbo jėgai — jei ne tremties darbo lageriuose, tai savame krašte nušalinę iš betkurio viešojo gyvenimo. Jau vienuolika metų rusas bolševikas kuria Lietuvoje naują žmogų — prieš rusus keliaklupsčiaujantį bolševiką. Mums iš tolo pajusti Lietuvos gyvenimo pulsą nėra lengva, tačiau perijodiškai pasikartoją bolševikinės spaudos ir radijo šauksmai apie reikalą išrauti "buržuazinio nacionalizmo liekanas" liudija, kad lietuviškoji dvasia krašte tebėra gyva. Suprantam, tolydžio augąs rusiškasis nacionalizmas negali nekurstyti ir lietuviškojo patriotizmo. Jis tebėra gyvas ir veiksmingas, kaip visada būna priespaudos laikais. Tai mums paliudija protarpiais prasiveržiančios žinios, atnešamos bėglių lietuvių ar svetimtaučių, gavusių progos pabuvoti Lietuvoje arba sutikusių lietuvių kad ir darbo stovyklose.

Taigi Lietuva tebėra gyva, nors ir sužalota, o Kremliaus agentai savo smurto žygių prieš pasaulį nėra pateisinę ir jų pripažinimo nėra išgavę. Demokratinio pasaulio politikai dažnai primena jų smurtą. Dažniausiai jie tada ginasi, kad, esą, Lietuva ir kitos Pabaltijo valstybės pačios apsisprendusios prisijungti prie Sovietų Sąjungos. Bet vieną kartą Maskva prieš visą pasaulį prisipažino Pabaltijį okupavusi karine jėga. Tai buvo pasakyta 1948 m. pradžioje. Kai JAV Vastybės Departamentas paskelbė rinkinį dokumentų apie Nacių Vokietijos ir Sovietų Rusijos broliavimąsi, kur tilpo ir Ribbentropo - Molotovo sutarties dokumentai, Sovietų Sąj. ministerių tarybos Informacijos Biuras paskelbė net 4 kalbomis atsakymą, pavadintą "Istorijos klastotojai". Čia dėl gėdingo broliavimosi su naciais kaltė suverčiama D. Britanijai su Prancūzija, kurios privertusios užmegsti laikiną bičiulystę su Vokietija. Kadangi buvę aišku, jog kariauti vistiek teks, Sovietų Sąjunga turėjusi užimti pozicijas arčiau Vokietijos sienos. Tam ir buvę užimtos Pabaltijo valstybės. Reikėję sukurti "Rytų frontą" ir neužleisti Pabaltijo Vokiečiams. O Anglijos ir Prancūzijos vadovaują sluogsniai tai vadinę agresija — "Jie nesuprato, kad reikalas ėjo ne apie Suomijos, Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Lenkijos nacionalinių teisių pažeidimą ar nepažeidimą, bet apie tai, kad būtų suorganizuotas laimėjimas prieš hitlerinius fašistus ir sutrukdytas šitų kraštų pavertimas tikromis hitlerinės Vokietijos kolonijomis"... Šitaip savo oficialiame leidiny rašė Maskva. Bet ji iki šiol nepaaiškino, kodėl gi okupacija nepasibaigė po karo. Ar ir per tą dešimtį pokarinės okupacijos metų nekilo pavergtų tautų teisių pažeidimo klausimas?

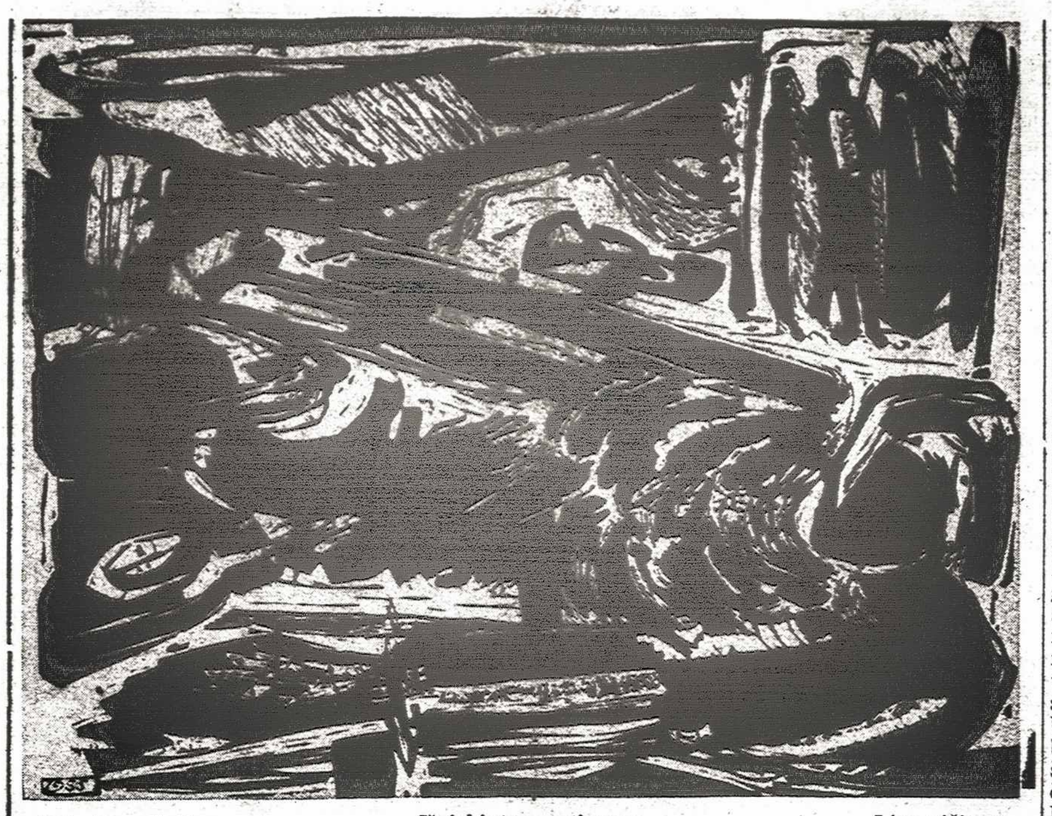

Telesforas Valius. **Išniekintas partizanas.** Lino režinys.

METINĖ ALGA DARBININKAMS?

Darbininkų unijos Amerikos žemyne ėmė kelti garantuoto metinio atlyginimo mintį. JAV "Fordo" darbininkų unija, besiruošdama naujai sutarčiai, jau reikalauja darbdavį garantuoti kiekvienam darbininkui metinį atlyginimą, kuris būtų mokamas ir tada, kai laikinai sustabdomi įmonės darbai. Ši mintis yra gyva ir Kanados darbininkų unijose. Neseniai įvykęs Darbo ir Amatų Kongreso suvažiavimas Windsore pasisakė irgi už garantuotą metinį atlyginimą kaikuriose pramonės šakose, pvz. automobilių gamyboj.

Ši mintis pasiekė ir Kanados feder. vyriausybę bei parlamentą, kuris betgi ikišiol tuo klausimu nėra pasisakęs, išskyrus kaikurių atstovų pareiškimus. Esami įstatymai garantuoti metinio atlyginimo planui nėra palankūs. Vienas nedarbo apdraudos pareigūnas pareiškė, kad feder. vyriausybė yra priėmusi 1954 m. gruodžio 31 d. potvarkį, pagal kurį darbininkai, gauną garantuotą metinį atlyginimą, neturi teisės naudotis nedarbo pašalpa. Esą panašus potvarkis buvęs išleistas 1952 m. rugsėjo mėn., bet nebuvęs tiksliai pritaikytas naujiems reikalavimams.

Darbininkų unijos norėtų išsikovoti kaikuriose pramonės šakose ir garantuotą metinį atlyginimą, ir nedarbo metu gauti nedarbo pašalpą. Žinoma, tuo atveju prileidžiama, kad ir naujam planui priklausą darbininkai mokės atatinkamą įnašą nedarbo apdraudos komisijai. Kol kas pastarasis noras neįvykdomas, nes priešingas įstatymui — Unemployment Insurance Act. Darbo min. Gregg betgi pareiškė, esą parlamentas tai galėtų pakeisti juoba, kad tas įstatymas buvęs paruoštas prieš trejus metus, kai garantuoto metinio atlyginimo klausimas nebuvo keliamas.

Darbininkai grįžta vienybėn

Kanados darbininkų unijos suskilo 1921 m. per suvažiavimą Winnipege. Amatų ir Darbo Kongresas — Trades and Labor Congress — išmetė geležinkeliečių uniją, kuriai vadovavo A. R. Mosher. Išskirtieji, vadovaujami to paties Mosher, sudarė atskirą uniją — Canadian Congress of Labor. Ikišiol šios dvi unijos veikė atskirai, nors vienybės mintis ėmė atgyti jau eilė metų. Šiemet abiejų unijų vadovybės rado kelius vienybėn — paruošė planus, kurie turi būti patvirtinti visuotinių suvažiavimų. Windsore įvyko tokis Amatų ir Darbo Kongreso suvažiavimas, kuris vienybės planą pritarė. Antrosios unijos atstovų visuot. suvažiavimas įvyks Toronte spalio mėn. Tikimasi, kad ir jis vienybės planą patvirtins. Tada jungtinė darbininkų unija oficialiai vadinsis "Canadian Labor Congress"" ir turės apie milijoną narių.

Per suvažiavimą Windsore buvę kilę balsų, esą reikia jungtinei darbiinnkų unijai susirišti su politine Kanados socialistų partija CCF. Dauguma betgi pasisakė prieš, ir tuo būdu darbininkų unija, atrodo, politiniu požiūriu nori likti neutrali.

Suvažiavime buvo iškeltas pasiūlymas priimti atgal unijon prieš penkerius metus išskirtas komunistines unijas, bet atstovai pasisakė prieš.

— **Bonna.** — Kancleris Adenaueris pasitraukė iš užsienio r. min. pareigų. Tas pareigas perėmė H. von Brentano, krikščionių dem. grupės vadovas seime.

LIETUVOS LAISVINIMAS – "BIG BUSINESS"

Amerikiečiai, uniją, bendrovę, kooperatyvą, turinčius 3 milijonus narių ir klijentų vadina "big business". Jis laikomas nesėkmingu, jei jo įtaka menkėja, vadovybėje vyksta nesutarimai, ar grupelė diktatorių bando uzurpuoti teisę, be narių ar akcininkų leidimo, kalbėti šio ar to "big business" vardu. Lietuvos laisvinimas yra "big business" šiuo kritišku momentu nei kiek neįtikinąs savo vadovybės sugebėjimais ar noru skaitytis su "akcininkais". Paanalizavus lietuviškojo biznio veiklą, panagrinėjus jo skyrių, padalinių veiklą visame pasaulyje, ne vienam mintijasi, jog nors dirva jam palanki ir galimybės plačios, jis nėra vedamas prisitaikius gyvenamojo meto moderniosios socialogijos reikalavimams. Niujorke buvo baiminamasi ar pvz., Amerikos lietuviškosios bendruomenės "tėvai", netrukus susirinksią pirmajam posėdžiui ir vyriausiojo ekzekutyvo rinkimams yra supratę būtinybę lietuviškuosius reikalus tvarkyti amerikoniškuoju elastiniu, realistišku būdu ar jie skaldysis pagal srovių linijas. Būreliuose buvo šnabždamasi ar nevertėtų Amerikos lietuviškosios bendruomenės mašinos užsukimą pavesti ALT lietuviams čiagimiams biznieriams, dvasiškiams ir intelektualams, pasiliekant kontrolės teisę? Biznieriams, kurie prigimta intuicija jaustų kokioj formoj, kokiais šūkiais Lietuvos laisvinimo biznis turėtų reikštis ir populiarėti.

Išsimokslinę biznių administracijoje ir prityrę bekurdami savo asmeniškus biznius AL Bendruomenės (American Congress to Promoto Lithuanians) arba priekyje pastatyti biznieriai — direktoriai gal rastų būdus įtikinti šėrininkus — Amerikos ir Pasaulio lietuvius išeivius, jog gėda iki šiol neturėti "American Institute for Lithuanian Research and Information", kuris rūpintųsi Amerikai ir pasauliui iškelti lietuviškąsias dorybes ir uždengti neigiamybes, kurin paskambinęs kiekvienas svetimtautis gautų greitą objektyvią ir patikimą informaciją, leistų biuletenius, žurnalus ir veikalus apie Lietuvą. Gal šie biznieriai taip sugebėtų susitvarkyti, kad Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui būtų galima skirti tokios pinigų sumos, jog į jį veržtųsi veikėjai ir būtų galima atrinkti pajėgiausius.

Biznieriai žinotų, jog joks "big business", bent Amerikoje, tokiais pareigūnais, kurie užpildo kaikuriuos liet. laisvinimo veiksnius, ilgai neišsilaikytų. Deja, biznieriškumas buvo ir yra lietuvių rečiausia dorybė.

Niujorko bendradarbio ALMAUS

Savaitės antraštės:

Tito ir Chruščiov, Keturių konferencija, Vizitai Sovietijoje buvo stambiausios praėjusios savaitės antraštės. Pasaulis taip ir nepajėgė nuspręsti ar Canossos žygis pas Tito buvo Chruščevo kvailumo ar machiaveliško klastingumo išdava. Lietuviškuose sluogsniuose buvo manoma, kad Chruščiovas nujausdamas gen. Eisenhowerio ir Dulles bekompromisinį nusistatymą Maskvos tironų atžvilgiu, desperatiškai siekė susigrąžinti Jugoslaviją. Jungtinėse Tautose diplomatai vadino paskutiniuosius Maskvos manevrus "suktais" ir svarstė, kaip Amerika išmanevruos tarp "išlaisvinimo" šūkių ir sovietų kaltinimo, kad ji kišasi į TSRS reikalus ir nenori tartis konkrečiais klausimais. Amerikoj tikėta, kad Jugoslavija nesutiko parduoti ir atsisakyti savosios nepriklausomybės, o Nikita Chruščiovas nuvažiavęs Sofijon vaikiškai atvirai porino: "Mes, žinot, balandėliai, tai jokiu būdu nesilpstame. Tai yra taikingųjų tarybinių pajėgų kova su reakcija bei imperializmu". Tai ve ir po "taikingo sugyvenimo".

39 dienos iki "4 k."

Amerikai ir Rusijai šiuo metu žadant savuose principuose nenusileisti nei per nago juodimą, vakariečiai tarė kviesti tironus Ženevon liepos 18 dieną. Amerikiečiai jau iššaukė iš Maskvos ambasadorių Bohleną, o prezidentas, kurį noroms nenoroms, matydami jo didžiulį populiarumą, remia net dešinieji respublikonai, kaltinę anksčiau už "neryžtingą užsienių politiką", praėjusioj spaudos konferencijoj, NYHT korespondentui W. Kerr užklausus, užtikrino, kad, esą, "savaime aišku, jog Vokietijos vienybės ir Rytų Europos klausimai konferencijoj bus paliesti. **"Tik manau kad šiame susitikme mes nepajėgsime nuspręsti visas bendrai sutarto plano ar schemos detales: planą, kuriam pritartų mūsų didysis sąjungininkas — Vokietija, ir visi kiti suinteresuotieji, nes kaip jūs žinotę, mes viliamės, kad Vakarų Vokietija taps mūsų puikiausiu sąjungininku, ir mes nė nemanome ignoruoti bet kokių jos pageidavimų"** Ir kas drįstų tvirtinti, kad Amerika nėra "big business" kraštas?!

Viceprezidentas atviras

JAV viceprezidentas R. Nixon dvi dienos po prezidento pareiškimo paskelbė: "Būsimoji konferencija yra pasaulio paskutinė proga taikingai išspręsti reikalus, kad išvengti katastrofiško karo". Nepaisant "komunistų blogų darbų" Amerika sutikusi tartis, kad užtikrinus pasauliui taiką. Konferencijoje vakariečiai bus reprezentuojami žmonių atsakomingų savo tautoms... "Kremliaus žmonės, kurie tėra atsakomingi tik sau, bus išstatyti pasaulio, ir Sovietijos gyventojų — teismui". Senatorius George, užs. reik. komisijos pirm. dar atviriau pareiškė, jog iš būsimosios "4 k" nesitikis Rytų ir Centro Europoj jokių permainų.

Britai apie "4 k"

Londono spauda pranešdama gandus iš Belgrado, jog Molotov netrukus būsiąs pašalintas, o jo vietą perimsiąs "Pravdos" red. Šepilov, kažkaip keistai vylėsi, jog "4" konferencija nebus

(Nukelta į 2 psl.)

PAKEIS IMIGRACIJOS ĮSTATYMĄ?

Prezid. Eisenhoweris kreipėsi raštu į Kongresą, prašydamas pakeisti kaikuriuos imigracijos įstatymo paragrafus, kad jis būtų išraiškt senos Amerikos tradicijos — teikti globą skriaudžiamiems.

Savo raštu Prezidentas siūlo įsileisti į JAV ir tuos, kurie serga džiova. Esą ši liga JAV nebėra laikoma pavojinga, nes modernioji medicina toj srity yra daug padariusi; siūlo įterpti į 1953 m. pabėgėlių įstatymą pastabą, kuri leistų V. Europos kraštų neišnaudotom kvotoms pasinaudoti pvz. viso pasaulio našlaičiams; taip pat siūlo pakeisti nuostatą, reikalaujantį, kad pabėgėlis gyventų užsienyje. Esą, jis užkertąs kelią į JAV įvairių gamtos nelaimių paliestiems žmonėms pvz. olandams, kurių ūkiai buvę sunaikinti vandenyno audros; graikams, kurių turtas buvęs sunaikintas įsiveržėlių komunistų. Prezidentas taipgi pageidauja, kad įstatymas būtų švelnesnis paso ar pan. dokumentų reikalu, nes pabėgėliai, kurie rizikuoja savo gyvybe, negalį to išpildyti. Esą, taip pat nereiktų reikalauti iš pabėgėlio pasisakyti apie savo 2 metų veiklą prieš prašymo padavimą emigruoti į JAV. Tam tikrais atvejais, esą, užtektų labdarybinių draugijų garantijų ir nereikėtų reikalauti individualinių afidevitų.

Pagaliau prezidentas siūlo įvesti specialias vizas žmonoms, vyrams ir vaikams asmenų, kurie jau imigravę Amerikon. Tuo būdu, esą, būtų palengvinta šeimoms imigruoti kad ir skirtingomis datomis.

Savaitės įvykiai

Kremliaus vizitas Titui nedavė nieko sensacingo. Chruščiovo, Bulganino, Mikojano, Gromyko ir kt. augštųjų Kremliaus pareigūnų vizitas Belgrade praėjusią savaitę ir Rytuose, ir Vakaruose buvo įdėmiai sekamas. Sovietinis blokas laukė Tito grįžimo vienokia ar kitokia forma į Kominformo eiles, o vakariečiai stebėjo ar Tito neapvils jam parodyto pasitikėjimo. Iš paskelbto oficialaus komunikato matyti, kad kaikuriais klausimais Tito nusileido sovietams pvz Raud. Kinijos klausimu. Jisai pritarė, kad Raud. Kinija turinti būti priimta į J. Tautas ir kad Formoza turinti jai atitekti. Taip pat Tito pritarė kelektyvinio saugumo planui Europoj, kuriame nebūtų dviejų besivaržančių blokų ir kuriame tilptų Vokietija. Bet ir prieš Kremliaus vizitą Tito politika buvo tai linijai palanki. Iš visko atrodo, kad Tito laimėjimas buvo žymiai svaresnis. Jis atsilaikė prieš sovietų viliones atgaivinti senuosius ryšius su Rusijos komunistų partija ir paremti neutralumo politiką. Derybos vyko pagal Tito norą: tarp dviejų lygiateisių vyriausybių, o ne tarp dviejų partijų. Užtat ir oficialusis komunikatas buvo pasirašytas vyriausybių šefų: Tito ir Bulganino. Chruščiovas su Bulganinu, atvykę į Bulgarijos sostinę Sofiją pareiškė, kad Jugoslavija nors ir esanti socializmo stovykloje, tačiau išlaikiusi savo suverenumą bei nepriklausomybę. Tai reiškia, kad Kremlius pripažino titoistinį komunizmą tikru, neeretišku, kaip ligšiol buvo skelbiama. Galimas daiktas, šis pripažinimas nepasiliks be įtakos ir kituose R. Europos kraštuose, kurie yra priversti aklai sekti Maskvos diktatą. Tiesa, Tito padėtis buvo skirtinga nuo pat karo pabaigos — jie atėjo valdžion ne iš Kremliaus malonės, kai tuo tarpu satelitinių kraštų vyriausybės buvo Maskvos pastatytos. Visdėlto ir satelitiniuose kraštuos titoistinė komunizmo forma turi šalininkų, kurie, kitokiems vėjams papūtus gali iškilti.

Vakariečiai pas Tito

Po Kremliaus vizito Belgrade vakariečių nuotaikos nėra labai tikros. Nors Tito savo įsipareigojimų Vakarams nepaneigė ir nuo tarpusavio pagalbos sąjungos su Graikija ir Turkija neatsimetė, tačiau pasiliko įspūdis, kad santykiai su Maskva pagerėjo. Nuostoliai, kurie Titui buvo padaryti per boikotą išėjus jam iš Kominformo, pažadėta atlyginti. Tuo būdu ir ūkiškai, ne tik politiškai, kelias Maskvon atsivėrė žymiai plačiau. Užtat "Pravda" ir pranašauja, kad su laiku abiejų kraštų bendradarbiavimas stiprėsiąs, Chruščiovas gi taip pat pareiškė, kad jo delegacijos vizitas baigęs sudrumstų santykių laikotarpį ir pradėjęs normalių ryšių periodą. Visa tai paakino vakariečius irgi organizuoti konferenciją su Tito vyriausybe, juoba, kad atsirado neaiškumų dėl karinės JAV teikiamos pagalbos ir kt. klausimų. JAV amabasadorius Belgrade J. Riddleberger vyksiąs į Vašingtoną su pranešimu apie Kremliaus vizitą ir kartu paruošiąs planus numatomai konferencijai Belgrade, kurioj dalyvaus JAV, Britanijos, Prancūzijos ir Jugoslavijos ambasadoriai. Sakoma, kad ši konferencija buvusi numatyta dar prieš Kremliaus vizitą, bet šis pastarasis paakinęs ją paskubinti.

Autonomija Tunizijai

Prancūzija, po ilgų 9 mėn. derybų pagaliau pasirašė su Tunizijos vyriausybe sutartį, kuria Tunizijai suteikiama savivalda, išskyrus užsienio politiką ir gynybą. Sutartis dar nėra ratifikuota Prancūzijos parlamento, bet manoma, kad pastarasis nedarys kliūčių, nors opozicija galima gana stipri. Tuo tarpu neramumai ne tik Tunizijoj, bet ir visoj Š. Afrikoj nesiliauja. Prancūzai buvo priversti atitraukti vieną diviziją iš 5, priklausančių Š. Atlanto Sąjungai ir pasiųsti Š. Afrikon. Ir tai jau nepirmas kartas. Taip buvo su Indokinija, taip buvo ir pajusi rudenį su Tunizija, kur buvo pasiųstos dvi lengvosios divizijos, anksčiau buvusios Š. Atlanto komandos žinioje. Anglai ir amerikiečiai, kurie yra pasižadėję laikyti Europoje savo divizijas, tokį mostą laiko pažadų netesėjimu. Prancūzija betgi remiasi Š. Atlanto Sąj. nuostatais, kurie leidžia betkuriam nariui atitraukti savo kariuomenę ir ją panaudoti kitur. Š. Atlanto Sąj. vadovybė tokiam prancūzų žingsniui, atrodo, tyliai pritarė, nes neprotestavo.

Streikai Anglijoj

70.000 geležinkeliečių streikas, prasidėjęs aną savaitę, gerokai paralyžavo Anglijos pramonę. Prie jų prisidėjo dar 20.000 uosto darbininkų, kurių streikas labai sulėtino laivų judėjimą 6 uostuose. Visame krašte paskelbtas nepaprastas stovis. Kariuomenės daliinai aptarnauja traukinius, kuriais gabenamas maistas. Vyriausybė ketina pašaukti dar daugiau dariuomenės traukinių judėjimui. Kol kas dar nematyti streiko galo. Daugybė įmonių turi sustabdyti darbą, nes neįmanoma gauti reikalingų medžiagų. Min. pirm. pakartotinai kreipėsi į streikininkus, kviesdamas grįžti į darbą, bet žadėtų griežtų priemonių dar nesimė.

KOMUNISTAI RINKIMUOSE

Šį ketvirtadienį vykstantiems Ontario parlamento rinkimams komunistų partija, kuri čia vadinasi Labor Progressive Party (LPP), yra išstačiusi per 40 kandidatų, kai išviso turi būti išrinkta 98 atstovai. Pastarajame Ontario parlamente buvo vos vienas kom. atstovas Joseph B Salzberg, išrinktas Toronto St Andrews apylinkėje (tarp Bathurst ir Spadina). Jis ir vėl ter kandidatuoja. Prieš tai buvusia me parlamente buvo 2 komunistai — antras taip pat iš Toronto Bellwoods apylinkės (vakarus nuo Bathurst), bet 195 m. jis buvo išstumtas konservatoriaus Yaremko. Dabar toje apylinkėje komunistai stato St Smith kandidatūrą. Be abejo tai dvi opiausios vietos. Ypač tuose rajonuose gyvenantiej turi atkreipti į tai dėmes. C tai gausiai neokanadiečių gyve nami rajonai.

Viso pasaulio komunistai laikosi Maskvos instrukcijų. Ka komunistai atstovai turi veikti parlamentuose, nustatė jau 1920 m. Maskvoje vykę Internacionalo posėdžiai. Ten šitaip sakoma:

"Komunizmas atsisako nuo parlamentarizmo kaip nuo ateities formos; jis nemano nugalėti parlamentarizmo keliu; jo tikslas yra sunaikinti parlamentarizmą".

"Partijos nariai turi įeiti nariais į šitas organizacijas (laisvus parlamentus) tikslu diriguoti masių pastangas griauti visą buržuazijos mašineriją ir pačius parlamentus iš vidaus. Pačiame parlamente išnaudoti viešąją tribūną revoliucinei propagandai".

"Komunistai parlamentų nariai turi uždavinį nuolat siūlyti demonstratyvines priemones ir projektus ne kad juos pravestų buržuazinės daugumos pagalba, bet dėl propagandos, agitacijos ir savo organizacijos. Kiekvienas komunistų atstovas turi atsiminti, kad jis nėra įstatymų leidėjas, ieškąs susitarimo su kitais atstovais, bet yra partijos agitatorius, kuris yra jau įsibrovęs į priešo stovyklą ir ten vykdąs partijos uždavinius".

(Can. Scene)

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Dr. A. Šapoka ir Dr. Pr. Gaidamavičius
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Prenumerata Kanadoje ir JAV metams $4.00, pusmečiui $2.50
Kitur: metams $4.50, pusmečiui $2.50
Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada Telef.: EM. 3-4263

TAUTIEČIAI!

Š.m. birželio 15 d. sueina 15 metų, kai Sovietų Sąjunga okupavo Lietuvą. Su šia data sutampa ir baisiosios 1941 m. birželio dienos, kai tūkstančiai lietuvių buvo ištremti į tolimus Sovietų kraštus.

Mes čia, laisvajame pasaulyje, niekuomet neturime pamiršti tų neapsakomų vargų ir kančių, kurias mūsų broliai ir sesės yra iškentę ir turi toliau kęsti okupuotoje Lietuvoje. Meilė Lietuvai ir jos žmonių kančios įpareigoja mus skelbti visam pasauliui tą didžią skriaudą, kurią Sovietų valstybė padarė mūsų kraštui, ir prašyti jo pagalbos bei paramos.

Pasaulis trokšta taikos, jis bijo naujo karo. Bet tikros taikos ir negali būti, kol ištisos tautos kenčia bolševikų vergijoje arba nėra tikros, kad ir jos netaps bolševikų agresijos aukomis. Šiandien valstybių vairuotojai atsidėję ieško būdų šaltajam karui baigti. Planuojamos įvairios konferencijos ir pasitarimai. Nepoilgo turi susirinkti Keturių Didžiųjų konferencija. Kalbama apie koegzistenciją, apie valstybių neutralizaciją. Kai kur girdėti balsų ir apie tariamai prasidedančią neutralizaciją. Kai kur girdėti balsų ir apie tariamai prasidedančią naują santykiuose su bolševikais erą. Mes, lietuviai, gerai pažįstame bolševikų metodus laisvosioms tautoms pavergti, žinome gerai ir jų pažadų bei sudarytųjų sutarčių vertę. Turėjome su Sovietais visą eilę mūsų laisvę ir nepriklausomybę garantuojančių sutarčių, bet kai atėjo bolševikams patogus metas — visos sutartys buvo sulaužytos, ir mūsų kraštas pavergtas. Gera valia ir teisė pagrįstas sugyvenimas su Sovietais nėra įmanomas. Bolševikai pripažįsta tik klastą, jėgą ir smurtą. Su didžiausiu brutalumu jie naikina visus, kuriuos tik gali įtarti, kad jie yra priešingi jų užmačioms. Tautiečiai, šiandien mes, prisimindami anų dienų liūdnus įvykius, nors ir išblaškyti po visą pasaulį, turime pakelti savo balsą ir protestuoti prieš Lietuvos užgrobimą ir pavergimą, reikalaudami grąžinti mūsų tėvynei laisvę ir nepriklausomybę. Mes turime griežtai reikalauti, kad mūsų valstybės likimas nebūtų be mūsų pačių sutikimo sprendžiamas. Tai yra mūsų šventa teisė ir pareiga.

Mūsų priešai yra ne kartą skelbę, kad mes čia esame bėjėgiai. Tai netiesa. Mūsų veikla, tautinis solidarumas, nuolatinis ir nenuilstamas mūsų Lietuvai padarytos skriaudos viešumon kėlimas baigia pralaužti po karo viešpatavusį "tylos sąmokslą". Nenuleiskime rankų ir šiuo kritišku mūsų tautai momentu. Artėja baisiosios birželio metinės. Panaudokime ir šią progą reikalauti mūsų kraštui laisvės. Apeliuokime į laisvojo pasaulio sąžinę, priminkime jam dar sykį su visu akivaizdumu tikrąjį bolševikų veidą. Minėdami šį skaudų mums įvykį, išeikime viešumon, kreipkimės rezoliucijomis į valstybių vyrus, parlamentarus, viešojo gyvenimo atstovus. Užkirskime kelią melagingai bolševikų propagandai, rašykime į spaudą, veikime viešą demokratinių kraštų nusistatymą. Reikalaukime, kad per būsimąsias su Sovietais konferencijas laisvųjų kraštų atstovai paliktų ištikimi laisvės ir humanizmo principams. Tebūna baisiojo birželio įvykiai ir mūsų patirtis didysis įspėjimas Vakarams. Iškilmingai su prideramu susitelkimu minėdami sovietinio režimo aukas, parodykime pasauliui, kad už geležinės uždangos nėrai nei taikos, nei laisvės. Įtikinkime demokratinių kraštų visuomenę, kad tik pavergtųjų tautų išlaisvinimas, tik sovietinio imperializmo sutramdymas, bet ne nuolaidos gali užtikrinti žmonijai ramų ir kūrybingą gyvenimą.

Tegyvuoja Laisva ir Nepriklausoma Lietuva!

Vykdomoji Taryba.

GEDIMINAS GALVA.

KETURIŲ DIDŽIŲJŲ PASITARIMAS

Winston Churchill, pergyvenęs liūdną Anglijos imperijos smukimo tarpsnį, įtikino laisvąjį pasaulį ir toliau tartis su Rusija. Galima suprasti jo norą toliau kalbėtis su Rusija, nes tokių pasitarimų metu Anglija tikėjosi būti neva tarpininku tarp valstybių, kurios šiandieną varžosi dėl pirmavimo pasaulyje. Jei Churchill būtų pergalvojęs šiandieninę padėtį iki galo, vargu būtų veržęsis būti tarpininku kalbėtis su komunistais, kurie vakar žymiai paspartino angliškos imperijos griuvimą, o ryt gali ją palaidot.

Nelengvas uždavinys tenka ir JAV, kurios apsisprendė dar kartą kalbėtis su komunistine Rusija, šiandieną įgyvendinusia senas rusų kartų svajones užvaldyti pasaulį. Nelengva yra tartis su rusais, kai apstybė praėjusių pasitarimų nesugebėjo išspręsti net paprasčiausių klausimų. Dar sunkiau su jais šnekėti, kai praeityje padaryti susitarimai daugumoje yra sulaužyti. Ir visų blogiausia, kai Rusija, kariškai sustiprėjusi, šiandieną nori reikalaut pati nedarydama jokių nuolaidų.

Anglijos tarpininkavimas šiandieną niekam nereikalingas, kai ji pati priklauso prie laisvojo pasaulio. Jos užsienio politika Tolimuose Rytuose mažiausia apgailėtina. Jos laikysena Jaltoje leido komunistinei Rusijai įsigalėti ne tik Europoje, bet ir Azijoje. Ir todėl mažiausia reikia stebėtis, kad pokario ciniškosios politikos kūrėjas netrukus turėjo pasitraukti iš ministerio pirmininko kėdės, kai visuomenė susipažino kokiuo neatsakingumu Jaltoj buvo svarstomi esminiai politiniai klausimai ir dedamas pamatas ateities santvarkos rūmui.

Neatrodo, kad pripuolamai vakariečiai sutiko vėl kalbėtis su komunistine Rusija. Bent šnekomis apie galimus pasitarimus norėta išmušti ginklą darbiečiams rinkimuose į žemuosius rūmus. Vargu vertėjo iš patrankų taikyti į žvirblį. Kremlius tuojau suprato žaidimo tikslą. Pirmiausia rusų komunistų partijos dienraštis Pravda pradėjo pulti Vašingtoną, kad jis paruošiamaisiais darbais ir keturių valstybių pirmūnų pasitarimo dienotvarkės nusistatymu trukdąs konferencijos įvykimą. Gegužės 26 d., kai Anglijoje rinkimai vyko, Molotovas pakartojo kaltinimus. Rusų komunistų partija norėtų, kad keturių didžiųjų valstybių pasitarimų metu būtų atliekamas vaidinimas, primenąs įvykusį Jaltoje.

Jau pati dienotvarkė iškelia tuos nuomonių skirtumus, kurie iš seno žinomi. Vakariečiai nori trumpų pasitarimų metu gauti komunistinės Rusijos atsakymus į pateiktus klausimus. Kremlius gi nenori sau rankų iš anksto susivaržyti ir šiuos pasitarimus, kaip ir ankstesniuosius, panaudoti politinei propagandai. Vakariečiai norėtų išsiaiškinti Vokietijos suvienijimo klausimą, reikalauti laisvės Rusijos pavergtiems kraštams, kalbėtis dėl nusiginklavimo.

Kremlius, greičiausiai, naudos seno žaidimo būdus. Jis reikalaus, kad vakariečiai nusiginkluotų, Rusijai paliekant laisvę toliau ginkluotis. Jis nurodys, kad reikia sunaikinti atominius ginklus, tačiau neįsileis tarptautinės komisijos patikrinti ką toje srityje jie daro. Jis reikalaus, kad amerikiečiai pasitrauktų iš 49 valstybių, kuriose, pagal susitarimą, laikomi daliniai ir t.t.

Jau jūros rašalo išlieta dėstant apie keturių didžiųjų konferenciją. Tačiau iki šiol dar neaišku, kada ir kur ji įvyks. Dėl jo sekmės iš anksto galima rimtai abejoti. Mes, lietuviai galime priminti, kad komunistinė Rusija sulaužė visas jos sudarytas sutartis su Lietuva, — pradedant 1920 m. liepos 12 d. ir baigiant 1939 m. spalio 10 d., kai įsėdė į Pabaltiją Rusijos kariuomenę didžiajai klastai įvykdyti.

Ar kitaip dėjosi tarptautiniame bendravime su amerikiečiais?

Nuo 1933 m., kai JAV pripažino Rusijos valstybę, įvyko 3.400 pasitarimų, kurių metu pasakyta 106 mil. žodžių. Juos atspausdinus susidarytų 620 tomų po 400 psl. kiekvienas. Tuo metu amerikiečiai sudarė 52 sutartis, kurių 50 jau yra rusų sulaužytos.

Rusija pažadėjo Vokietiją suvienyti, tačiau suskaldė. Ji pažadėjo ją nuginkluoti, tačiau R. Vokietijoje paskubomis sukūrė 100.000 vadinamos milicijos ir laiko 300.000 rusų karių. Ji pažadėjo laisvę, bet R. Vokietijoje ja tesinaudoja tik komunistai. Ji pažadėjo Berlyną sutartinai valdyti ir transporto netrukdyti, bet ir šiandieną jokio susitarimo nepasiekta dėl varžtų panaikinimo.

Rusija iškilmingai pažadėjo nepavergti laisvųjų tautų. Šiandieną ji yra pavergusi 11 valstybių, 750 mil. gyventojų. Rusija užtikrino, kad iki 1946 m. Bulgarijoje, Lenkijoje, Rumunijoje, Vengrijoje ir kituose jos valdomuose kraštuose bus įgyvendinti laisvi rinkimai. Tačiau ne tik minėti kraštai atsidūrė komunistinėje vergijoje, bet ir pusiau laisva Čekoslovakija 1948 m. liko Kremliaus pajungta.

Rusija pažadėjo tautinei Kinijai atiduoti visas jai priklausančias žemes. Pažadas sulaužytas, nes jau iš seno ruoštas perversmas buvo komunistų įgyvendintas, Maskvai jį parėmus. Rusija pažadėjo laisvę Korėjai, bet netrukus sukurstė "pilietinį" karą, kurio metu vien amerikiečių žuvo per 40.000. Rusija pažadėjo grąžinti karo belaisvius, tačiau iki šiol duotas pažadas nėra įgyvendintas.

Aštuonerius metus vestos derybos dėl atominių ginklų gamybos suvaržymo. Padaryta 200 posėdžių, bet iki šiol nei mažiausios vilties susitarti. Vokietijos suvienijimo reikalu sukviesta 1.200 posėdžių, bet šiandieną mes turime suskaldytą vokiečių tautą, o jos suvienijimas yra palaidotas iki komunistinė Rusija nebus sunaikinta.

Septynerius metus tartasi dėl nusiginklavimo ir Rusijai suteiktos paskolos grąžinimo. Paskirtarimai liko bergždi ir bevilčiški. JAV parodyta gera valia liko Maskvos pamiršta. Maskva, kai vokiečiai grėsė komunistinę Rusiją sunaikinti, prašė amerikiečių mažesnės paramos ir didesnėmis palūkanomis. JAV-bės vietoj prašytų 6 bilijonų — davė 11 bilijonų paskolos, o siūlytas palūkanas 2,5% sumažino iki 2%. Komunistinė Rusija dėkui šios paskolos ne tik sugebėjo spirtis vokiečiams, bet ją panaudojo apsiginklavimui, nukreiptam jau prieš amerikiečius.

Aštuonerius metus sugaišo deryboms ir bereikšmiams pasitarimams su Maskva dėl taikos įgyvendinimo pasaulyje. Kalbos apie taiką tebuvo vestos, kad turėtų laiko apsiginkluoti komunistinis pasaulis. Nei vienas kraštas, pastaruoju metu, nėra tiek paaukojęs apsiginklavimui prakaito ir pavergtųjų tautų gyvybių, kaip komunistinė Rusija. Ir juo **ji bus kariškai tvirtesnė, tuo politiniai reikalavimai bus didesni. Šiandieną Maskva stengiasi tik grobį ginti ir pamažu savo įtaką plėsti. Kai ji pasieks vakariečių apsiginklavimo lygį — ji pradės vis įžuliau reikalauti.**

Prieš 17 metų vokiečiai tik ką įvykdę keturmečio apsiginklavimo planą laisvąjį pasaulį nuvedė į Muencheną. Ten padarytos nuolaidos vokiečius paskatino pradėti karą. **Betkurie tolimesni pasitarimai su komunistine Rusija tik pagreitins naują grėsmę, kuri šiandieną yra neišvengiama.** Nuolaidos pavergtųjų sąskaiton yra susietos su galimo vakariečių laimėjimo susilpninimu.

Nūdieną negalima taika, kai komunistinis pasaulis atsidėjęs ją griauna. Pačiu didžiausiu tikslu lieka pavergtųjų tautų išlaisvinimas. Laisvasis pasaulis negalės ilgai likti laisvas, jei paskubomis neišties rankos pavergtiesiems gelbėti. Taika tik tuomet bus patvari, kai rusiškas komunistinis imperializmas bus sunaikintas ir visos pavergtos tautos džiaugsis laisve.

Akies nuotraukos Ispanijoje

KAZYS GEČYS

(1941. II. 12. -- 1941. IX. 25.)

(Tęsinys iš praeito nr.)

Bulius pastebėjo arti ložių "raitelį". Puola jį visu smarkumu; ragais — ir plunksna, pakelia lengvai arklį kartu su jojiku, ir meta į žemę; "raitelis" iškrinta iš balno; bulius ne juokais bado arklį, — tas "juokiasi", nes jį dengia storas apdangalas, nieko nemato, gal būt mano, kad jį šeimininkas kutena. "Raitelis" iš po arklio išsikapstęs, kiek išgalėdamas mauna šalin. Viskas vyksta greitai, — kaip filme. "Raitelio" gyvybei rimtą pavojų pašalina vienas iš toreadoro pagalbininkų, kurie visą eigą stebi už tam tikrų užtvarų. Pribėgęs pradeda bulių erzinti raudonu apsiaustu, — capa. Bulius užmiršo savo auką. Jis mirtinas raudonos spalvos priešas. Tuo laiku vaikėzai — dairydamiesi ir pasirengę sprukti — pakelia arklį; jojikas įsėda į balną. Bulius antrą kartą jį puola. Jojikas stengiasi buliui įsmeigti durtuvu į kartį. Įsmeigimų gali būti tik du. Įsmeigė. Ant buliaus karčio pasirodo kraujas ... "Raiteliai", atlikę savo užduotį, zovada "triumfališkai" apleidžia areną. Sužalotas bulius pasidaro piktas, — tikrai dabar baisus ir pavojingas. Toreadoro pagalbininkus, vieną po kito visus išvaiko, tie vos spėja pasprukti už užtvaros ir galvą iškišę stebėti, ką jų "draugas" išdarinėja. Šiuo momentu būtinas toreadoras — jis vienas gali drąsiai stoti į nelygią dvikovą.

Štai toreadoro. Prasideda įdomiausias rungtynių momentas. Laikomu dviejose rankose raudonu apsiaustu pradeda erzinti — visą laiką iš priešakio — bulių. Ką jis nedaro: pakiša raudoną apsiaustą buliui po nosim; priklaupia prieš jį; patraukia raudoną apsiaustą per snukį, akis ir kartį; velka apsiaustą žeme; suka jį aplink save. Bulius be pertraukos jį puola. Kas kart smarkiau. Rodosi jau jau jį savo ragais parmuš. Ne, tas vienu akimirksniu atšoko į šalį, o bulius visu sunkumu įsismeigė pirmutinėmis kojomis giliai į smėlį. Pavojingiausias momentas, kada toreadoras raudonu apsiaustu patraukia buliui per snukį arba suka aplink save. Tada buliaus ragai, raudonas apsiaustas, toreadoro laiba silvetė, jo įvairiaspalviai rūbai maišosi; tikras spalvų žaidimas. Užtenka vieno centimetro, kad liktų mirtinai sužalotas. Jeigu traukiant raudoną apsiaustą žeme ir jam atžagariai besitraukiant, bulius apsiaustą ragais arba koja, primintų ir iš toreadoro rankų jį išrautų, žvaigždė užgestų; jis savo karjerą užbaigtų. Rungtynės tai mirties šokis, velniška akrobatika, augščiausiame laipsnyje toreadoro lankstumas, vikrumas, orientacija ir inteligencija.

Pavargstantį toreadorą kelis sykius pakeičia jo pagalbininkai. Juokas, kai jie nuo buliaus bėga — toreadorui to nevalia daryti. Būna ir taip, kad pagalbininkas vos galvą iškiša iš užtvaros ir vėl traukia atgal. Bulius stadiono ponas. Ne ilgam.

Žiūrovai atydžiai seka rungtynes. Susidarius rimtam pavojui, visi, vienu balsu sušunka — ah! Išvengus pavojaus arba toreadorui meistriškai rungiantis, šaukia bravo! Nesilaikant toreadorui taisyklių arba jam nesisekant — švilpia. Buliui gražiai toreadorą puolant šaukia — bravo toro! Žiūrėtojai teisingi. Giria vieną ir kitą, peikia tik toreadorą. Pastebėję nors ir mažą buliaus kūno sužalojimą — niekad neleis rungtis. Vienas bulius kiek raišavo — žiūrėtojai privertė jį grąžinti atgal iš arenos. Būtų gardaus juoko, kad taip tos dienos visi buliai sustreikuotų ir pradėtų raišuoti. Žmonės liuosu laiku komentuoja rungtynių eigą. Jie puikūs jų žinovai.

Antroji rungtynių dalis. Toreadoras stovėdamas vietoj ir laikydamas kiekvienoj rankoj po kokių 60-80 centimetrų ploną lazdelę smailiu geležiniu galu, turi puolančiam buliui jas įsmeigti iš priešakio į pečius, arti karčio, Tokių lazdukių turi įsmeigti šešias. Jeigu tas pavojingas darbas toreadorui pavyksta atlikti per tris kartus, tai tuo pačiu pavojus padaugėja, o jo gabumai žiūrovų akyse mažėja. Bulius bėga ant toreadoro tas staiga iškelia rankas augštyn, pasistiepia ant kojų pirštų, pakimba ore, smeigia ir, nepamatai kaip staiga, atšoka į šalį. Pavyko; žmonės šaukia — bravo; neužsikorė ant buliaus ragų. Vaikėzai paduoda sekančias dvi lazdeles. Stiprių nervų žmogui, tas momentas suteikia ne maža emocijų — nervų įtempimą.

Vargšas gyvulys kraipo galvą į visas puses, norėtų tas lazdukes ištraukti iš savo kūno. Jos styri kartuje, kaip giltinės piršlai. Ant karčio ir šonų matyti kas kart didesnis lopas kraujo. Žmogaus ir gyvulio skausmas tas pats. Jam neduodama poilsio. Jis dar piktesnis, kiek išgalėdamas puola toreadorą arba jo pagalbininkus. Aiškiai matyti, kaip jėgos kas kart daugiau apleidžia: sustoja, dairosi, kojomis kapsto smėlį, akys darosi baltesnės. Ne kartą bulius yra toreadoro verčiamas jį pulti.

Grumtynės artinasi prie galo. Toreodoro rankoje siauras vidutinio ilgio, apdengtas raudonu apsiaustu, kardas. Būdas buliaus erzinimo tas pats. Staiga raudoną apsiaustą permeta ant kairės rankos, o dešinėj rankoj laikomu kardu smeigia iš priešakio į kartį. Smeigimas geras, pataikė į širdį. Bulius susvyruoja ir krinta po toreadoro kojomis. Žmogaus protas ir raumenys nugalėjo kelius kartus stipresnį gyvulį. Žmonės iš džiaugsmo šėlsta: šaukia — bravo, ploja, mojuoja nosinaitėmis, senjoritos meto gėles, vyrai savo skrybėles ir cigarus. Skrybėlės grąžinamos atgal, cigarus pasiima, vieną kitą gėlę pakėlęs pabučiuoja. Trys arkliai ištempia už ragų bulių iš stadiono. Grumtynės truko viso 23 minutes. Toreadoro rungėsi gražiai, pagal taisykles, be klaidos. Šiandien jis publikos dievaitis. Nusiėmęs kepurę eina jis aplink areną, šypsosi, sveikina. Viskas panašiai, kaip senos Romos cezarių laikais — Circus Maximus. Žmogaus laimei visai mažai reikia: "panem et cineres". Ir to jam neduodama. Kokie žiaurūs ir blogi šių dienų pasaulio valdovai ...

Sekantis toreadoro ir bulius. Įvairumas rungtynių priklauso nuo toreadoro gabumų ir buliaus temperamento bei jėgų.

Panašios bulių rungtynės esti gretimoj Portugalijoj, šiaurinėj Prancūzijoj ir visose P. Amerikos lotyniškose respublikose.

Stadione išbuvau tris valandas. Pavargau — ypač mano nervai. Iki gyvas po šį pasaulį rioglinėsiu — neužmiršiu. Kraujo ir žaizdų vaizdo, kieno jos bebūtų, nepakenčiu. Man geriau patinka geras raudonas vynas. Maniau stadioną grumtynių pradžioje apleisti, bet aš vyras, pamatęs moteris, paneles, vaikėzus — susigėdinau. Na ir lepšys iš tavęs! — tariau sau ir likau. (Bus daugiau)

LIETUVOS LAISVINIMAS – "BIG BUSINESS"

(Atkelta iš 1 pusl.)

bergždžia. Ji kvietė vakariečius kuo plačiausiai šypsotis vokiečiams ir patarinėjo amerikiečiams ir saviesiems valstybininkams prilaikyti liežuvius. Britai laikraštininkai manė, kad visai be reikalo pastarieji pasigyrę iškelsią Rytų Europos problemą, nes taip jie tik duodą laiko sovietams tinkamiau pasiruošti. Esą, nėra reikalo perdaug garbinti ir liaupsinti nei vokiečių nesančios kariuomenės. Britai taipgi svarstė, kas būtų, jei Maskva sutiktų leisti laisvus rinkimus Vokietijoje? Juk tai reikštų Vokietijos sienų nustatymą ir kancleris, krikščionis demokratas, būtų pastatytas prieš dilemą: nepriimti "4 k" sutarimo ir išlaikyti Vokietiją iki lemiamo Rytų - Vakarų susikirtimo turtingą bei "krikščioniškai demokratišką" arba priimti pasiūlymą ir eiti koalicijon su socialdemokratais, nes daugumos Adenauerio partija tada jau neturėtų. Esą, kancleris betgi negalįs nesiskaityti ir su Rytų Vokietijos greitesnio išlaisvinimo siekimais.

Dėl "laisvų rinkimų" satelituose

Amerikos valstybininkams ir spaudai nuolat šūkaujant apie jų būsimuosius reikalavimus "4 k" įgalinti satelituose "laisvus rinkimus" Pavel Korbel, čekas iš Laisvos Europos Komiteto Niujorke paskelbė NYTimes išmaningą laišką. Esą, vienas dalykas laisvi rinkimai Rytų Vokietijoje, kitas dalykas satelituose. Nežiūrint žadamos kontrolės "laisvų rinkimų" specialistai komunistai juos pravestų savaip; jų gi būtų rinkiminis aparatas, kandidatai ir t.t. Korbel toliau primena, kad išskyrus Pabaltijo valstybes, visuose satelituose po antrojo karo vykę laisvi rinkimai, kuriuose komunistai be išimties prakišo, o visdėlto šiuo metu ten valdo. "Rinkimai negali būti vykdomi tuštumoj. Bet koks susitarimas dėl kraštų neutralizavimo turįs būti lydimas griežčiausių nuostatų ir garantijų, užtikrinančių visoms demokratinėms partijoms kampanijos laisvę, su 3 vakarų valstybių garantija, kad tuo atveju, jei komunistai pralaimėję bandytų sąmokslu užgrobti valdžią, Rytų Europos demokratinėms grupėms talkon ateitų laisvasis pasaulis su savo milžiniška karine galia".

Aplankyk Lietuvą!

Indijos premjeras Nehru, kuriam VLIKo įstaigos siuntė literatūros apie Lietuvą ir buvo apkoliotas Pavergt. J. Tautų Seime, praėjusį sekmadienį išvykdamas lankyti draugų sakė būsiąs neutralus iš tiesų, laikysiąsis "nesikišimo ir taikos politikos". "Nesikišimo politikos" specialistai Maskvoje ruošės Nehru priimti kaip karalių, skelbdami jo žodžius, jog jis "tiek daug tikįsis išmokti iš Tarybų Sąjungos!" Nehru taipgi didžiavęsis sovietų draugingumu ir pasitikėjimu (atsimenam Lietuvoje panašius svaičiojimus 1939 metais). Aišku demokratui Nehru nebus patogu teirautis, kas gi ten ištikro darosi Pabaltijy? Netikime, taipgi, kad nors vienas iš švedų parlamentarų, šiuo metu esančių Maskvoj, ryžtųsi išklausyti Švedijos spaudoje paskelbto pabėgėlių latvių prašymo aplankyti Latviją. Nemanome, kad nors vienas ir Amerikos lietuvis, "ūkininkas", pakliūtų į JAV ūkininkų delegaciją būsiančią Rusijoj liepos 15 ir rugpiūčio 15. Vargiai jiems kas nors perduos lietuviškosios spaudos prašymą aplankyti Lietuvos ūkininkus. Niujorke nekantriai laukiama ar gaus vizą į Tarybų Sąjungą NYH Tribune reporteris Frank Kelly, kurią Chruščiov Belgrade jam pažadėjo.

LLK protestavo dėl žemėlapių

Lietuviškai spaudai pakėlus triukšmelį (žiūr. TŽ "Iš statikos į dinamiką"), kad toks NYTimes kalbėdamas apie TSRS satelitus ir jų išlaisvinimą ignoruoja Pabaltijo valstybes, LLK pirm. V. Sidzikauskas, kuris "Ile de France" laivu išplaukė šeštadienį Europon, kreipėsi dėl to į NYTimes leidėją A. Sulzberger, kuris įvyki apgailestavo nurodydamas davęs atatinkamų nurodymų.

Ontario Veterinarijos mokykla

(CSc) 18 svetimų valstybių ir 9 Kanados provincijų studentai lanko Ontario Veterinary College Guelph, Ontario. Nuo mokyklos veikimo pradžios, t.y. nuo 1862 m. ji išleido 5.264 veterinarijos gydytojus ir yra skaitoma kaipo viena iš trijų geriausių vet. mokyklų visame šiaurės Amerikos kontinente. Tai vienintelė visoje Kanadoje veterinarijos mokykla grynai anglų kalbos. Ecole de Medicine Veterinaire St. Hyacinthe, Quebeco provincijoj yra prancūzų kalboj.

Kanados gyvulininkystė labai daug priklauso nuo gyvulių ligų kontrolės, kuriai vadovauja kaip tik ši mokykla. Baigusieji šią mokyklą jau sulaikė besiplečiančią paukščių epidemiją ir yra nulotinėj sargyboj prieš gyvulių pasireiškiančias ligas. Veterinarijos mokyklos personalas sustabdė kiaulių cholerą 1953 m., galėjusią virsti epidemija. Ji buvo sulaikyta vos palietus pusę tuzino ūkių.

Dėka mokyklos personalo ir josios diplomuotų gydytojų, karvių tuberkuliozė, kuri yra užkrečiama ir žmonėms, nuo 1917 m. yra sumažinta net 84%. Pasiutimo liga buvo irgi sulaikyta nuo išsiplėtimo, nors šiuo metu ji yra tarpe laukinių gyvulių ir pereitą žiemą buvo apsikrėtę daug šunų šiauriniame Ontario.

Šiuo metu mokykloje yra 302 studentai, iš kurių 17 mergaičių.

Mokykla yra 5 metinių kursų, kurių studijos apima: bakteriologiją, radiologiją, patalogiją, virologiją, genetiką, akušeriją ir viešąjį sveikatingumą.

Dabar yra didelis pasinešimas veterinarijos medicinoj į specializaciją. Veterinarijos mokyklos biuletenis informuoja, kad mokyklą baigiusieji gali gauti tokias tarnybas: gyvulių patalogo, gyvulių karantinų valdininko, bakteriologisto, veterinoriaus, pašarų kontrolės sanitarijos valdininko, pašarų technologo, veterinoriaus viešojo sveikatingumo, tyrinėjimų srity, mažųjų gyvulių gydytojo, mokytojo ir chirurgo; taip pat yra begalė įvairių kitų specialybių, prie kurių yra paruošiami šios mokyklos studentai.

— **Varšuva.** — Cionykštis radijas varo propagandą sėjos darbų nenutraukti ir sekmadieniais.

NAUJI RADIJO PRIIMTUVAI – Tikra šių dienų sensacija!
Naujausi, su natūraliu balso perdavimu (High Fidelity), vokiečių gamybos radijo priimtuvai: KOERTING — SABA — BLAUPUNKT.
Muzikos kabinetai, automatiniai gramofonai, garsams užrašyti magnetofonai, televizijos aparatai, be to, įvairiausi ginturiniai papuošalai bei odos išdirbiniai gaunami generalinėje atstovybėje —
ATLANTIC EXPORT - IMPORT CO.
926 Dundas St. W., Toronto - EM. 4-1633
Sav. K. MOTUŠIS.
Radijo priimtuvų specialios trumposios bangos jums garantuoja Europos stočių priėmimą (Vilnius kasdien 6.30—7.00 p.m.). Pas mus atliekami specialistų technikų visokiausi radijo pataisymai bei perdirbimai. Lengviausios išsimokėjimo sąlygos: įmokėjus tik 10%, likusi suma ligi 24 mėn. Jūsų vartotas aparatas gali būti priimtas kaip įmokėjimo pagrindas
ATLANTIC EXPORT - IMPORT CO. Centrinė Prekyba ir Biuras: 926 Dundas St. W., Toronto Tel. EM. 4-1633.
SKYRIAI IR AGENTŪROS:
Toronto — 697 Queen St. W.
HAMILTON — 236 James St. N. ir 224 King St. E.
Kitchener — 343 King St. E.
Waterloo — 96 King. St. S.
London — 740 Queens Ave. ir 345 Clarence St.
Ottawa — 156 First Ave.
Winnipeg — 715 Elgin Ave.
Vancouver — 340 Homer St.

VISUS mielai kviečiame
atvykti ir susipažinti su naujomis
FORD ir MONARCH
1955 metų modelio automašinomis.
Visos informacijos suteiks ir mielai patarnaus
V. PESECKAS
Tel. Ol. 2371, namų RE. 0067.
CHURCH MOTORS
1638 BLOOR ST. W., TORONTO

Balsuokite už Liberalus!

Jim Trotter
Toronto – PARKDALE!
JIM TROTTER yra jaunas advokatas ir geras neokanadiečių bičiulis. Jis stoja už sveikatos draudimo, padidintas senatvės pensijas, mažesnius nuosavybių mokesčius ir bedarbiams darbo suradimą vietoje.
Birželio 9 d. remkite savo apylinkės liberalų kandidatą.
ŽYMĖKITE SAVO BALSĄ
TROTTER James B.
of the city of Toronto, BARRISTER
X

ĮVERTINKIME MOTERS DARBĄ

Kai minime įvairių visuomenės darbuotojų sukaktis, kai su dėkingumu, o neretai ir nuostaba prisimename ryškesniųjų veidų darbus visoje lietuviškoje veikloje, labai retai arba niekad neprisiverčiame pagalvoti ir apie kasdienines sąlygas ir aplinką, kurioje kasdien tenka manytis mūsų sukaktuvininkams. Ir kalbas sakant, ir paskaitas skaitant, ir visais kitais būdais keliant nusipelnusio veikėjo nuopelnus, neprisimename ir nepagerbiame tylios ir be jokių pretenzijų lietuvės moters.

Kita jų, pati, kad ir nepasireikšdama paviršiuje, kad ir nematomą spaudos puslapiuose, vis dėlto, sudaro sąlygas ir aplinką, kuri įgalina jos vyrą ar sūnų ar, pagaliau, kitą šeimos narį, reikštis lietuviškojo darbo baruose. Ar tie mūsų veikėjai, jei jie nerastų, kas juos bent dalinai pavaduoja namų aplinkos darbuose, sode ar darže, ar vaikų globoje bei priežiūroje, galėtų tiek daug laiko skirti visuomeniniam darbui? Čia pavyzdžių kiekvienas galėtų rasti vos tik pasidairęs artimesnių kaimynų tarpe.

Supraskime, kad šeimos galva, kasdien turėdamas praleisti darbovietėje bnt 8-9 val., grįžęs namo juk turi taip pat patalkininkauti ar tai namų ruošoje ar kokiam apsitvarkymui bute ar aplink namą. Kiek tas laiko užima? Pagaliau, šeimas turintieji, taip pat turi rasti laiko pabendrauti ir su savuoju prieaugliu, be to, visad dienos darbų naštą nešanti žmona ar motina, taipogi žvelgia į vyrą ar sūnų, iš kurio laukia, kad bent vakare ją išvestų kur svečiuosna, pasivaikščioti, apsipirkti ir pan. Jei tų visų pareigų, kurios laukia iš darbo grįžusio šeimos galvos, niekas bent dalinai nepalengvintų, joks visuomeninis darbas būtų neįmanomas. Didžiai laimei, čia ateina toji pati lietuvė moteris, kuri stengiasi galimai daugiau paliuosuoti savo vyrą nuo namų apyvokos darbų, atsižada pelnyto poilsio ar pramogos kur vakare išvykti, kad tik jos vyras galėtų likusį laiką skirti bendrajam darbui.

Nesvarbu, kad jos darbas gal daugiau sukasi apie virtuvę, vaikų kambarį, kiemą ar baltinių skalbimą, bet svarbu, jog tuo ji padeda daug ir bendrajam mūsų visų reikalui, nors ir netiesiogine prasme.

Ar mes kalbėsime apie mūsų mokslininkus, politikus, artistus ir menininkus, laikraštininkus ar rašytojus, jei minėsime jų sukaktis ir nuopelnus, jei skaičiuosim jų nuveiktus darbus, jų veikios įvertinimas tol nebus pilnas, kol kartu nepriminsime jų žmonų, motinų ar seserų, kurios savo žymiu įnašu prisidėjo ir prisideda, kad mūsų kultūrinis ir politinis gyvenimas riedėtų gyviau ir reikšmingiau.

Al. Gimantas.

PASTABOS SAVAIS REIKALAIS

(Pabaiga)

"Naujienos" prieš kiek laiko paskelbė, kad Stuttgarte, Vokietijoje,

buvo svarbiausių "koordinantų" pasitarimas,

per kurį buvę nuspręsta, idant būtų parašyta, kaip jų akimis atrodo "VLIKo dabartinės situacijos nušvietimas"... Iš Amerikos į Europą ateinančios žinios skelbia, kad į Senąjį Pasaulį su tam tikra misija — dar daugiau sucementuoti "koordinantus" — atvažiuojąs V. Rastenis, kuris formaliai skelbia vyksiąs į juristų tarpt. kongresą Atėnuose, (tarytum Europoje nesurasta nė vieno juristo...), bet iš tikro turįs kur kas platesnę partinę misiją... Ir čia plačiai šnekama, kokia toji misija būsianti ir net kaip ji konkrečiai reikšis. Ryšium su tuo Londone šnekama,

kad jau buvo numatyta, ką reikės daryti VLIKą iš Europos iškėlus, kas kokias pareigas kur eisiąs, kur turįs būti sudarytas koordinantų vadovaujamas "informacijos centras", kas turįs vadovauti Am. Balsui Amerikoje etc.

Esą, nesisarmatijama net tam tikroms įstaigoms skųsti tų pačių, tik kitokio plauko lietuvių...

Informacijai koordinuoti tikrai reikėtų tam tikro koordinacinio centro. Anksčiau jau buvo skelbiama, kad jis gimęs Niujorke, kas į jį įėję (bent turėję įeiti)... Tačiau taip su jo tokiu nelaimingu gimimu "nepakeičiamųjų globoje" viskas ir pasibaigė — nieko apie jį daugiau nebegirdėti... Kai kas juokaujа, kad jis nesusirinkęs net poros posėdžių, o VLIKo paskirtasis atstovas net nepriėmęs to paties VLIKo "atsiųstų" kredencialų...

Kaip ten bebūtų, bet iš tikro tokio centro būtinai reikėtų. Ir čia reikėtų vėl imtis žygių, kad šis reikalas būtų kaip nors išspręstas. Jei jau senasis taip nelaimingai mirė Niujorke, tad ar nevertėtų pagalvoti, kad tokį centrą neatidėliotinai tektų kurti kur nors kitur, kur yra daugiau lietuvių, pvz. Čikagoje prie naujai įsikūrusios Liet. Bendruomenės arba to paties ALTo? Juk tiesiog gėda, kad jau

studentai su savo "Lituanus" daro sarmatą ir Liet. Žurnalistų Sąjungai, ir kitiem amerikietiniam veiksniam.

Lekiama veikti net į Europą, o tuo tarpu neįstengiama ten pat apsidirbti su tokiu būtinu reikalu, kaip amerikiečiams bent minimum tinkamos informacinės literatūros anglų k. paruošti... Nieko negirdėti apie seniai žadėtą išleisti (ir tai taip gausią) literatūrą įvairiomis lietuvių bylai svarbiomis problemomis, nei apie kitus tos rūšies pažadus.

O kai paseki spaudoj atsakingų pareigūnų veiklą,

tai susidaro įspūdis — ir negalėtum pasakyti, jog visiškai be pagrindo — kad pvz. vienam iš lietuvių informacijos ir spaudos vadovų prie amerikietinės įstaigos mokamas nemenkas atlyginimas tik tam, jog visur varytų partinę politiką, kurtų naujus fondus, pultų kitus veiksnius, užuot visą arba bent žymiausią tos energijos dalį nukreipus tinkamesne ir visai Lietuvos bylai naudingesne kryptimi: svetimiesiems informuoti, spaudoje garsinti jos reikalus straipsniais, atsakyti į priekaištus, jei kuris klausimas anglosaksų spaudoje ar kituose leidiniuose nušviečiamas lietuviams nepalankiai, etc. Deja, apie šios rūšies informacijas ir kalnus nuopelnų nieko ar veik nieko negirdėti. Ne tik negirdėti, bet nuolat pasipila nusiskundimų ar priekaištų Europos veiksniams, kad jie nepadarę to ar to, kad politikuoją, varą partinę nesantaiką... Gi galėtų duoti pats ar patys tokie kitų barėjai savo realiu darbu, ne žodžiais, gražų pavyzdį, kaip reikią veikti.

Ne tik ALTas užkliūva veik kiekviena proga. "Koordinantams" jau vis taip rodosi, kad jei kur nėra jų atstovo, kuris paprastai daugiausia iš visų parodo partiškumo (bent ligšiolinė praktika taip rodė), tai ir Tautos Fondas nėra Tautos Fondas, ir Eltai nereikia duoti pinigų, nes, girdi, ji "pravedanti tik partinę liniją"... Jei tuos žodžius būtų parašę tada, kada Inf. Tarnybai vadovavo į "koordinantus" nuėjęs tautininkų žmogus, tie priekaištai gal ir būtų tikę. Bet reikalauti iš E., kad ji taip spiaudytų į veiksnius, kaip spiaudo koordinantai, kad nepaskelbtų net to, kur pikta netiesa apie tuos veiksnius rašoma, nepacituotų retkarčiais būdingesnių ištraukų, ką rašo su dergėjais neinanti spauda, — tai jau per daug.

Pagaliau ir dabar Inf. Tarnybai vadovauja nors ir mažlietuvis, bet taip pat, rodos, tautininkiškų įsitikinimų žmogus, kuris kaip buvo seniau jų veikėjas, taip ir paliko, tik nebent su tuo skirtumu, kad "šaunus vienos partijos atstovas" jį dėl savo nepagrįstų asmeninių puolimų ir užimtos žalingos linijos atstūmė nuo tautininkų centro... kaip nuo jų savo "tobula taktika" išlaicistų fronto išstūmė ir daugiau žmonių... Bet to vis kažkodėl nenorima matyti ir suprasti...

Elta gal turėtų daugiau dėti padėties nušvietimų ir atitaisymų, kai nesąmonės ir rašomos apie veiksnius —

šiaip, kiek matyti iš dabartinės praktikos, į tai dažniausiai nereaguojama. O dėl to ka kam klaidingai susidaro įspūdis — kad jei nieko neatsako, tyli, vadinasi, ir kaltas... na, jei jau nevisai, tai bent tam tikra dalimi... Tiesa, kad jos informacijose yra nemaža taisytinų ir gerintinų dalykų, bet, atrodo, daroma, kas dabartinėmis sąlygomis galima. Tik nereikėtų pakęsti tokio dalyko, apie kurį "T. Žiburiuose" jau buvo minėta: jei nenorima, kad E. taptų senų žinių biuleteniu, tai Inf. Tarnyba turėtų taip susitvarkyti, kad toji medžiaga, kuri kitų gaunama per ją, nebūtų panaudojama pirma kai kuriems partiniams laikraščiams informuoti, negu tai esti paskelbiama Eltoje. O jeigu vis dėlto panaudojama, tai logiškai reikia sudaryti ir kitiems panašias sąlygas, kad ir kiti laikraščiai galėtų vienodai tokiais šaltiniais pasinaudoti, ir tada kiekvienas tegu, užuot apie tokius reikalus informavęs vienu metu visą lietuvių spaudą, teinformuoja pirmiausia tik savąją, partinę, arba tokiai praktikai, kokia ligi šiol naudojasi pora spaudos organų, energingai padaryti galą, nes tai yra kitos lietuvių spaudos skriaudimas. Inf. Tarnybai reikėtų su tokiomis sąlygomis energingai kovoti arba bent neprisidėti prie jų sudarymo. O jei to nenorima padaryti — tai verčiau visai uždaryti Eltą, jei nenorima su laiku ją padaryti senų, nudėvėtų žinių šaltiniu...

V. K.

Iš "Tiesos" puslapių

Sėja ir kukurūzinis apkvaišimas

Naujausioji Kremliaus epidemija

Šių metų pradžioje Sov. Sąjungos komunistų partijos centrinio komiteto plenumo posėdyje "petilietkų" planuotojas drg. Chruščiovas pareikalavo išauginti didesnį grūdų ir gyvulių kiekį. Lietuvos komunistai gavo įsakymą susidomėti bekonais ir kukurūzais. Todėl LKP(b), ruošdamosi pavasario sėjai, didžiausią dėmesį dabar yra paskyrusi kukurūzams, dėl ko, galima sakyti, gavosi tikras kukurūzinis apkvaišimas. Kaip rezultatai atrodys praktikoje, tuo tarpu sunku spręsti — galima tik konstatuoti, kad "Tiesos" dienraštis, pradedant pirmuoju ir baigiant paskutiniuoju puslapiu, tikrai stachanovišku tempu baigiamas užsėti kukurūzais. Ten nieko daugiau nerandi tik — kukurūzus, kukurūzus, kukurūzus ir dar kartą kukurūzus.

A. Sniečkus moko lietuvį ūkininką

Kažkodėl komunistai yra įsikalę, kad tik jie vieni viską moka. Jų nuomone eilinis partietis turi daugiau išminties žemės ūkio reikaluose už kiekvieną ūkininką, kuris visą savo amžių praleido dirvas purendamas. LKP(b) CK sekretorius drg. A. Sniečkus Kauno rajono kolūkių pirmininkų ir žemės ūkio specialistų pasitarime šitaip filosofuoja: "Siekiant pakelti visų žemės ūkio kultūrų derlingumą, labai svarbu gerai ir laiku atlikti pavasario sėją"... Tai jau seniai buvo aišku kiekvienam lietuviui ūkininkui. Kolchozininkams šie reikalai, tur būt, atrodo truputį kitaip, nes drg. Sniečkus nusiskundžia: "Antai, pavyzdžiui, pernai Kybartų rajono kolūkiuose buvo sėjama dargi birželio mėnesį"... Kad nepasitaikytų daugiau panašių klaidų, drg. Sniečkus griebiasi išganingo kokurūzo: "Artėjantį pavasarį reikia sutikti pilnai pasiruošus kukurūzų sėjai, reikia iki smulkmenų apgalvoti visus darbus, nuo kurių priklauso gausus šios kultūros derlius". Kolchozuose uždarytas lietuvis ūkininkas į jam nepažįstamus kukurūzus, atrodo, žiūri pro pirštus, todėl drg. Sniečkus į pagalbą pasikviečia cukrų (cukrus visada dalinamas kaip speciali premija): "Kolūkiečių materialiniam suinteresuotumui padidinti yra tikslinga kukurūzų auginimo grandims įvesti paskatinimo priemones ir jas plačiai taikyti"... Po to drg. Sniečkus ilgai aiškina, kaip atrodo kukurūzai, kad jie turį grūdų ir žalią stiebą, iš kurio karvėms galima pagaminti silosą, o iš grūdų išsikepti blynų...

Ir J. Paleckis gieda kukurūzinę giesmę

Klaipėdos rajono kolūkių pirmininkų ir žemės ūkio specialistų pasitarime kukurūzams duoklę atidavė drg. J. Paleckis: "Kovoti dėl plataus kukurūzų įdiegimo, dėl jų gausaus derliaus yra visų mūsų reikalas. Tai padės trumiausiu laiku padidinti grūdų gamybą, sudaryti pašarų gausumą, dar labiau sustiprinti kolūkius ir pakelti kolūkiečių materialinę gerovę". Kadangi pats drg. Paleckis apie kukurūzus buvo išgirdęs tik iš Maskvos direktyvų, o kukurūzų, atrodo, niekada nebuvo matęs, pasitarimo dalyviams, taigi, ir drg. Paleckiui, Klaipėdos žemės ūkio technikumo bandomajame sklype buvo pademonstruotas kukurūzų sėjimas "kvadratiniu - lizdiniu" būdu.

Kukurūzai — pirmoje vietoje

"Kelti komunistų atsakomybę už kukurūzų įdiegimą" — šaukia specialus "Tiesos" korespondentas drg. A. Petrauskas. Čia jis mums pacituoja didžiausią partinį apsileidimą: "Drg. Chvacovas, "Spindulio" kolūkio partinis organizatorius, nejausdamas nuolatinio vadovavimo, nenukreipia komunistų kovai už kukurūzų įdiegimą. Tikrinant pasirengimą pavasariui, ir čia nebuvo atkreipta rimto dėmesio į tai, kaip laukininkystės brigados ruošiasi sėti kukurūzus. Nors mėšlo į laukus čia nemažai išvežta, bet jis vežamas ne ten, kur galvojama auginti kukurūzus"... Vadinasi geriausiai dirvas reikalaujama tręšti kukurūzams, o kitos kultūros augs ir be trąšų, nors lietuviui ūkininkui, matyt, labai abejotina, ar kukurūzai prisitaikys prie partijos nutarimų ir duos reikiamą derlių vien tik todėl, kad taip Maskvoje nusprendė drg. Chruščiovas.

Drg. Chruščiovas gavo per nosį kukurūzu

Pas maršalą Tito viešintis sovietų komunistų partijos CK sekretorius drg. Chruščiovas turėjo nemalonų kukurūzinį susikirtimą su amerikiečių ambasadoriumi James Riddleberger. Oficialaus priėmimo metu drg. Chruščiovas pastebėjo amerikiečiui: "Jūs neturite artimesnio kontakto su darbo klase ir ūkininkais JAV-se"... Amerikiečių ambasadorius atsikirto, kad jis daugelį metų bernavo kukurūzų ūkiuose. Žinodamas Chruščiovo užsispyrimą išauginti kukurūzų, ambasadorius paleido aštroką spilką: "Atvirai kalbant, daugeliui žmonių galėčiau suteikti labai naudingų patarimų, kaip reikia auginti kukurūzus"... Aišku, didžiajam kukurūzų augintojui drg Chruščiovui, teko užsičiaupti...

Vyt. Kastytis.

TAURIEJI HAMILTONO LIETUVIAI

Visokių vėjų pūstomi plačiajam pasauly mes visdėlto privalome išlikti ištikimi Dievui ir Tėvynei. Tai didelis ir sunkus uždavinys, visų siekimas, kuris vienintelis pilnai patenkina mūsų dvasią ir padaro mus laimingus pilniausia šio žodžio prasme. Deja, gyvenime mes esame toli nuo šio idealo, nors esame "karo take" dėl mūsų tėvynės išvadavimo.

Hamiltonas laimingas, kad čia yra daug tautiečių, kurie lietuviškam reikalui nepagaili aukų ir darbo. Jais remiasi mūsų bendruomenės solidarumas; jie yra tie deimančiukai, kurie savo spinduliavimu padaro daug geros įtakos visai masei.

Jau prieš porą mtų susižavėjau vienos hamiltonietės nuoširdžiu lietuviškų reikalų palaikymu. Ilgai jos nepažinau, bet visdėlto buvo malonu stebėti jos gilų patriotizmą, pasirodo, gyvenimo vargų užgrūdintą. Nebuvo nė vieno lietuviško susirinkimo. pobūvio, vakaro ar minėjimo, kuriame jos nebūtų buvę. Nei viena rinkliava nebuvo jos praleista. Kai, beroďs, dar prieš trejetą metų Hamiltoną lankė BALFo atstovas Valaitis su pranešimu, klausėsi... 22 lietuviai. Jų tarpe buvo ir ji, čia pat iš savo kuklaus uždarbio paaukojusi BALFui net $5. Ji priklauso prie tų keliolikos, kurie radę org-jų prašymą spaudoje, savo auką atneša į nurodytą vietą.

Ši mūsų geroji tėvynainė — Aleksandra Matulaitienė - Vitkutė, 34 Fairholt Rd. S., pergyveno tiek skausmo ir savo gyvenimo kelyje patyrė tiek tragizmo, kaip retas kuris mūsų. Dar mažytė būdama prieš I P. karą su tėvais per Vladivostoką išvyko į Ameriką, bet Tolim. Rytuose buvo sulaikyti ir iki 1935 m. gyveno tarptautiniam Charbino mieste. Ten ji augo, mokėsi ir ištekėjo. Tuometinę liet. koloniją Charbine sudarė apie 30 šeimų.

1935 m. Lietuvos gener. konsulas Cherbine Katilis aprūpino Matulaičių šeimą (kuri turėjo jau ir mažą sūnelį) dokumentais į Lietuvą per Sovietų Rusiją. Čia ir prasidėjo nelaimės. Važiuojant per Rusiją buvo suimtas jos vyras, o ji pati ten išgyveno iki 1939 m. Po ilgo vargo vieną dieną netikėtai ji gauna leidimą su sūneliu vykti į Lietuvą, kurią pasiekus laikinai pasibaigia jos vargai. Tuo tarpu gi apie vyrą nėra jokios žinios iki šiai dienai.

Praleidusi pirmuosius II P. karo metus Lietuvoje, slenkant raudoniesiems vėl į vakarus, ji su sūnumi pasitraukia iš Lietuvos. Paskutinėmis karo dienomis dingsta ir jos vienintelė paguoda — sūnus, kuris buvo paimtas į "Luftwaffe" dalinius.

Pergyvenusi tiek skausmo ir siaubo dienų, A. Matulaitienė nepalūžo. Ji yrą giliai tikinti moteris ir visas savo viltis pavedusi Dievui. Ji su giliausiu įsitikinimu viliasi susitikti su savo sūnumi, kuris dingo be žinios pačią paskutinę karo savaitę.

Mes hamiltoniečiai nuoširdžiai užjaučiame mūsų tautietę ir didžiuojamės, turėdami ją savo tarpe. Po tiek išgyventų vargų ir nelaimių ji mums ir dabar yra viena šviesiausių pavyzdžių. Nė vienas aukų rinkėjas nepastebi nė menkiausio nepasitenkinimo šešėlio jos veide ir visada yra išleidžiamas su 2-5 dol. auka. Ji yra saleziečių gimnazijos nuolatinė rėmėja, aukojanti po $1 kas mėnesį. Ir lietuviškos knygos nepamiršta. Perskaičiusi siunčia seseriai į Vokietiją. Prie bažnyčios statybos prisidėjo stamboka auka — $35.

Tikiu, būsiu atspėjęs visų hamiltoniečių mintis, linkėdamas visų vardu A. Matulaitienei didžiausio motiniško džiaugsmo — susitikti savo vienintelį sūnų!

Sk. St.

MŪSŲ SPAUDOJE PASIŽVALGIUS

Skaitytojai beabejo jau pastebėjo "TŽ" studentišką kampelį —"Studentiškuoju keliu". Kampelis, kaip kampelis: ir redakcinis kolektyvas jam vesti sudarytas, ir medžiaga talpinama nebloga, bet jau vinjetė — tai vinjetė. Gal studentai pasiteisins, jog tai "moderniškoji kūryba", pagal principą — "Nors nežmoniškai, bet kitoniškai", tačiau, kaip ten bebūtų, mes, "TŽ" skaitytojai, prie tokio "modernizmo" gal dar nesame priaugę. Vinjetė mums akis rėžia ir tiek.

— Čikagiškiui "Draugui" Eltos straipsnis apie tai, kaip prieita prie Vokietijos besąlyginės kapituliacijos, taip patiko, kad dienraščio redakcija nutarė net du kartu jį išspausdinti. Pirmąjį kartą pirmame puslapy, o antrą kartą, maždaug po savaitės (gegužės 27) — trečiame puslapyje. Gerai, kai patinkantieji straipsniai pakartojami — jie ilgiau skaitytojų atmintyje užsilieka...

— Su dideliu susidomėjimu perskaičiau neseniai spausdintą "Drauge" buv. adv. J. Meškausko ilgoką straipsnį apie VLIKo ir Lozoraičio politinę moralę. Straipsnis tikrai buvo išsamus, motyvuotai ir gražiai pagrįstas ir iš jo, gaila, mums, lietuviams, dar daugiau paaiškėjo žiauri tiesa, kad p. Lozoraitis netik nepadeda lietuviams ir VLIKui tinkamai dirbti Tėvynės laisvinimo darbe, bet dar tą darbą trūkdo, sabotuoja...

Gale minėto straipsnio, reziumuojamose mintyse, buv. adv. J. Meškauskas, vykusiai primena ankstyvąjį pokario laikotarpį, kada mūsiškiai tremtiniai rinkosi į barakines stovyklas, išbadėję ir išvargę, kas iš prievartoj laikytų vokiškų dalinių, kas iš belaisvės, kiti — dar spėję ištrūkti iš Sovietų užimtų sričių, dar kiti — vėl didžiulius vargo kalnus pergyvenę karo metu, palaidoję savo gimines, pažįstamus ir prietelius kur nors po Dresdeno griuvėsiais ar dar kitokias kitokiausias bėdas išgyvenę. Tuo metu Vokietijoj veikė VLIKas, kuris, kiek išgalėdamas, padėjo lietuviams: ar tai šeimų susiieškojimo srity, ar kitokiuose reikaluose. Deja, tada ir vėliau — niekas, o niekas negirdėjo apie p. Lozoraičio bent kokias pastangas lietuviams padėti. Jis tylėjo ligi tol, pakol, pagal įvairiausius aktus, telegramas, pasiskelbė diplomatų šefu, ministeriu pirmininku, prezidentu ir kitokiu "fiureriu". Gauna iš Žadeikio po 500 doleriukų į mėnesį ir džiaugiasi istorinės Romos malonumais... Ach, kaip tai panašu į Pietinio Vietnamo imperatorių Bao Dai. Kai Saigonas degė krašto revoliucijos įkarštyje, Bao Dai kaitinosi Prancūzų Rivieros saulėje. Ar ne taip yra ir su mūsiškiu "vadu"?...

A.

Dievas žino, kas ta politika yra? Nepr. Lietuva birželio 1 d. rašo: "Lietuvybės išlaikymas — yra politikos reikalas". Hm! Būtų įdomu iš gudrių žmonių sužinoti, ką reiškia "politika"?...

Tame pačiame" Nepr. L." Nr. p. Kardelis vedamajame iškilmingai pateikia įsidėmėtiną receptą mūsų veiksnių sanacijai. Esą, į VLIKą reikią kiekvienai srovei pasiųsti po "3 ar nemažiau kaip 2" atstovus, į Vykd. Tarybą iš visų po 1 — susirinkę visa dešimtis išsirinksią vadovybę "laikantis grynai demokratinių principų", kad nebūtų reikalingi jokie "susigrupavimai".

Įdomu! Kaip anksčiau nedasiprotėta? Tiesa, ir anksčiau buvo 10, jie taip pat rinkdavo... ir neišeidavo demokratiška... Kadaise Krilovas kvartetą gerino kaitaliodamas muzikantų vietas. O pasirodo reikėjo tik jų skaičių padidinti ir viskas būtų geriau ėję...

St.

Gyventojų surašymas Kanadoje

(CSc.) Sekančiais metais Kanados vyriausybė pirmą kartą imasi pravesti gyventojų surašymą tik 5-kiems metams praėjus. Ligi šiol surašinėjimai buvo daromi tik kas 10 metų, bet paskutiniais metais Kanados gyventojų skaičius taip smarkiai auga, kad buo rasta reikalingu juos surašyti neišlaukus įprasto laiko.

Paskutinis gyventojų surašymas, vykęs 1951 m., buvo didysis surašinėjimas: buvo surašomas ne tik gyventojų skaičius, bet ir namai ir kaip jie apgyvendinti.

1956 m. surašymas nebus toks komplikuotas kaip praeitas, bet vis tik pareikalaus apie 15 000 asmenų šiam darbui.

Manoma, kad gyventojų bus rasta daugiau kaip 16 milijonų.

Chruščiovas ir ambasadorius

Iš torontiškio dienraščio "The Globe and Mail" pranešimų iš Belgrado patiriame smulkmenų iš didžiojo bankieto, kurį suruošė diktatorius Tito "mieliems svečiams" iš Maskvos ir kuriame dalyvavo kitų kraštų ambasadoriai, reziduoją Jugoslavijos sostinėj, jų tarpe ir JAV ambasadorius James Ridleberger.

Pasak dienraščio, bendrame priėmimo bankiete Kruščiovas laikęsis labai arogantiškai, ypatingai Vakarų demokratijų atžvilgiu. Jis pats esą, kadaise buvęs anglies kasyklų darbininkas, užsipuolęs JAV ambasadorių, pabrėždamas, jog jis "apgailestaująs, kad JAV amabasadorius Riddlebergeris ir kiti Amerikos viršūnių vyrai permažą turi kontaktą su dirbančiųjų klasėmis ir ūkininkija"...

Nors labai gaila, bet amerikietiškasis ambasadorius, kaip ir didžiulė dauguma JAV diplomatų bei politikų, pasistengė Kruščiovo užmetimą suprasti "siauresne prasme", atseit, tą priekaištą jis teprisiėmė tik sau asmeniškai. Mr. Riddleberger, esą, ėmęs Kruščiovui aiškinti, jog buvę laikai, kada jis pats dirbęs pagalbiniu darbininku ūkyje, auginęs javus ir t.t.. Ir toliau Kruščiovas nesiliovęs ambasadoriaus atakuoti. Tik jau kita tema — apie senatorių Mc Carthy. Esą, jis apgailestaująs senatoriaus McCarthy elgėsį ir darbus...

Deja, ir šiame atvejuje JAV ambasadorius Riddleberger nedrįso" pasakyti tiesos į akis. Senatoriaus McCarthy veiksmuose negalima įžiūrėti jokių apgailestautinų veiksmų, kadangi jis, kaip JAV patriotas, vykdydamas sau skirtas pareigas, kovojo su diversiniu elementu — komunistais...

Amerikos ambasadorius šiam Kruščiovo priekaištui atremti panaudojęs labai švelnutį būdą, primindamas Sovietų diktatoriui, jog ir kituose kraštuose atsiranda politinių asmenybių, kurios laikas nuo laiko pasireiškia ir nustebina savo elgsena ne tik savąjį kraštą, bet ir užsienį. Esą, ambasadorius priminęs, kaip pavyzdį, sovietiškąjį Beriją, kuris ilgus metus tarnavęs "sąžiningai", o praeitais metais buvo sušaudytas už priešvalstybinę veiklą ir sabotažą.

Tiesą pasakant, šitoks priminimas nėra blogas dalykas. Berijos vardo suminėjimas bado sovietų vadams akis, tačiau kodėl gi negalima tam akiplėšiškajam Kremliaus despotui iškloti į akis tikros tiesos. Pvz., vietoj aiškinusis, pačiam dirbus ūkyje, reikėtų Kruščiovo paklausti, ar jis turi artimą kontaktą su tais nelaimingaisiais — 10-15.000.000 Sovietijos žmonių, kurie vargsta, kenčia šaltį, badą priverčiamose Sibiro darbo stovyklose, ar jis dažnai aplanko badmiriaujančius kolchozų gyventojus, kurie ypatingai dideliame skurde šiuo metu, naujam sunkmečiui Sovietų Sąjungoj prasidėjus? ir t.t. ir t.t.

Negi Kersteno Komiteto surinktoji medžiaga apie baisybes Sovietų Sąjungoje ir liks taip tūnoti JAV archyvuose? Negi to Komiteto duomenys ir medžiaga nebus panaudojama netgi Sovietiškosios propagandos ir asmeniškų JAV vyriausybės asmenų puolimams atremti?

Pr. Alšėnas.

Dabar galite lengviau, negu Jūs manote, įsigyti naują

Oldsmobile,

Chevrolet

ar vartotą auto mašiną

Weston Motors

LTD.

Kreiptis J. VAINAUSKAS
Telefonas RO. 2-3008

Šimtai mašinų pasirinkimui

Pavergtoje tėvynėje

Vl. Vildžiūnas išspausdino partizanavimo laikų atsiminimus "Aukštaitijos kalvose". Kaip jų grupė atvykusi iš Rusijos per frontą, kaip veikusi ir palaikiusi ryšį su Maskva, kurią vadina "Didžiąja žeme". Narsiais partizanais esą pavaizduoti: "Vilčinskas ir jo sūnus Juozas, Urbanavičius, Valavičius, Vytautas ir Vladas Petrikai . . . autorius prisimena rusą Volkovą, ukrainietį Mykola Stepčenką.

Šiauliuose yra "miesto kultūros namų liaudies dainų ir šokių ansamblis", kuris turėjęs jau 100 koncertų. Jo tarybos pirmininkas Uzlikas. Esą 129 dalyviai — choras, l. šokių grupė, kaimo kapela, kanklių bei skudučių ansambliai. 100-jo koncerto proga 60 dalyvių apdovanoti "respublikinių liaudies kūrybos namų garbės raštais". Apdovanuotųjų tarpe yra "miesto ryšių kontoros darbuotoja" Karalienė, mokytojas Giniotis, "Elnio" kombinato darbininkas Butvila, gydytoja Čaikauskaitė.

Radviliškio rajono vykdomojo kom. pirmininkas Olekas, "Auksinės varpos" kolūkio agronomas Kairaitienė, MTS lauko mechanikas Kačinskas.

Vilniaus valstybinio statybos tresto Nr. 1 inžinierius A. Voveraitis.

Kaune gaminami autobusai. Nuo metų pradžios buvę pagaminta 30 naujų autobusų. Dar antratiek autobusų buvę prisiųsta iš Maskvos.

Klaipėdos miesto komjaunimo sekretorius V. Šlekys.

Iš Klaipėdos į "plėšininius Kazachijos rajonus išvykę daugiau 90 komjaunuolių. Atsisveikinimo pobūvy išvykstančių vardu kalbėjo Jonas Maslauskas, Zenonas Gudmanas, Dmitrijus Tarasovas, Liudmila Siomina ir kt.

Ukmergėje Lenino 85 gimtadienio proga pasikalbėjima suorganizavo septynmetės mokyklos mokytoja komjaunuolė A. Kiaušaitė.

Kauno miesto partijos sekretorius Smirnovas, "Silvos" fabriko kompartinės organizacijos sekretorius Uzbas.

LK Partijos ck vyr. mokslinio bendradarbio titulą turi Komodaitė. Kaunaitė yra ck skyriaus vedėja.

Skaudvilės raj. partijos sekr. Gramaila. Komunistai ten pat yra: Dovydaitis, Samavičius, Semionovas, Šarkus.

Vilniaus universitetas tarybinėje spaudoje jau visur vadinamas "Kapsuko vardo universitetu".

Vilniaus un-to choro dirigentas Sližys yra harmonizavęs liaudies dainas: "Ar aš ne vyšnelė", "Oi berneli, bernužėli", "Tykus buvo vakarėlis", "Kai aš turėjau kaime mergelę".

Kauno ryšių kontoros viršininko padėjėjas Navaiauskas.

Vilniaus penktojo pašto ryšių skyr. viršininkas Petrašas.

Vertėjų konferencija kovo mėn. gale suruošė rašytojų sąj. valdyba ir grožinės literatūros leidykla. Šios vyr. redaktorius Torman padarė pranešimą apie išleistus pranešimus. Apie Gorkio raštų vertimą kalbėjo Žirgulys, Gogolio — Urbas, apie vaikų literatūros vertimus — Stukas. Diskusijose dėl prozos vertimų pasisakė vertėjai: Kiela. Bartkus, Galvydis, Stonis, M. Miškinis, Puodžiukaitis ir Akelis (Motiejus Miškinis vienintelis parašytas Tiesoje su vardo pirmąja raide. Kitų tik pavardės. Atrodo, jog tai reiškia, kad yra dar kitas Miškinis. Ar dar gyvas Antanas M.?). Dėl poezijos vertimų kalbėjo Matuzevičius, praktiniams klausimams nagrinėti buvo skirtas Bložės pranešimas, Dėl Puškino I t. vertimo pasisakė Venclova, Zaborskaitė ir kt. Dar kalbėjo: Kubilinskas, Žemaitis, Lastas, Skinkys, Girčys ir kt.

Grįžusieji į Vakarus kai kurie iš buvusiųjų karo belaisvių ir civilių internuotųjų yra parnešę žinių taip pat apie daugelį Sibire ar kitose darbo vergų stovyklose sutiktųjų mūsų tautiečių. Nupasakojama, kaip ten atsidūrė buv. Aušros gimnazijos mokiniai, bolševikų užtikti Vasario 16 d. giedant Lietuvos himną, ir kt. Gautosiomis žiniomis, leista grįžti iš Vorkutos į Lietuvą jėzuitui tėvui A. Bieliūnui, išbuvusiam joje apie 10 metų. Galimas dalykas, kad būsiąs grąžintas ir tėvas J. Paukštys. Daugumas buvusių jėzuitų dažniausiai tarnauja zakrastijonais įvairiose parapijose.

Nemenčinės rajono vykd. komiteto pirm. Lukoševičius, pavaduotojas Aliachinas ir apie 20 kitų pareigūnų gyveną Vilniuje ir į Nemenčinę važinėją kasdien. Instruktoriai gyveną rajono centre, o į kolūkius važinėją. Nei vienas negyvenąs kur dirba.

Autobusai iš Kauno pradėsią kursuoti kelis kartus į dieną specialiai į Birštono kurortą ir Kulautuvę.

Gyvulininkystės fermų darbininkams atlyginimas mokamas nuo primelžto pieno kiekio. Dėl to jie rūpinasi ir šėrimu ir pašarais. Jie net patys sėja pašarinius mišinius, kukurūzą ir kt.

HAMILTON Ont.

Birželio deportacijų minėjimas

Birželio 14-15 d. deportacijų minėjimas Hamiltone žada būti gana įspūdingas. Minėjimas įvyks birželio 12 d., sekmadienį.

Birželio 7 d. 10.30 val. lietuvių, latvių ir estų tautinių grupių atstovai dalyvaus spaudos konferencijoje, kuri įvyks miesto burmistro p. Lloyd D. Jackson kabinete, miesto rotušėje. Ten jie turės progą pateikti medžiagą savo tautų tragedijos reikalu.

Minėjimą remia ir globoja Rotary klubas, sutikęs pravesti propagandą per radiją ir spaudą kanadiečių tarpe, parūpinti orkestrą ir tt.

Minėjimas pradedamas pamaldomis visų trijų tautybių bažnyčiose. Po pamaldų renkamasi prie lietuvių Aušros Vartų bažnyčios ir 12 val. visi išeina į viešą protesto demonstraciją. Prie karių paminklo (Gore parke) bus atliekamos trumpos ceremonijos ir padedami vainikai. Prie paminklo kalbės miesto burmistras p. Lloyd Jackson, Eisenoj taip pat dalyvaus ukrainiečių, čekoslovakų, lenkų ir kitų tautybių atstovai su nedidelėm grupelėm jų tautybių žmonių. Tuom jie parodys savo solidarumą ir prisidėjimą prie bendros kovos. Po apeigų prie paminklo visi renkasi į Royal Connaught Hotel — į Crystal salę, kurioje įvyks antroji programos dalis. Čia garbės kalbėtoju bus parlamento narys iš Otavos p. Paul Hellyer. Po to meninė programos dalis.

Hamiltono apylinkės v-ba prašo visus Hamiltono lietuvius kuo skaitlingiausiai dalyvauti protesto demonstracijoje, paminėti tragediją, ištikusią mūsų tautą. Tenelieka namuose nei vieno lietuvio, nesiteisinkime nuovargiu ar laiko stoka, bet visi išeikime į viešą protesto demonstraciją ir parodykime pasauliui, kad mes esame dar gyvi ir politiškai pakankamai subrendę, kovoje prieš kruvinąjį komunizmą. Dalyvaujant ir kitų tautybių grupėms, pasirodykime kuo skaitlingiausiai.

Taip pat kviečiame plačiųjų apylinkių lietuvius paremti mus dalyvaujant demonstracijoje, ypač iš tų vietovių, kur tą dieną jokio minėjimo nebus.

Mieli tautiečiai, prašome tą dieną nuosavas važiavimo priemones palikti namie arba mieste ir atvykti autobusais.

Visos lietuvaitės, turinčios tautinius rūbus, malonėkite jais pasipuošti. Taip pat vyrai iš tautinių šokių grupės būkite pasipuošę tautiniais rūbais, o jei dirbsite paskolinkite juos kitiems.

Hamiltono apyl. v-ba.

Vysk. Motiejaus Valančiaus vardo pradžios mokyklos mokslo metų užbaigimo iškilmingas aktas įvyks birželio 11 d. 9.30 v. AV parapijos salėje, 58 Dundurn St. N.

Aktas prasidės pamaldomis bažnyčioje, kur mokiniai dalyvauja organizuotai, po to salėje, po atidarymo ir sveikinimų, mokiniams bus įteikti mokslo metų užbaigimo ir perkėlimo į augštesnius skyrius pažymėjimai, dovanos ir įvairios laimėtos premijos. Po užbaigimo bus bendra arbatėlė ir pasilinksminimas.

Kviečiame visus mokinių tėvus ir prijaučiančius šiame užbaigos akte gausiai dalyvauti ir tuo moraliai paremti šios įstaigos sunkų ir atsakomingą darbą lietuvybės išlaikymo bare.

Mokyklos vedėjas ir Tėvų komitetas.

Apyl. valdyba ruošia savo pirmąją gegužinę birželio 19 d. 2 v. pp. V. Narušio ūkyje prie Medad ežero. Gros visų mėgiamas Benni Ferri orkestras. Gegužinės metu bus pryzinis šaudymas, virvės traukimas ir kitokios pramogos.

Apyl. v-ba kviečia Hamiltono, Toronto, St. Catharines ir kitų apylinkių lietuvius kuo skaitlingiausiai dalyvauti ir praleisti popietę gamtoje.

Gegužinės pamaldos, vykusios mūsų gražioje bažnyčioje visą gegužės mėnesį kasdien, buvo užbaigtos skaitlingu tikinčiųjų dalyvavimu. Šios pamaldos yra esminiai suaugusios su lietuvio dvasia, sukelia tiek malonių prisiminimų iš kūdikystės ir jaunų dienų ir tiek daug gražių jausmų palieka dalyvaujančių širdyse. Dėl to taip, palyginti, skaitlingai jos buvo lankomos mūsų tautiečių.

Joninių ir Petrinių gegužinė rengiama TF skyriaus birželio 30 d. toje pat gražioje Brant Inn vietoje tik ne salėje, o ant ežero kranto, specialiai įrengtoj šokių aikštėje, vadinamoje Sky Club. Tikime, kad ateinanti gegužinė sutrauks žymiai daugiau svečių, nes dalyvavę gegužės 23 d. šokiuose lietuviai išsivežė gražiausius įspūdžius. Ši pasilinksminimų vieta yra pati puošniausia ne tik Hamiltone, bet ir Torontas sakosi turįs tik porą į ją panašių. Tad ruoškimės pradėti ateinantį ilgąjį savaitgalį (liepos 1 d., penktadienį yra Dominion Day) gražiausioje iki šiol buvusių gegužinėje. Po 2 nepavykusių TF vakarų, šį kartą prašome visus tautiečius savo atsilankymu paremti sunkų TF lėšų telkimą, kurios eina ne tik laisvinimo reikalams, bet nemaža dalimi padeda ir savo kolonijos būtiniesiems reikalams.

Šeštadieninė mokykla birželio 11 d. baigia mokslo metus. Iškilmingas jų užbaigimas pradedamas 9.30 val. rytą pamaldomis AV bažnyčioje. Po to parapijos salėje oficialus metų užbaigimo aktas ir mokytojams bei mokiniams vaišės. TF vietinis skyrius, suprasdamas didelę šios mokyklos reikšmę lietuvybės išlaikymui, savo posėdžiuose paskyrė visiems lankiusiems ją vaikams po gražią lietuvišką knygą, o mokytojams, dirbantiems šį gražų ir būtiną tautinį darbą, simbolinį atlyginimą, $100. Tokiu būdu vietinis TF skyrius mokslo metų baigimo proga asignavo šiam lietuviškam tautiniam židiniui 200 dolerių.

Tad ateinantį šeštadienį visi mokinių tėvai prašomi išleisti vaikučius į šią iškilmingą mokslo metų užbaigimo šventę.

Knygų platinimo III vajus po namus, nors ir pamažu, bet vienodu intensyvumu tebetęsiamas. Norima knygų išplatinti už $4.000.

Pagal mėnesius šis paskutinysis TF knygų platinimo vajus šiaip atrodo: vasaris už $172,05, kovas — $166,25, balandis — $294,25 ir gegužis — $177,60. Viso III vajaus metu jau parduota knygų už $810,15.

Marijos diena Hamiltone įvyko gegužės 29 d. 3 val. pp. Civic Stadium. Katalikiškų mokyklų mokinės vaizdavo gyvąjį rožančių, o eiseną puošė gražūs ir įspūdingi gyvieji paveikslai. Iškilmėse organizuotai dalyvavo ir lietuviai.

Tautybių festivaly, Forume, programą atliko apie 200 įvairių tautybių asmenų, o žiūrovų buvo, nors įėjimas ir laisvas, tik apie 400. Lietuvišką programos dalį atliko šešt. mokyklos mokinės, vadovaujamos Ant. Grajauskaitės. Pačios mažosios pašoko baletą "Drugelius", o vyresniosios atliko tautiniuose rūbuose du tautinius šokius.

Dainų užrašymo konkurse, kurį skelbė KLB Kultūros Fondas, hamiltoniečiai mokiniai laimėjo šias premijas: Danutė Choromanskaitė I premiją $30, Milda Pusdešrytė II — $25 ir Gediminas Breichmanas III — 15.

Dienoraščio rašyme I premiją $30 laimėjo irgi Milda Pusdešrytė. Tokiu būdu ateinantį šeštadienį ji gaus $55. Visus mūsų mažuosius laureatus nuoširdžiai sveikiname.

Gužas Kęstutis, lankąs West Ave. School 6-jį skyrių, laimėjo viso Hamiltono rašinėlio konkursą "I am proud to be a Canadian" I vietą. Ši tema buvo duota visų Hamiltono mokyklų 6,e 7 ir 8 skyrių mokiniams.

Jo mokykla pr iškilmes įteikė K. Gužui angliską knygą. Be to, mūsų gabusis lietuviukas savo rašinį skaitys per CHML radiją.

Z. Belskio ir P. Armino naujai pirkto garažo "Andy's Garage" pakeistas telefonas. Naujas telefonas yra NO. 2-8298.

Sk. St.

EDMONTON Alta.

Tautos Fondo reikalai. Edmontono ir apylinkės lietuvių įnašas pavergto tėvų krašto išlaisvinimui: Trumpa apžvalga.

1949 m. vos truputį tepadidėjus lietuvių kolonijai, lietuvių komitetas išdrįso suruošti didesnę šventę — Vasario 16 minėjimą. Esant parsidavusių svetimiesiems ir minėjimą trukdančių žmonių Tautos Fondui rinkliava nebuvo pravesta.

1950 metais dar daugiau atvykus naujųjų, Vasario 16 minėjime jau buvo pravesta TF rinkliava. Tai yra tesiama iki šiam laikui.

TF atstovei buvo pasiųsta: 1950 m. — $88.31, 1951 m. — $190.00, 1952 m. — $202.55, 1953 m. — $209.50, 1954 m. — $223.65, 1955 m. — $163.12.

Šalpos reikalai ir kitokios rinkliavos, Liet. Namai taip pat savo atsiėmė, todėl šiemet edmontoniečiai "truputį subiednėjo", bet tikimės, kitais metais atsigriebti. Jei ne daugiau, bent ne mažiau vidurkio — $200.

Šiemet Tautos Fondui aukojo:

$12 — Šiugždiniai; **po $10** — Dovydėnai, A. Mažionis; **po $5** — Augiai, Bajorai, Gudjurgiai, Jogaldai, Juodeliai, Kardeliai, Karosai, Kynai, S. Šepečiai, A. Šepetys, Urbonai, Vidugiriai, J. Barkauskas, Vaitkūnas; **$3** — Popikaičiai; **po $2** — J. Gustainis, Kantautai, V. Konradas, Vl. Lelickis, Pašukoniai, Šimkūnas, Vareikai, Žolpiai; **$1.50** — J. Balsys; **po $1** — J. Augulis, A. Andrulevičiai, Balučiai, W. Bartkus, Druteikai, E. Gedgaudas, F. Gasper, R. Haboush, kun. B. Jurkšas, P. Joneliūnas, M. Jurgulevičius, Jušakewich'iai, Kadiai, V. Kazlauskaitė, J. Kunigiškis, A. Lukševičius, M. Lukševičienė, E. Melikauskas, G. Norvila, Rimkūnai, K. Sadauskas, G. Semaška, Sližiai, P. Strausas, A. Šeikus, A. Smitas, V. Taraskevičius, Vengeliai, Venclovai, Vektoriai, St. Viškelis, Zalenkevičiai; **$0.75** — A. Murauskas; **po $0.50** — J. Budrys, J. Česonis, A. Juodelis, A. Kontrimas, A. Kareiva, St. Pleckus, B. Rauličkis, J. Semaška, J. Vaičiuloitis; **po $0.25** — J. Bendoraitis, Danielius, Garbičienė, A. Gudelevičius, J. Kunigiškis, A. Kulikauskas, K. Kublik, Kairiai, S. Lenickas, K. Miller, L. Urbonavičius, Al. Zelsiken, Mr. X. R.; **$0.12** — J. Bendoraitis.

Apylinkės valdybos ir savo vardu dėkoju visiems aukotojams, p. Kantautienei, kuri tam reikalui paruošė ženklelius. Nuoširdi padėka tenka dviem porom — p. Karosienė ir p. Kynas, p. Zalenkevičienė ir p. Mažionis, kurie beveik visą vasarą paaukojo rinkdami aukas Tautos Fondui, mažai turėjo progos, kartu su visais linksmai praleisti laiką savuose naujuose Lietuvių Namuose.

Ačiū!

J. Barkauskas,
TF ir Šalpos R. Įgaliotas Edmontone.

Saskatchewan un-to Šv. Tomo Moore kolegiją BA laipsniu baigė V. Kadziliauskas iš Edmontono.

Nauja, moderni, europietiška pieninė

Green Vale Dairies

LIMITED

TORONTE, 3156 DUNDAS ST. WEST

TELEFONAS RO. 7-1728

Čia gausite geriausios rūšies pieno, RŪGŠTAUS PIENO, pasūkų, saldžios ir rūgščios grietinės, sūrio, sviesto ir kiaušinių

Prašome aplankyti pieninę ar paskambinti telefonu. PRODUKTUS GALIME PRISTATYTI Į NAMUS.

NAUJI IR VARTOTI DAIKTAI Į VISUS RYTŲ EUROPOS KRAŠTUS

Muitas ir persiuntimo išlaidos užmokamos čia.

CENTRINĖ ĮSTAIGA:
835 Queen Street W., TORONTO, Telefonas EM. 4-4025.

SKYRIAI:
WINNIPEG, Man., 677 Main St. Teletonas 927695.
HAMILTON, ONT., 652A Barton St. Telefonas LI. 5-0264.
ST. CATHARINES, Ont., 78 Geneva St. Telefonas 5-7480.
EDMONTON, Alta., 10649 — 97th St. Tel. No. 23839.
BUFFALO, N.Y., U.S.A., 1162 Broadway, Tel. FI. 1272

ir kitose vietose.

Dr. Ona Valaitienė

Priima ligonius ir gimdyves

Darbo valandos:
1-3, 6-8 val. po pietų ir pagal susitarimą.

57 Burris St., Hamilton, Ont. Telef. JA. 8-8275.

Perkant ar parduodant namus

HAMILTONE

kreipkitės į mūsų atstovą

Zigmą Didžbalį

1294 KING ST. E., HAMILTON

Telefonas LI. 9-3558

R. TESLIA Real Estate

Lietuviai pasaulyje

JAV VALSTYBĖS

BALFas gegužės mėn. iš Kanados tėra gavęs $10 — iš Willow River, B.C., prisiuntė C. Wasil.

Lietuvaitė, kuri Danijos pakrantėje prieš kurį laiką nušoko nuo rusų laivo ir gydosi vienoje Danijos ligoninėje, kreipėsi į lietuvius Čikagoje prašydama pagalbos. Ji dabar vad. Stasė Sokolova ir netrukus išeis iš ligoninės.

Kun. B. Sugintas birželio 16 d. iš Niujorko uosto išplaukia į Braziliją. Pietų Amerikoje jis žada išbūti 4 mėn.

Vl. Braziulio dramos studija gegužės 14 d. minėjo savo veiklos penkmetį. Iki šiol per studiją perėjo 105 asmenys. Per metus pastatyta 14 veikalų ir turėti 36 parengimai. Jų lankytojų vidurkis — apie 450.

VOKIETIJA

VLIKo VT Inf. Tarnyba, paprašyta buv. Steigiamojo Seimo atstovų, vokiečių kalba atspausdintąjį Steig. Seimo narių 35 m. Steig. Seimo sukakčiai atžymėti atsišaukimą išsiuntinėjo V. Vokietijos federal. parlamento nariams ir Federal. Parlamento Tarybai (Bundesrat), vyriausybei, atskirų kraštų parlamentų nariams, spaudai, žymesniems veikėjams ir kt. Išsiuntinėta iš viso vokiečių kalba apie 1.400 atsišaukimo egzempliorių. Prancūzų kalba atsišaukimai išsiuntinėti prancūzų parlamento nariams, senatoriams, Paryžiuje reziduojantiems svetimųjų kraštų spaudos attachėms, prancūzų spaudai, žymesniems veikėjams, taip pat tiesiai arba per ryšininkus belgų parlamento nariams ir svarbesniesiems veikėjams, iš viso apie 1.700 egz. Atitinkami atsišaukimo kiekiai pasiųsti taip pat austrų, šveicarų, Luksemburgo, Skandinavų kraštų ir kitiems laisvojo pasaulio parlamentarams.

Miuncheno apylinkės valdyba kreipiasi į kitados gyvenusius Miuncheno padangėje, prašydama padėti įsteigti Miuncheno apylinkėje lietuvišką biblioteką bei skaityklą. "Joje galės Miuncheno apylinkės lietuviai (jų skaičius siekia 250), kurių tarpe Jūs gal dar rastumėte savo giminių, draugų, pažįstamų, gauti pasiskaityti lietuvišką knygą, žurnalą, laikraštį. Mes gražiai prašome Jus paremti mūsų pastangas įsteigti biblioteką piniginėmis aukomis, kurias malonėkite siųsti valdybos iždininkės adresu: Mrs. V. Mykolaitie-17/3, Germany".

Augsburge nuo pereitų metų rudens atgaivinta vargo mokykla. Joje iki vasario mėn. mokėsi 5 vaikai, o dabar mokosi 7.

Apylinkės valdyba kartu su mokytoja vaikučiams suruošė tikrą velykinį margučių balių. Mažieji labai džiaugėsi, kad juos aplankė tokia turtinga Velykų bobutė su margučiais ir saldumynais. Velykų margučiams dovanų atsiuntė per Vokietijos Kr. Valdybą Toronto lietuviai, prisidėjo ir BALFas. Aukotojams mažieji taria nuoširdų ačiū.

ITALIJA

Italijos žemės ūkio ministerija ruošia plačią studiją apie žemės ūkio reformas Europoje. Ministeris Medici kreipėsi į VLIKo leidžiamos "Elta-Press" Italijoje redaktorių, prašydamas suteikti išsamios medžiagos apie žemės reformą Lietuvoje. Redaktorius K. V. Mincevičius jau baigia paruošti prašomą medžiagą, panaudodamas ypač Dr. Vyt. Kazlausko disertaciją "Die Litauische Agrarreform und ihre Beurteilung nach der kirchlichen Sociallehre", Dr. Z. Smilgevičiaus disertaciją "La dottrina Staliniana della collettivizzazione agraria integrale", tuo reikalu prel. Krupavičiaus raštus ir kt. Žinomas tarpt. masto istorikas prof. G. De Vries, SJ, kreipėsi į "Elta-Press" redakciją Italijoj prašydamas suteikti jam rūpimos medžiagos iš Lietuvos istorijos ir siuntinėti "Elta-Press". "E-P" redaktorius nuolat gauna vis naujų pareikalavimų siuntinėti biuletenį. Paskutiniu laiku jį užsisakė trys didelės italų žinių agentūros: "Telesud", "Continentale" ir "Telestampa" bei keletas laikraščių, kuriems lig šiol nebuvo siuntinėjama.

Iš Pakistano birželio 22 d. atvyks į Italiją p.p. Jakševičiai — pakeliui į JAV. Čia sustos porai savaičių aplankyti savo ligotą mergaitę, kuri kun. V. Mincevičiaus rūpesčiu buvo ypatingu Italijos vyriausybės leidimu priimta vieno specialaus instituto gydyti ir auklėti. Ponų Jakševičių išvykimui į JAV labai daug pastangų padėjo kun. St. Raila iš Shenandoah.

D. BRITANIJA

Tarptaut. Laisvųjų Žurnalistų Federacijos IV kongresas Londone pulk. J. Lanskoronskį perrinko vykd. komiteto vienu iš vicepirmininkų, o F. Neveravičių išrinko į revizijos komisiją. Kongresą liet. žurnalistų vardu pasveikino M. Bajorinas, o LŽS skyriaus valdybos narys F. Neveravičius kongrese dalyvavo dviejose komisijose. Kongresas savo rezoliucija kreipėsi į laisvąsias Vakarų valstybes, įspėdamas, kad per būsimuosius pasitarimus su Sovietais nebūtų sutarta nieko, kas galėtų prailginti pavergtųjų tautų nelaisvę.

BRAZILIJA

Sao Paulo Motinos Dienos minėjimai buvo suruošti gegužės 1 d. Vytauto Didžiojo vardo mokyklos patalpose V. Beloje, vadovaujant mokyt. M. Vinkšnaitienei, kur programą atliko liet. popiečių mažieji lankytojai.

Gegužės 22 d. gimnazijos salėje moksleiviai ateitininkai vadovaujant kun. J. Šeškevičiui ir lietuvių kalbos pamokų lankytojai vad. mokytojoms, suruošė labai įspūdingą motinos pagerbimą, kurio programą sudarė lietuviškos dainos, eilėraščiai, gyvasis paveikslas, plastinė gimnastika, ir J. Juozuko 3 veiksmų drama "Apviltas žygis". Minėjimas praėjo kultūringoje lietuviškoje nuotaikoje, sulaukęs gyvo lietuviškos visuomenės susidomėjimo.

LKB Choras pasirodė įspūdingai balandžio 30 d. diriguojant neseniai atvykusiam chorvedžiui komp. J. Stroliai. Koncertas įvyko gimnazijos salėje V. Zelinoje, sutraukęs gausiai publikos ir sulaukęs tikro pasisekimo. Programą sudarė daugumoje harmonizuotos lietuviškos liaudies dainos. Programą paįvairino lietuviškos publikos mėgiama solistė H. Ehlers ir komp. J. Strolia smuiku pagrojęs R. Korsakovo "Indų svečio dainą" ir P. Čaikovskio "Liūdną dainą".

Gegužės 8 d. tas pats choras ir taut. šokių ansamblis pasirodė S. Paulo televizijoje Canal 3 su gražiai paruoštu lietuviškų dainų ir šokių montažu, vaizduojančiu subatvakarį Lietuvoje. Tenka pabrėžti, kad LKB užpildyti televizijoje programą, vadinamą "Musica e fantasia" ir yra sulaukęs didelio pasisekimo.

Žmonės iš visos Brazilijos tebeplaukia dienomis ir naktimis, visokiomis susisiekimo priemonėmis į mažą Tambaù miestelį, kuris negali suteikti atvykusiems net mažiausių patogumų. Žmonės išsiilgę palaimos ir stebuklų nekreipia į tai dėmesio. Net ir vandens trūksta, už stiklą tenka mokėti du kruzeirus!

Grįžusieji sujaudinti pasakoja ir spauda kartoja, kad stebuklai tikrai įvyksta: žmonės staiga pagija nuo vėžio, paraližuotieji pradeda eiti, išprotėjusiems grįžta sąmonė ir kt. Tūkstantinės minios supa kuklius namus, kur randasi kun. Antonio Donizetti de Lima. Kiekvienas trokšta palaiminimo, ar bent švęsto vandens bonkutės, kuris apsaugotų nuo piktų negerovių. Kun. Donizetti žmones priiminės tik iki gegužės 30 d., nes yra pavargęs nuo nuolatinio maldininkų plūdimo ir reikalingas poilsio.

H. D.

WELLAND Ont.

Liūdnųjų birželio dienų minėjimą L. Bendruomenė ruošia šio mėnesio 12 d., sekmadienį, pradedant pamaldomis už nukankintus lietuvius. Šv. Mišios bus laikomos 11 val. ryto, prašom nesumaišyti su kitų sekmadienių pamaldomis, kurios yra laikomos 10 val. Tuojau po pamaldų St. Mary's bažnyčios rūsyje įvyks minėjimas.

Įdomi gegužinė. Šios apylinkės pirmąją šeimyninę gegužinę, kuri įvyks p. Bieliūnų ūkyje, birželio 19 d., sekmadienį, 2 v. p.p., ruošia jūrų skautai.

Be linksmų šokių ten pat vyks futbolo rungtynės skautų prieš rėmėjus. Be to, linksmi kupletai, žaidimai ir tt.

Tenka pažymėti, kad jūrų skautus stipriai remia apylinkės lietuviai ir duosniai aukoja laivo pirkimui.

Gegužinės vieta surandama važiuojant per Wellandą Main St. E. 5 mylias į rytus. Važiuojant Queen Elizabeth išsukti prie Mont Rose Hotel, link Wellando apie 6 mylios.

Linkėtina visoms apylinkėms tokio gražaus pavyzdžio. S.

Didelės Joninės Wellande

Pirmas vilniečių ir pirmas šį sezoną šioje apylinkėje parengimas buvo gegužės 21 d. Praėjo gan sekmingai. Svečių buvo susirinkę gan daug. Tas rodo, kad mūsų išeivija nėra jau taip perdaug susiskaldžiusi ir prie bendro darbo prisideda. Buvo atvykusių iš Toronto, Hamiltono, Niagara-Falls, Londono ir iš kitų vietų.

Antras VKLS St. Catherines skyriaus rūpesniu parengimas rengiamas **birželio 25 d., šeštadienį, gražiame miške, St. Stephan Hall, prie East-Main, Port Robinson Rd., Welland'e, Ont. su plačia programa — Joninių piknikas.** Kas dar iš nevedusiųjų iki šiol nėra suradęs, ten galės rasti paparčio žiedą. Nežiūrint, koks oras būtų parengimo nesutrukdys, nes programa ir šokiai vyks erdvioje ir vienoje iš gražiausių šioje apylinkėje naujai pastatytoje salėje. Pelnas skiriamas leidžiamam anglų kalboje leidiniui "Vilnius Lietuvos gyvenime". Tautieti, neatsisakyk paremti visiems reikalingą reikalą o padėk išleisti taip svarbų lietuviams veikalą. Kaip iš artimų vietovių, taip ir iš tolimesnių, prašome neužmiršti tą dieną vilniečių parengimo Wellande, o prisidėjes su centu sustiprinsi bendrą darbą — bendram labui. Prašome sekti vėlesnius mūsų joninių skelbimus.

MINIAŽMOGIS APIE LITERATŪRĄ

Antanas Jasmantas parašė "Literatūros Lankuose" dar vieną straipsnį apie meno kivirčą su dorove. Ir dar kartą šūktelėjo "Miniažmogiui menas nepataikaus!"

Vienam dalyke iki šiol ir kritikai ir literatai tikrai sutarė, būtent, kad rašytojas yra kūrėjas ir ką jis parašo yra būtina kūryba, o ne rašyba ir tik tas niekingas miniažmogis nesupranta nei meno nei mūsų rašytojų genialumo. Iš miniažmogio reikalaujama tik vieno: duok pinigų, pirk knygą. Jei nepirksi — ne patriotas. Bet tegu išdrįs miniažmogis kad ir kuklią savo nuomonę apie knygą pasakyti tuoj bus nutildytas: "Apie meną nieko neišmanai. Sumokėk pinigus knygos meilės vardan ir tylėk".

Išmanymo miniažmogis tikrai mažiau turi negu narsieji kritikai, bet "common sense" ir skonį jis turi ne tokį jau blogą. O praktikoj pasirodė, kad tas "common sense" dažniausiai pergyvena kai kurias mediciniškas, meninės, psichologines teorijas ir galų gale lieka visų pripažintas.

Iš to išeidamas, aš menkas miniažmogis ir drįstu tarti savo žodį apie literatūrą ir rašytojus.

Pirmiausia, gerbiamieji rašytojai, kurie šaukiate, kad mes varžome jūsų laisvę, kad jus verčiame pataikauti miniai ieškodami personažų, kurie mus žavėtų, o neverstų šlykštėtis — rašykite kas tik jums patinka ir kurkite savo herojus pagal savo grožio ir dorovės principus, tik palikit mums miniažmogiams teisę nesidomėti tokia literatūra, kuri mūsų dūšiai be šiukšlių nieko daugiau neduoda. Jeigu pateisinate viską šūkiu "menas menui", rašykit ir kraukit ant lentynų savo knygas, bet nesisielokit, kad mes vis mažiau entuziazmo beturim pirkti lietuvišką knygą. Jei ir perkam tai iš patriotizmo, bet ne dėl pačios knygos.

Kritikai ir knygų recenzentai labiausiai pasitarnavo mūsų lietuviškai knygai išugdydami nepasitikėjimą. Jie pvz. pristatė mums Savickį, kaip nepaprastai išprususį rašytoją, kuri ne kiekvienas miniažmogis gali suprast Tačiau savo lietuvišką kaimą ir žmones miniažmogis labai gerai pažįsta ir supranta. Ir kai jis skaito Savickio noveles apie Lietuvos kaimą, kur kaimiečiai srėbdami kleckienę sako "excellent" ir jau taip išprusę, kad kiekviena novelė pasibaigia atsigulimu pušyne, daržinėj ar kamaroj, tai nei palankiausios kritikos nei recenzijos neįtikina. Lieka tik viena aišku: žmogus, kurs ne tik Lietuvos kaime, bet ir pačioj Lietuvoj beveik iš viso negyveno, negali iš piršto išlaužęs atkurt lietuvišką kaimą. Rezultatas — visiškas nesusipratimas.

Godžiai griebėm Barono pirmąją knygą. Kaip visai teisingai jau anksčiau "TŽ" vienas papras tas mirtingasis pastebėjo, ir studentai, ir piemenys tais pačiais žodžiais "filosofuoja" ir daugumoj nieko nepasako. Gyvenime tokių "filosofų" galima sutikt baruose ir karčiamose. Gal ten ir tokia literatūra populiari ...

Tačiau mes buvom nuolaidūs Barono knygai, šiltai ją priėmėm ir laukėm geresnių. Sulaukėm greičiau negu tikėjomės. Vienos knygos po kitos. Po "Užgesusio Sniego" jau praradom norą jas skaityti. Ta pati besikartojanti "filosofija" ir visa lėkšta idėja. kol perskaitai iki galo, visai išblėsta. Ryškiausiai lieka atminty herojaus labai pigi meilė labai pigiai vokietei ir daugiau nieko. Taip pat gal autorius turėjo minty iš savo herojaus sukurti "pasaulio pilietį" žmogų, kurs stovi augščiau už visas tautybes, tačiau miniažmogio supratimu žmogus, kurs per porą šimtų puslapių taip ir neapsisprendė ar likt su lenkais ar keltis į lietuvių lagerį, o gal dar "prikombinuoti" prie vokietkos, negalėjo kitoks išeit, kaip mizerija visais atžvilgiais. Nei jis turi tautinės ambicijos, nei krikščioniškos moralės.

Tačiau labiausiai kritikų pagerbtas ir miniažmogių smerkiamas yra Jurgis Jankus. Nežiūrint jo stiliaus prašmatnumo ir mokėjimo sumegsti ir atmegsti intrigą, mes miniažmogiai, vadinam jo kūrybą ne tik nepadoria, bet menkavertiška. Nepadori Ana Karenina, Dostojevskio Grušenka ir daugelis kitų, bet niekam neateina į galvą jas kraut ant laužo. Somerset Maugham vyriausios veikėjos daugumoj prostitutės, bet jos egzistuoja veikale ne dėl pačios prostitucijos, bet dėl savo primityvios sielos. Jų buvimas knygoj turi savo prasmę. Jis išryškina kitas asmenybes ir kitą gyvenimą.

Kurgi idėja, logika, prasmė, kad ir "Paklydusiuose paukščiuose"? Čia veikia tik kūnai ir daugiau niekas. Ir piktinasi skaitytojas ne tiek veikėjų nepadorumu, kiek jų elgesio nelogiškumu ir vienapusiškumu. Daiva pirmą kartą šokiuose sutiktam vyrui sako: "Aš tavęs noriu", jis sako "Aš tavęs noriu" ir abu nueina įvykdyt savo norų. Rumunė pirmą kartą pamačius naują vyrą priverstinai kviečiasi pas save ir siūlo savo meilę. Vasarvietės šeimininkė kas rytą taiksto sėlipt į savo svečio lovą. Daivos vyrą ir pats autorius beprotėjo vadina, tačiau ir beprotis nėra tik gyvulys. Kunigas, kurs turėtų būt pagal autorių sąžinės balsas, prigyvena su vedusia moterim du vaiku visą laiką grasydamas jai nepasisakyt savo vyrui, kol ši neišlaikius nusiskandina. Autorius įtikinėja, kad Ramunė labai išsilavinus, labai inteligentiška ir daug padoresnė už kitas. Bet skaitytojas iš jos elgesio jokiu būdu negali susidaryt tokio įspūdžio. Daivos taip pat negali suprast. Ko ji skandinos? Jokių dvasinių konfliktų, atrodo, neturėjo. Ir Kaune tris dienas linksmai praleido kaip planavo ir vyrui dokumentus gavo. Ant galo išeitų lyg ir "priversta" buvo tris dienas viešbuty praleist. Tačiau jokių dvasinių konfliktų skaitytojas nemato, nes, kaip sakėm, veikė tik kūnai, sielos jie iš viso neturi, tad jam taip ir lieka neaišku nei kodėl jie gyveno, nei kodėl ant galo skandinosi.

Paliekant tų visų veikėjų nepadorumą, kur ta literatūrinė vertė, kur tas menas, kurio mes miniažmogiai nesuprantam? Jei premijuotoj knygoj "Namai geroj gatvėj" veikėjai identiški "Paklydusiems paukščiams", tad neverta jos nei skaityt.

Jei prisiminsim kitą J. Jankaus premijuotą knygą, rasim kelis epizodus apie šunis ir merginas. Toks seksualinių iškrypimų aprašinėjimas literatūrinės vertės tai jau tikrai neturi ir jokios kitos nuotaikos nesukelia, kaip pasišlykštėjimą.

Be reikalo vienas griežtas kritikas baiminasi, kad jei pasmerksi Jankaus ir panašią kūrybą tai jau visos literatūros liks tik keli tomeliai. Jei Jankus parašys tokią nepadorią, bet stiprią knygą, kad man, pasak A. Jasmanto, teks užsimerkt ir visas jėgas įtempt, kad ji manęs į pagundą neįvestų, tada aš garbingai tą knygą įsidėsiu į lentyną ir duosiu kitiems paskaityti, sakydamas kaip apie kitas tos rūšies knygas: "Bjauri knyga, bet verta perskaityti". Apie anokias betgi knygas, deja, galiu pasakyt tik su šimtais miniažmogių: "Bjauri knyga ir skaityt nevertа".

Savanarolų mūsų laikais, turbūt, nebėra nei asketų tarpe. Bet kritikai taip pat mūsų neįtikins, kad Jankus po Krėvės yra geriausias rašytojas. Šitoks kritikų ir recenzentų nesąžiningumas prives tik prie visiško lietuviškos knygos bankroto. Mums aišku, kad rašant recenziją nulemia ar rašytojas draugas ar priešas, jo pasaulėžiūra ir daugelis kitų dalykų. Panagrinėjus kai kurių recenzentų asmenybes daugeliu atveju paaiškėtų, kodėl ji taip, o ne kitaip apie recenzuojamą knygą atsiliepia bei taip rėkiančiai gina jų nepadorumą ir menkavertiškumą.

Miniažmogis, nežiūrint kritikų gražbilystės ir filosofijos, pasiliks prie savo nuomonės, kad veikalo stilius ir forma ir visos kitos literatūrinės priemonės turi tarnauti veikalo idėjai. Jei autorius per silpnas sukrėst mus savo veikalo giliu idėjiškumu, mes jam atleisime, jei jis mus bent perkels į autentišką mūsų kaimą ir mes porą valandų pagyvensim maloniais prisiminimais ir sentimentais Lietuvai. Tik neapeliuokit į mūsų patriotizmą su suminėto tipo literatūra. Mes miniažmogiai ir toliau pasiliksim prie "Trumpa diena", "Užuovėja", "Sudiev, Kvietkeli" ir panašių kad ir ne literatūrinių šedevrų, bet mielų mūsų širdžiai knygų apie mūsų mielą lietuvišką kaimą.

Miniažmogis.

VICTOR ELECTRIC CO.

LIETUVIŠKA ELEKTROS CO.
Visi elektros darbai atliekami greitai ir prieinamomis kainomis.
SKAMBINTI
telefonu LL. 7714
V. JUŠKEVIČIUS.
251 LAUDER AVE., TORONTO.

- Mrs. EDITH HYDER

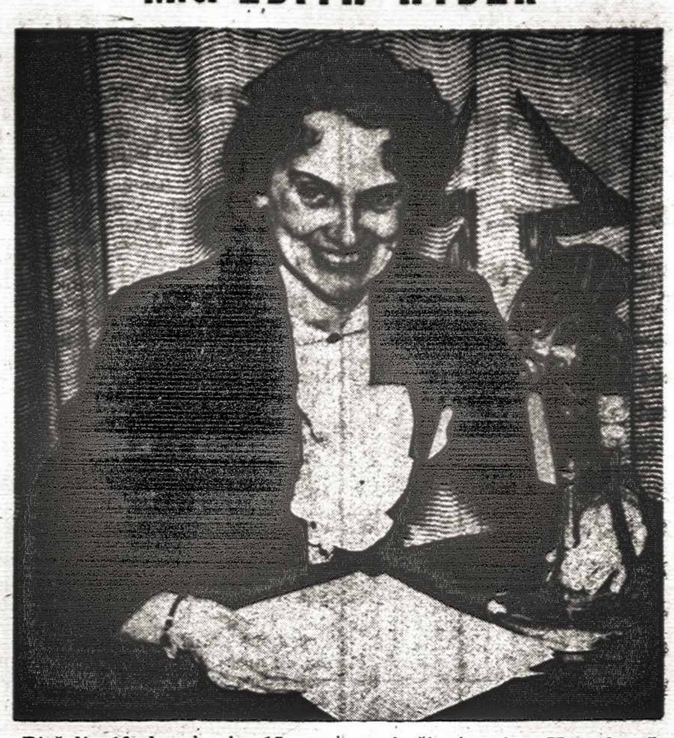

Birželio 10 d .sukanka 15 metų, kaip radijo komentatorė Mrs. Edith Hyder nenuilstamai dirba su visų tautybių tremtiniais.

Mrs. Edith Hyder yra gimusi JAV, Springfielde, Mass. Tame pačiame mieste ji ir ištekėjo už anglo, kuris vėliau, tarnybiniais reikalais buvo atkeltas į Hamiltoną. Tokiu būdu Mrs. E. Hyder atvyko į Kanadą ir visam laikui čia apsigyveno. Jos vyras mirė prieš 7 metus. Turi vieną sūnų, kuris karo metu buvo aviacijos lakūnas - karininkas.

Kada 1940 m. birželio 10 d. Musolinis paskelbė karą Prancūzijai, tą pačią dieną Mrs. E. Hyder apsisprendė savanoriškai talkininkauti rašant straipsnius moterims. Po poros savaičių sunkaus darbo ji tiek visus suinteresuoja, kad gauna vesti moterims radijo pusvalandį CK OC radijofone. Čia ji kviečia moteris organizuoti siuntinėlius kareiviams, karo belaisviams, Raudonajam Kryžiui ir pan. Tačiau jos pavardė neskelbima. Tik žymiai vėliau, kada jos vedamos radijo valandėlės perkeliamos į CHML, jos pavardė paskelbiama visuomenei.

Vėliau, kada Kanadą pasiekė pirmieji tremtiniai — bėgliai nuo raudonojo siaubo — Mrs. E. Hyder visomis jėgomis persimeta dirbti su naujaisiais imigrantais. Čia ji savo radijo valandėlių metu pasakoja angliškai kalbantiesiems apie tremtinių kraštų istorinę praeitį, tautinius papročius, tautinę muziką pademonstruodama plokštelėmis, o taip pat iškelia komunizmo padarytąsias skriaudas tremtiniams ir gina juos.

Mrs. Edith Hyder nenuilstamai dirba ir su lietuviai. Pakviesta, niekuomet neatsisako dalyvauti betkuriame minėjime ar koncerte ir tarti žodį, o paprašyta, maloniai padeda išsirūpinti leidimą ir pati praveda lietuviškas radijo valandėles angliškai kalbantiems. Tokiu savo darbu ir rūpesčiu Mrs. E. Hyder įsigijo meilę ir pagarbą visų tremtinių. Ir Kanados angliškuose laikraščiuose dažnai pamatome jos vardą su pabrėžtu jai pačiai anglų duotu vardu — "DP Motina".

Mrs. E. Hyder savo darbų neaprubežiuoja vien Kanada. Jos balsas pasiekia ir JAV, o jos laiškai, giną tremtinių reikalus ir teises, net Jungtinių Tautų vyriausią būstinę. Mrs. E. Hyder užsimotame darbe daug padeda ir taip pat didelis tremtinių draugas, jos menedžeris Mr. Jim Redmont.

Ta proga, KLB Hamiltono apyl. valdyba ruošia arbatėlę, Mrs. Edith Hyder pagerbti. Arbatėlė įvyksta birželio 4 d., kurioje dalyvauja visų Hamiltone esančių organizacijų atstovai.

15 metų nenuilstamo darbo sukakties proga, Mrs. E. Hyder išsirūpino leidimą ir birželio 14 d., 9.30 val. per CHML radijofoną paminės pabaltiečių tragediją, 1941 m. birželio mėn. trėmimų dienas.

Mes, lietuviai, reiškiame didžiausią pagarbą ir padėką Mrs. Edith Hyder, linkėdami jai ištvermės ir toliau nenuilstamai dirbti ir populiarinti mūsų vardą, kartu ginant mūsų reikalus ir rūpesčius.

Garbė Tau, "DP Motina"!

A. M.

Redakcijai prisiųsta

Dr. Pr. Gaidamavičius, Milžinas, didvyris, šventasis — žmoniškos pilnaties vizija, T. Pranciškonų leidinys, aplankas dail. V. K. Jonyno, tiražas 1200 egz., 246 psl. parduodama po $2.

Liudas Dovydėnas: Naktys Karališkėse, apysaka j a u n i m u i. Dail. Vytautas Ignas. Išleido kn. leidykla Terra, spaudė Draugo spaustuvė. Tiražas 1000 egz., 168 psl., kaina $2.

L. Dovydėno ši knyga, kaip ir ankstyvesniosios — "Pabėgėlis Rapsiukas", "Kelionė į pievas", "Varpinės šuva" ir kt., verta ypatingo dėmesio. Knygoje pasakojama apie auksinę šienapiūtę Karališkių lankose, po augštu žvaigždėtų dangumi, ir dviejų berniukų nuotykius tarp šienpiūvių, čigonų tabore, aplinkiniuose miškuose. Knyga parašyta įdomiai, lengvu sultingu stilium, vaizdžiai jaunimui primenanti savą kraštą ir savus anapus pasilikusius žmones.

Skautų Aidas 1955 m. gegužės mėn., Nr. 5, 24 psl.

Šv. Pranciškaus varpelis 1955 m. gegužės mėn., Nr. 5, 129-160 psl.

TORONTO, Ont.

Iškilmingai baigti mokslo metai

Šeštad. Maironio vardo mokykla, kurią šiais metais lankė 177 mokiniai, išleido naują šešto sk. mokinių laidą ir užbaigė mokslo metus. Šeštadienį buvo atlaikytos pamaldos šv. Jono Kr. bažnyčioje, o sekmadienį buvo surengtos išleistuvės parapijos salėje. Susirinko pilna salė mokinių su tėvais, mokytojais ir svečiais. Iškilmingą aktą pradėjo mokyklos vedėjas J. Širka, kviesdamas sugiedoti "Marija, Marija". Pritaikintas kalbas pasakė min. V. Gylys, kun. Ažubalis, mokyklos globėjas, Tėvų kom. pirm. Žolpys, J. Simanavičius, KLB Toronto apyl. pirm., V. Matulaitis, KF šviet. skyriaus pirm. Pažymėjimus baigusiems išdalino min. V. Gylys. Baigusiųjų buvo 10: Augaitytė Regina, Dailydaitė Juratė, Galinytė Julija, Gurevičius Kęstutis, Januševičiūtė Violeta (baigė pirmąją), Kuolaitė Audronė, Lazauskaitė Giedrė, Rutkauskaitė Ona Nijolė, Skrinskaitė Dalia, Stančikaitė Živilė. Su mokiniais jautriai atsisveikino mokyt. Mačiulaitis. Jis pasidžiaugė atliktu darbu ir apgailestavo ateity vargiai galėsiąs tęsti darbą mokykloje, nes persikeliąs į JAV. Baigusiųjų mokinių vardu padėkos kalbą pasakė A. Kuolaitė. Malonį staigmena buvo mokytojams — pačių baigusiųjų mokinių dovanėlės. Ta proga Tėvas Paulius OFM, įteikė dovanėles — Dievo Motinos statulėles už geriausiai parašytus darbelius — M. Dunduraitei, II sk. mokinei, ir J. Juozaitytei, III sk. mok.

Po pažymėjimų įteikimo įvyko meninė dalis. Mokinių choras, vad. kun. B. Pacevičiaus, padainavo keletą dainų; šokėjos pašoko taut. šokių ir kelios mokinės padeklamavo. Po to buvo smagūs žaidimai ir vaišės, surengtos Tėvų komiteto.

Šeštadienį "Tėvynės prisiminimų" radijo prokramoje mokslo metų užbaigimas taip pat buvo paminėtas trumpa programėle, kurią pravedė baigiamosios klasės mokyt. Mačiulaitis ir dvi mokinės — Violeta Januševičiūtė paskaičiusi savo rašinėlį ir Audronė Kuolaitė deklamavusi savo eilėraštį.

Organ. susirinkimai gamtoje

Toronto Liet. Kat. Mot. D-jos skyrius ir vyr. ateitininkai pereitą sekmadienį padarė bandymą savo susirinkimus pravesti parke. Kadangi vienos ir antri susitikimo vietą paskyrė tą pačią, tai praktiškai gavosi viena bendra iškyla, kurios metu įvyko taip pat trumpi formalūs susirinkimai ir visų kartu bendrai pasitarta.

Bandymas, atrodo, testinas ir toliau. Gamtos prieglobstin juk visi kas sekmadienį išeina ar išvažiuoja, tai kodėl gi nedaryti to organizacijos ar net kelių giminingų organizacijų rėmuose? Juoba, kad galima atvykti su visomis šeimomis. Kai suaugusieji tariasi ar šnekučiuojasi, prieauglis gali gėleles rankioti ar drugelius gaudyti.

Gražus koncertas

Čikagos Liet. Vyrų Choro koncertas, talkininkaujant sol. Prudencijai Bičkienei, akompanuojant muz. St. Gailevičiui, praėjo tikrai labai gražiai ir jį girdėjusiems paliko malonių prisiminimų. Programa buvo įdomi ir nuolat kylančios meninės įtampos. Gaila, salės akustinės savybės labai nepalankios, tačiau giliaus įspūdžio tai neišdildė. Giliau nusimaną muzikoje galėjo svečius palyginti su Varpo" vyrų choru, nes buvo ir "Varpo" išpildomų dalykų (iš Fausto ir Rigoletto).

Sol. Pr. Bičkienė iš lietuvių kompozitorių tedainavo vos vieną Vanagaičio Dobilėlį, o toliau iš Grečaninovo, Dvožako, Massenet ir Gounod. Choras iš liet. komp. dainavo: Kačanausko, Gaidelio, Dambrausko, Naujelio ir Budriūno kompozicijų, o toliau iš Cromer, Abt, Dvožak, Brahms, Gounod, Rubinstein ir Wagner kūrybos.

Diena pasitaikė gana karšta, tačiau prisirinko visdėlto apie 300 dainos mėgėjų. Po programos įvyko šokiai.

Dėl Vasario 16 gimnazijos šalpos

Praėjusio mėnesio "TŽ" Nr. 16 tilpęs Š. Fondo įgaliotinio P. Lelio pranešimas liečiąs Vasario 16-tos gimnazijos 13-to būrelio veiklą sukėlė susidomėjimo narių tarpe.

Konstatavimas, jog tas ar anas būrelis "neišpildė savo duoklės" ne vien tik priminė skaitytojui taip jau mūsų nemėgstamos santvarkos metodus, bet gal kitam sukėlė įtarimą ar jo paukotas doleris nepakliuvo į rinkėjo kišenių.

Būdamas 13-to būrelio vadovu, jaučiu, jog paminėtas pranešimas įpareigoja mane duoti išsamesnės informacijos, apie būrelio veiklą.

Pirma: teigimas jog 13-tas būrelis atsilikęs septynius mėnesius (vargu tai korektūros klaida, nes kitame numeryje nesimatė atitaisymo) prieštarauja gimnazijos direktoriaus p. Literskio pakvitavimui persiųstam man 1955. V. 4.

Antra: keliems būrelio nariams, po trijų metų intensyvaus bendravimo pasitraukus ir kitiems neužpildžius paliktų spragų, persiunčiau tik surinktus pinigus.

Šia proga, nors ir pavėluotai, noriu išreikšti padėką p. Karolio Drungos vardu, visiems aukotojams per mane pasiuntusiems jam $65.

Pateisinamieji dokumentai p. Drungos ir gimnazijos atveju randasi pas mane — 34 Kennedy Ave., tel. RO. 2-3738.

Su pagarba **J. Balsys.**

"Dainos" Kartūno balius

Įvykęs gegužės 28 d. puikiai pavyko. "Daina" dėkinga taip gausiai atsilankiusiai publikai, o ypač poniom ir panelėm už pasipuošimą kartūno sukniomis. Premijas laimėjusios jau buvo skelbtos. Dovanas paruošė: I-mą kartūnu papuoštą lėlę — W. Kundrotienė; II kosmetikos rinkinį — N. Kaveckienė ir III karolius — J. Rukšienė ir Br. Žiobienė. St. Yokubynienė iškepė tortą loterijai. Didelis ačiū priklauso Pr. Kundrotui ir p. Žiobai už įdėtą triūsą bufete ir visoms narėms, kurios turėjo įvairias pareigas.

Širdingai dėkojame "T. Žiburiams" už nuolatinį "Dainos" reikalų propagavimą ir dailininkui Bričkui, už dideles nuolaidas plakatus gaminant, bei radijo progr. vedėjui J. R. Simanavičiui už teikiamas nuolaidas. Žodžiu, dėkingos esame visiems, kas kuo tik prisideda prie sukėlimo finansų šalpai. Visų prisidėjusių dėka, "Daina" galės per vasarą prisiminti ir aplankyti daugelį Vokietijoje, trūkumuose begyvenančių lietuvių.

Dr. Martynas Anysas baigia istorinį veikalą apie Vytautą, pavadintą: Vytautas - Aleksandras. Didysis Lietuvos kunigaikštis, jo gyvenimas, laimėjimai ir nepasekimai. Knyga aptars visus Vytauto gyvenimo etapus, jo karus ir santykius su Prūsijos Ordinu, Salyno, Torūnės ir Melno taikas, kovas rytuose, santykius su totoriais, bandymą sujungti Romos ir pravoslavų bažnyčias rytuose, santykius su husitais ir Karibūto dalyvavimą jo karuose. Galiausiai plačiai aptariamas ir kritiškai įvertinamas Vytauto sumanymas pačiame amžiaus gale vainikuotis.

Medžiaga buvo renkama jau daugelį metų Europoje ir yra panaudoti visi pasiekiami istoriniai šaltiniai.

E. J.

Knygų rinkoje pasirodė J. Vaičeliūno knyga "Tėvynės Sargyboje". Tai Lietuvos karininko-lakūno atsiminimai iš 1932-41 m. Knyga turi 230 psl., atspausdinta gerame popieriuje su 15 karišku nuotraukų ir meniška dail. T. Valiaus viršeliu. Knygoje patalpintas 1932 m. karo mokyklą baigusių karininkų sąrašas, 4 p. pulko karininkai 1932 m. ir žuvusieji bei mirusieji karo lakūnai. Knygos kaina $3. Gaunama pas autorių 195 Drinkwater St., Sudbury, Ont., ir pas knygų platintojus.

"VIENYBĖJE — GALYBĖ"!

TAUPYK

savo kredito kooperatyve "PARAMA". Indėliai apdrausti. Augšto palūkanos.
Darbo valandos: antradieniais ir penktadieniais nuo 7 val. vak. iki 9 val. v.
Būstinė: Lietuvių Namai, 235 Ossington Ave., Toronto, Ont. Telefonas KE. 3027.

Kas yra

"Barbecue"?

"BARBECUE" žodis originaliai reiškia puotą, kurioje buvo valgoma visa iškepta ar išvirta kiaulė arba kitas didelis gyvulys.
Tas žodis plačiai vartojamas ir šiandien Kanadoje, nes "barbecue" yra kiekvienas keptas ar virtas valgis, jei valgomas lauke.

CARLING'S
THE CARLING BREWERIES LIMITED
Waterloo Montreal Toronto Tecumseh

Birželio 9 dieną perrinkite

Wm. J. Stewart | X

Konservatoriai – Jūsų partija

PARKDALE Rinkiminė Apylinkė

Lietuvio elektros ir apšildymo kompanija

DEDA NAUJAS APŠILDYMO KROSNIS:

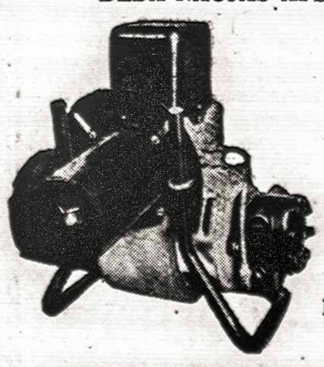

* Vandens ir orų apšildymo,
* Paprastas ar "Air Conditionning",
* Perstato apšildymą iš anglių į alyvą.
* Taip pat atlieka įvairiausius elektros instaliacijos darbus.

Pigiausios kainos.

Darbas atliekamas gerai ir sąžiningai.

Išsimokėjimo sąlygos — 24 mėn.
Techniški patarimai veltui.

Smitas Electric and Heating Co.

71 BEATY AVE., TORONTO - Tel. OL. 8719.

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA
"Tėvynės Prisiminimai"
kiekvieną šeštadienį nuo 3 val. iki 4.15 po pietų iš
iš galingos TORONTO stoties CHUM BANGA 1050.

Programos vedėjas
J. R. SIMANAVIČIUS
77 Salem Ave., Toronto. Telefonas OL. 1274.

Norėdami pirkti ar parduoti nekilnojamąjį turtą kreipkitės į didžiausią lietuvišką įstaigą

JOINT REALTY LTD.

899 BLOOR ST. W. OL. 6381 · 1609 DUNDAS ST. W. OL. 7996

PASIRINKIMAS ĮVAIRIOSE VIETOSE IR ĮVAIRIŲ KAINŲ BEI STILIŲ NAMŲ, BIZNIŲ, ŪKIŲ, VASARVIEČIŲ IR KIT.

Jums visada patarnaus skambinant telefonu
OL. 7996:
F. SENKUS,
V. PLIOPLYS,
P. BUDREIKA,
J. RINKEVIČIUS,
J. BALTAKYS,
BARCEVIČIUS,
B. POSIUS,
BERŽANSKIS,
B. KRIAUČELIŪNAS,

Jums visada patarnaus skambinant telefonu
OL. 6381:
R. ŽULYS,
B. SERGAUTIS,
B. MARIJOŠIUS,
S. JUCEVIČIUS,
A. PALECKIS,
P. KRILAVIČIUS,
J. KAŠKELLIS,
J. KARPIS.

Turėdami rūpesčių dėl morgičių sutvarkymo ar įmokėjimo padidinimo nieko neatidėliodami kreipkitės ir viską lengvai išspręsite šiai įstaigai tarpininkaujant. SKAMBINDAMI KLAUSKITE J. KARPIS.

Atliekame visus draudimus prieinamiausiomis sąlygomis. KLAUSKITE B. SERGAUTIS.

PRIKLAUSOME TORONTO, ONTARIO, KANADOS IR TARPTAUTINĖMS REAL ESTATE SĄJUNGOMS.

Mann & Martel

REALTORS

1199 BLOOR ST. W., TORONTO. TELEF. OL. 8481

1. Siūlome plačiausią namų pasirinkimą visame Toronte.
2. Sudarome labai geromis sąlygomis paskolas iš bankų.

$3.000 įmokėti, Roncesvalles rajone, 8 kambarių mūrinis, geras vidus, 3 virtuvės, alyvos šildymas, garažas, geros išsimokėjimo sąlygos. Skambinti Ant. Mičiūnui.

$16.200 pilna kaina, 8 kambariai per 3 augštus, 3 virtuvės, alyva šildomas, gero mūro namas. Randasi prie Bloor ir Brock. Skambinti Ant. Mičiūnui.

$5.000 įmokėti, 8 kambarių, atskiras mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, moderni virtuvė, Bloor - Indian Rd. rajone. Skambinti Ant. Mičiūnui.

$2.500 įmokėti, 8 kambarių, mūrinis namas, 3 virtuvės, garažas. Roncesvalles ir Galley rajone. Skambinti Ant. Mičiūnui.

$14.900 pilna kaina, 7 kambarių, per du augštus mūrinis atskiras namas. Sklypo dydis 50 pėdų iš 150 pėdų. Privatus įvažiavimas, yra vietos 8 mašinoms pastatyti. Tinka kontraktoriui. Skambinti Ant. Mičiūnui.

$3.900 įmok. Bloor-Marguaretta, **$3.900 įmokėti,** Bloor - Marguaretta, atskiras, mūrinis, 8 k., 2 virtuvės, privatus įvažiavimas, garažas. Skambinti Kuzmas.

$8.500 pilna kaina. Bloor - Dovercourt, nepaprastai gerame stovyje, 6 k. namas. Kietos grindys, mod. virtuvė, kambariai dažyti. Skambinti Kuzmas.

$2.500 įmokėti, Bloor - Brock, mūrinis, 7 k., gero plano, 2 virtuves, garažas. Mūra yra geras, bet reikalinga valymo viduje. Skambinti Kuzmas.

$2.000 įmokėti. Bloor - Shaw. Mūrinis, gero plano, 6 k., 2 virtuvės, vandeniu ir alyva šildomas, 2 garažai. Skambinti Kuzmas.

High Park rajone, visai prie Bloor parduodamas 4 butų pastatas, geras investmentas, dėl informacijų skambinti Kuzmas.

$5.000 įmokėti, Bloor - Runnymede, atskiras mūrinis, 7 k. per du augštus, dvi mod. virtuvės, šoninis įvažiavimas, 3 garažai. Skambinti Kuzmas.

DĖMESIO NAMŲ SAVININKAMS!
Skubiai reikalingi Roncesvalles - High Park ir Bloor rajonuose 6 - 8 kambarių namai. Dauguma mūsų pirkėjų sutinka duoti gerą kainą su augštu įmokėjimu. Prašome skambinti dar šiandien!

GERIAU PAS LIETUVĮ, NEGU SVETIMTAUTĮ!

Visais auto remonto reikalais mielai pasirengęs padėti

Imperial Auto Collision

Pilnas DUCO ir DELUX užbaigimas.

PATARIMAI DUODAMI VELTUI

Mūsų specialybė — auto korpuso (body and fender) darbai
Pakraunamos gazo-alyvos baterijos Sureguliuojami ratai

561 - 567 KEELE ST.
1½ Block South of St. Clair
TORONTO, ONT.

TEL. JUnction 4773
Namų tel. CE. 1-3444
Sav. G. KERAITIS

ŠVARA – GYVENIMO PAGRINDAS!!!

Valymas rūbų naujausiais metodais išsaugo jūsų rūbus.

City DYE WORKS Limited

Garantuotas saugojimas. Mokama atsiimant. Garantuojama.

Pasiimame ir pristatome.

Atsiminkite, kad vasariniai rūbai netinkamai laikomi sugenda. Mūsų sandėliuose jūsų vasariniai rūbai bus rūpestingai saugomi. Kai darysite rudeninį apsitvarkymą, valyti viską duokite žinomai firmai:

Specialybė:
Cheminis valymas įvairių rūšių užuolaidų.

138-46 CLAREMONT STR. — TELEF. EM. 8-4557
30 metų valymo patyrimas

R. TESLIA

REAL ESTATE

Seniausia, didžiausia ir patikimiausia firma padedanti nusipirkti arba parduoti nejudomas nuosavybes; sudaranti paskolas; veltui suteikianti informacijas apie parduodamus namus, paskolas, biznius ir tt.

BIURAI:
2390 Bloor Street West, Toronto
863 Bloor Street West, Toronto
575 Queen Street West, Toronto
1294 King Street East, Hamilton

MIELI HAMILTONIEČIAI!

Perkat, parduodat namą? Turit problemų su apdraudimu?

Nepamirškit manęs!

B. KRONAS

R. TESLIA
REAL ESTATE AND INSURANCE
1294 KING ST. EAST, HAMILTON, ONTARIO
Telefonas: 9-3558

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.
Teisininkas — Advokatas — Notaras
100 Adelaide St. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

DĖMESIO!
Lietuvis Elektros — Radio Technikas
ANTANAS ČEPONIS
Taisau, patikrinu, prijungiu ar perstatau:
europietiškus ir vietinius radijo aparatus, patefonus, visų paskirčių automatus. Kintamos ar tiesioginės srovės motorus.
Be to, apimu namus pilnam instaliavimui ar pakeitimui srovės, duodu techniškus patarimus.
Skambinti telef. KE. 1080
44 GWYNNE AVE., TORONTO

DĖMESIO!
Lietuvio IGNO ASTRAUSKO
batų krautuvė
Parduodu įvairios rūšies vaikų, moterų ir vyrų batus — normalaus ir platous EE—EEE dydžio.
1414 Dundas St. West. Toronto
Tel. KE. 3881

DAŽAI IR SIENOMS POPIERIS!
Vaškas, šepečiai, terpentinas
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Toronto, Ont.
Tel. EM. 4-2715

J. J. ELLIS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. ME. 2471

Perkant ar parduodant betkokią nekilnojamą nuosavybę, paskambinkite į šią lietuviams gerai žinomą firmą. Sukeliami morgičiai bei sudaromos paskolos labai mažu procentu. Turime didelį pasirinkimą namų, biznių, farmų, sklypų ir tt. visuose Toronto rajonuose.

CRAWFORD - COLLEGE,
$450 įmokėti, dar visai gerame stovyje, 6 kamb. visai atskiras namas, labai geras rūsys, vieta garažui. Greitas užėmimas.

CONCORD - COLLEGE,
$14.500, įmokėti apie $5.000, 8 gerų kambarių, tikro mūro, gerame stovyje namas, 3 modernios virtuvės, dvigubas garažas.

CHRISTIE - DAVENPORT,
$14.900, įmokėti $4.000, 8 gerų kambarių, mūrinis, alyva šildomas, 2 modernios virtuvės, dvigubas garažas. Vertas dėmesio pirkinys.

SOMMERSET - DAVENPORT,
$14.500, įmokėti apie $3.500, 6 didelių nepereinamų kamb., labai gero mūro, alyvos šildymas, gražios kietmedžio grindys, labai švarus, didelis kiemas, geras garažas.

BONNYVIEW - SWANSEA,
$3.000 įmokėti, 2-jų metų senumo, 5 gražių kamb. bungalovas, vandeniu alyva šildomas, svečių kambarys rūsyje, 2 modernūs tualetai, privatus įvažiavimas, didelis kiemas su vaismedžiais. Savininkas išvyksta į JAV. Papigintas pardavimas.

EDNA - HIGH PARK,
$14.900, įmokėti apie $4.000, 8 gražių nepereinamų kamb., labai gero mūro namas, 3 modernios virtuvės, geros kietmedžio grindys, alyvos šildymas, gražus kiemelis, geros pajamos.

P. MALIŠAUSKAS
Bus.: ME. 2471, Res.: KE. 7425

BERESFORD - BLOOR,
Apie $4.000 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, nepereinami kambariai, kietmedžio grindys, alyva šildomas, garažas su gražiu kiemu, labai geros išsimokėjimo sąlygos, reikalingas mažo remonto, visa kaina $14.000.

BROCK - BLOOR,
$14.500 prašoma kaina, 8 kambarių, mūrinis namas, kietmedžio grindys, gražiai atrodantis, visai netoli Bloor, dvi virtuvės, geras pirkinys už tuos pinigus.

SHANLEY - BLOOR,
$4.000 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, nepereinami kambariai, alyva šildomas, kietmedžio grindys, dvi modernios virtuvės, viena skola balansui.

HAVELOCK AVE.,
$16.000 prašoma kaina, 9 kambarių mūrinis namas, kvadratinis planas, vandeniu alyva šildomas, plikios kietmedžio grindys, didžiulis gražus kiemas, namas be skolų, reikalingas remonto, skubus pardavimas.

ST. CLAIR - OAKWOOD,
$4.500 įmokėti, 6 kambarių atskiras, mūrinis namas, kvadratinis planas, vandeniu alyva šildomas, garažas, greitas užėmimas.

HIGH PARK - BABY POINT,
Apie $7.000 įmokėti, puikus 6 k. ir žaidimų kambarys rūsyje, atskiras namas, kvadrat. planas, vandeniu alyva šildomas, moderni virtuvė, labai gražus viduje, puikus vidaus medis, privatus įvažiavimas, garažas, gražus kiemas.

P. KERBERIS
Bus.: ME. 2471 - - Res.: LL. 1584

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KITOKIĄ NUOSAVYBĘ KREIPKITĖS Į LIETUVIŠKĄ BIURĄ

A. MINIOTA

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

1333A Dundas St. W., Toronto OL. 8443 – OL. 8444
579 College St. (kampas Manning) OL. 2324, – OL. 2325

Mūsų šios savaitės pasiūlymai:

$2.500 įmokėti, 6 nepereinami k., mūrinis, pusiau atskiras, 2 virtuvės. Prašoma kaina $14.000. Grenadier - Roncesvalles.

$13.500 pilna kaina. 6 k., mūrinis, pusiau atskiras, alyva apšildomas, 2 virtuvės, dvigubas garažas. Dovercourt Rd. - Dundas.

3.000 įmokėti, 6 k. mūrinis, naujai atremontuotas namas. Garažui galimybės. Pilna kaina $13.900. Emerson - Dupont.

$3.500 įmokėti. 8 k. mūrinis, pusiau atskiras, geram stovyje namas. Garažui galimybės. Prašoma kaina $13.500. Lisgar - Dundas.

$2.500 įmokėti, 6 k. mūrinis, alyva apšildomas, 2 modernios virtuvės, garažui galimybės. Pilna kaina $12.-900. Parkdale rajone.

$1.500 įmokėti, 6 k. atskiras namas, alyva apšildomas, didelis kiemas ir vieta garažui, privažiavimas. Geros išsimokėjimo sąlygos. Bloor - Christie rajone.

$5.000 įmokėti, 8 k. ant dviejų augštų, mūrinis, pusiau atskiras, vandeniu - alyva apšildomas, 3 virtuvės, 2 garažai. Pilna kaina $17.000. Grace St. - Bloor.

$5.500 įmokėti, 8 k. ant dviejų augštų, mūrinis, pusiau atskiras, nepereinami kambariai. Alyva apšildomas, 2 virtuvės. Yra garažas. Pilna kaina $16.500. Dovercourt Rd. - Dundas.

$5.000 įmokėti. 6 nepereinamų k. mūrinis, atskiras namas. Alyva apšildomas. 2 virtuvės, garažas. Pilna kaina $14.500. Gladstone - Bloor.

$5.500 įmokėti, 7 nepereinami k., mūrinis, atskiras, alyva apšildomas. Galimybė garažui. Oakwood - St. Clair rajone.

$7.000 įmokėti, 8 kamb., mūrinis, atskiras. Vandeniu, alyva šildomas. 3 virtuvės. Privatus įvažiavimas. Bathurst - St. Clair rajone.

$8.000 įmokėti, 11 k. mūrinis, atskiras, vandeniu alyva šildomas, 2 vonios, 3 modernios virtuvės, 3 garažai, privatus įvažiavimas. Sunnyside - Roncesvalles.

$10.000 įmokėti, 9 k. ant dviejų augštų, mūrinis, atskiras, vandeniu alyva šildomas. 2 garažai, privatus įvažiavimas. Lengvos išmokėjimo sąlygos. Oakwood - St. Clair rajone.

$10.000 įmokėti, 8 k. ant dviejų augštų. Mūrinis, atskiras. Alyva šildomas, 2 virtuvės, yra garažas. Bloor - Dovercourt rajone.

$1.500 įmokėti. 7 nepereinamų k., mūrinis, pusiau atskiras namas. Didelis sklypas. Keele - Dundas rajone.

$6.000 įmokėti, 10 k. mūrinis, pusiau atskiras. Vandeniu - alyva apšildomas, 2 virtuvės, garažas. Geros išmokėjimo sąlygos. Crawford - College.

$6.000 įmokėti. 10 k. mūrinis, atskiras, 2 virtuvės, garažas. Geoffrey - Roncesvalles.

$5.000 įmokėti, 8 nepereinamų k., pusiau atskiras. 2 virtuvės, garažas. Geras išsimokėjimas. Pilna kaina $16.500. Grace - Bloor.

$3.000 įmokėti, 8 nepereinami k., alyva šildomas, garažas. Prašoma kaina $13.900. Dovercourt Rd. - Queen.

$3.500 įmokėti, 8 nepereinami k., mūrinis, atskiras. Yra garažas. Prašoma kaina $15.500. Bloor - Lansdowne rajone.

$6.000 įmokėti, 18 kambarių, atskiras, mūrinis namas. Alyva - vandeniu apšildomas, dvigubas garažas. Pilna kaina $31.000. Grac - College rajone.

$5.000 įmokėti, 8 nepereinami k. ant dvijų augštų. Mūrinis. Vandeniu - alyva šildomas. 3 virtuvės, dvigubas garažas. Bloor - Grace.

$6.000 įmokėti, 10 k. dupleksas, mūrinis, atskiras. Vandeniu alyva apšildomas, 2 virtuvės, 2 vonios. Garažas. Bloor- High Park rajone.

Turime daugelį kitų labai gerų ir įvairiomis kainomis bei įmokėjimais namų, kurių dėl vietos stokos neįmanoma paskelbti.

V. JUČAS OL. 2324
R. Kuprevičienė OL. 8443
V. PALIULIS OL. 2325
D. KAROSAS OL. 8444
J. BUCANTAS OL. 8443

ST. CATHARINES, Ont.

Birželio 12 d. 3 val. pp. slovakų salėje, Page - Welland kampas, įvyks iškilmingas trijų tautų birželio tragedijos paminėjimas. Programoje: lietuvių, latvių, estų atstovų pareiškimai, Jungt. Tautoms rezoliucijos priėmimas, lietuvių, latvių, estų menininkų pasirodymas. Įėjimas laisvas.

Šioje reikšmingoje demonstracijoje prieš mūsų žemės pavergėją — Sovietų Rusiją — prašoma visų vietos ir apylinkės lietuvių gausiai dalyvauti.

Minėjimas per vietos radiją įvyks birželio 13 d. 9 val. vak.

B-nės valdyba.

Choras ir "Gintaras". Niagaros pusiasalio lietuvių choras, padaręs gražią pradžią vadovaujant solistui A. Paulioniui, pradėjo vasaros atostogas. Tautinių šokių grupė "Gintaras", pasekmingai vedama Z. Jakubonio ir J. Bieliūno, taip pat nutraukė darbą vasaros metu. Mūsų rinktinis atžalynas atėjus rudeniui vėl stos į darbą.

Skaitlingiausia šeima. Gegužės 22 d. pakrikštyta J. V. Liangų duktė vardu Rita Danutė. Kūmai buvo L. Puslys ir M. Grigienė. J. Lianga yra veiklus ir sumanus lietuvis, dalyvauja chore, organizacijose, groja tautiniams šokiams, mokytojauja šeštadieninėje mokykloje, pats pasistatė namus ir gražiai augina savo vaikučius: tris sūnus ir dvi dukras.

Port Colborne, Ont.

Scenos mėgėjų ratelis. Prieš keletą metų čia įsisteigęs meno ratelis, vadovaujamas nenuilstančio ir nuoširdaus veikėjo B. Simonaičio, turinčio gabumų režisūrai, yra pastatęs gražių vaidinimėlių. Valdybą sudaro: pirmininkas B. Simonaitis, sekret. B. Jackevičius, iždin. E. Bersienienė ir meno reikalų vedėja A. Skaistienė. Šiuo metu sekmingai repetuoja Čiurlionienės operetinį veikalėlį "Kuprotą oželį", kurį suvaidins Niagaros pusiasalio lietuvių šventėje, liepos 2 d., šeštadienio vakare, 6 valandą Vengrų salėje, Robinson Road, Welland.

LB Wellando apyl. valdybą šiais metais sudaro Port Colborno lietuviai, kurie priklauso Wellanndo apylinkei: pirm. V. Eižinas, vicepirm. A. Stankevičius, sekr. J. Staškevičius, iždi. J. Paužuolis ir narys A. Pivoriūnas.

GERB. PONIOS IR PANELĖS!
Betkurioje grožio šakoje esu pasiruošusi Jums patarnauti žemiausiomis kainomis;
pusmetiniai, trumpalaikiai sušukavimai ir kt.
IRENA NACEVIČIENĖ
17 Carling Ave., Toronto
Telefonas LO. 7155
(Bloor ir Ossington rajone).

Padėka

Visiems prisidėjusiems gegužės 21 d. rengiant pikniką VKLS St. Catherines skyriaus valdyba širdingai dėkoja: Lietuviškos valandėlės "Tevynės Prisiminimai" vadovui p. J. R. Simonavičiui už daugkartinę taip gražią reklamą radijo bangomis. Už nemokamus skelbimus "Nepriklausomos Lietuvos" ir "Tėviškės Žiburių" redakcijoms ir už talpinimą mūsų korespondencijų tuo reikalu visoms kitoms redakcijoms. Vyt. Skrebutėnui už veltui nupiešimą taip gražaus ir didelio paveikslo "Gedimino sapnas", K. Bogušiui paaukojusiam paveikslui rėmus ir Vyt. Mačikūnui už atspausdinimą atsišaukimo po paveikslu; A. Petkauskui už pasakytą gražų žodį ir D. Piliponytei už deklamaciją, platinimą knygų ir loterijos bilietų. J. Šarepnickui ir Platakienei už gerą pravedimą bufeto. V. Daraškai, J. Mackevičiui, P. Baronui ir visiems prisidėjusiems darbu. Taipogi didelis ačiū už talkininkavimą K. Baronui ir I. Šajaukai, kuris net ir savo mašiną buvo pavedęs nemokamai naudotis. Visiems atsilankiusiems gerbiamiems svečiams o ypatingai mieliems aukotojams ir visiems mus parėmusiems ir prisidėjusiems prie mūsų leidžiamo anglų kalba leidinio "Vilnius Lietuvos gyvenime", dar kartą tariame neužmirštamą vilnietišką ačiū.

Kartu labai atsiprašome visus svečius dėl nesklandžiai pravestos loterijos. Nesklandumas įvyko ne iš blogos valios, bet dėl apsiskaičiavimo. Liko daug neišpirktų bilietų, o juos atrinkti nebebuvo galimybių. Kas netikslu buvo, dar kartą atsiprašome ir priimame kiekvieną pastabą, kad galėtumėm ateityje atitaisyti ir pilnai visus patenkinti norėdami visiems tik gero.

VKLS St. Catherines Skyr. valdyba.

Niagara Falls, Ont.

Niagaros pusiasalio lietuvių šventė jau visai arti. Jau laikas ruoštis, ypač iš tolimų Amerikos ir Kanados miestų. Abi dienos bus reikšmingos ir įdomios. Čia susitiksite daug pažįstamų, linksmai praleisite trijų dienų atostogas, nes pirmadienį, liepos 1 d., yra šventa Kanadoje, o liepos 4 d. Amerikoje.

Pamatysite gražų vaidinimą, girdėsite gražių dainų dainuojant chorui ir solistams, pasilinksminsite grojant "Trimitui" iš Toronto, be to, turėsite ir dvasinio maisto, galėsite pasimelsti išklausyti pamokslą ir paskaitą, atrodo, kad neapvilsime nei vieno, atvykstančio į mūsų didžiąją šventę prie Niagaros krioklio. Tik nebandykite šokti nuo krioklio, nes griežtai yra uždrausta!

LIETUVIŠKA
moterų kirpykla
JANETS BEAUTY SALON
407 Roncesvalles Ave.
prie Howard Park Ave.
Toronto.
Tel. OL. 6415.
Sav. I. VILIŪNIENĖ

Dėmesio Ponioms ir Panelėms!
Vandos Žukauskienės MOTERŲ KIRPYKLOJE
Pusmetiniai garantuojami
Šukuosenos pritaikomos kiekvienai individualiai.
ARTISTIC BEAUTY SHOP
Tel. KE. 4731.
219 Roncesvalles Ave,. Toronto

Naujų mašinų ir sunkvežimių PARDAVIMAS
IMPERIAL — CHRYSLER — PLYMOUTH — FARGO
HUDDLESTON MOTORS CO. Ltd.
2803 DUNDAS ST. W. (prie Keele). TEL. RO. 2-8333
Puikus garažas, atliekami visi remonto (body) ir atnaujinimo darbai.

Lietuvių kalba informacijas suteikia kvalifikuotas auto mechanikas Br. ZOLPYS.

VL. ANDRIJAUSKAS (W. Andrews)
Active Mortgages Sales Brokeris
1147 DUNDAS ST. W. TEL. LL. 1346
TORONTO, ONT.

MORGIČIAI PERKAMI, PARDUODAMI, ATNAUJINAMI.
TAIP PAT MORGIČIAI STATYBININKAMS 6%.

A. MORKIS

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER
1077 BLOOR ST. W. TEL. OL. 8450.

Pirmasis ir vienintelis lietuvis Toronte REALTOR, priklausantis Toronto Real Estate Board & National Association of Real Estate Boards.

TODĖL:
1. Didžiausias pasirinkimas namų ir biznių, nes mes gauname iš Real Estate Board'o kooperatyviniai listinguotus viso Toronto namus, biznius, įvairiais įmokėjimais ir įvairiomis kainomis.
2. Geriausios sąlygos paskoloms gauti ir morgičiams užtraukti.
3. ĮSITIKINIMUI, — prieš perkant ar parduodant namą ar biznį, malonėkite paskambinti.

V. VASIS - Vasiliauskas

REAL ESTATE and BUSINESS BROKER

872 Bloor Street West (prie Ossington Ave.) **Telef. ME. 4605 - 4606**

PARDUODAMA:

1. Bloor - Crawford, $1.000 įmokėti, 6 gražių kambarių atskiras, didelis kiemas, garažui vieta.
2. Bloor - Dovercourt Rd., $2.500 įmokėti, 8 dideli kambariai, mūrinis, 3 virtuvės, geras pajamų namas.
3. Bloor - Ossington, $3.500 įmokėti, 7 didelių kambarių, atskiras, gero mūro, alyva šildomas, didelis kiemas ir garažas, labai geras pirkinys.
4. Rusholme Rd. - Bloor, $5.000 įmokėti, 9 kambarių, atskiras, gero mūro, kvadratinis planas, alyva šildomas, labai didelis ir gražus kiemas, gražioje vietoje, geras pirkinys.
5. Rusholme Rd. - Dewson, 15 didelių kambarių — 3 atskirų butų — 3 vonios, 3 virtuvės, vandeniu alyva šildomas, atskiras, gero mūro, privatus įvažiavimas, didelis kiemas ir garažas.
6. Roncesvalles - Wright, $3.500 įmokėti, 6 didelis kambariai, moderni virtuvė, alyva šildomas, labai gero mūro, didelis kiemas.
7. High Park - Roncesvalles, $3.900 įmokėti, 6 dideli kambariai ir 2 apšildomas verandos, 2 augštų, atskiras, apynaujis namas, vandeniu alyva šildomas, 4 gabalų vonia, didelis kiemas ir 2 garažai.
8. Bloor - High Park Ave., $5.900 įmokėti, 10 didelių kambarių, gero mūro, 2-jų butų, 2 vonios, 2 virtuvės, vandeniu alyva šildomas, 2 garažai, prie pat Bloor, geras pirkinys.
9. Dundas - Dufferin, 2 apynauji atskiri namai. Vienas 2-jų atskirų būtų, antras 4-rių atskirų butų, po 4 gabalus modernios vonios, vandeniu apšildomas, geras pirkinys, parduodamas labai geromis sąlygomis.
10. High Park Blvd., 14 labai didelių kambarių, atskiras, labai gero mūro, centrinis planas, vandeniu alyva šildomas, 3 vonios, modernios virtuvės, didelis gražus kiemas ir 2 garažai, parduodamas su visais gerais baldais, mėnesinės pajamos $680, labai geras pirkinys geromis sąlygomis.
11. Indian Rd. - Geoffrey, 11 didelių kambarių, gero mūro, atskiras, 4 modernios virtuvės, 2 vonios po 4 gabalus, vandeniu alyva šildomas, gražus kiemas, šoninis įvažiavimas ir garažas, vertas dėmesio pirkinys.

Priklauso Toronto, Ontario, Canadian ir International Real Estate Board.

Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, biznių, žemės statyboms. Sudarome paskolas, įkainuojame parduodamas nuosavybes. Jūsų patarnavimui. Kreiptis telefonu: ME. 4605.

V. BUTRIMAS **V. VASILIAUSKAS**

SPORTAS

Pabaltiečių sporto šventė praėjo be didesnio susidomėjimo bei pasisekimo. Dalis lietuvių sportininkų tomis pat dienomis buvo išvykę į V-sias Žaidynes Niujorke. Tinklinyje, kaip paprastai, dominavo estai laimėdami vyrų ir moterų grupėse pirmąsias vietas. Mūsų moterys buvo vertos dėmesio ir šį kartą tikrai puikiai sužaidė, tačiau turėjo nusilenkti daugiau patyrimo turinčioms priešininkėms. Krepšinį, kaip ir visuomet, laimėjo latviai. Lietuvius priešfinalinėse rungtynėse atstovavo Vytis papildyta kai kuriais jaunaisiais žaidėjais, iš kurių geriausiai žaidė Grigaitis. Finalinėse rungtynėse, Vyčiui išvykus į Niujorką ir Aušrai negalint sudaryti komandos, buvo sužaistos tik draugiškos rungtynės. Jaunių krepšinio nugalėtojais tapo latviai, netikėtai nugalėję lietuvius vos 3 taškais.

Techniškos šventės pasekmės — moterų tinklinis: estės - lietuvės 2:0 (15:5; 15:5), latvės - estės 0:2 (4:15; 13:15), latvės - lietuvės 2:0 (15:3; 15:9). Finalinės rungtynės — estės - latvės 2:0 (15:9; 15:7). Vyrų finalinės rungtynės — estai - latviai 2:1 (15:11; 6:15; 15:8).

Vyrų krepšinis — lietuviai - estai 75:63, latviai - lietuviai 75:37, latviai - estai 84:68. Finalas — latviai - lietuviai 76:57. Jaunių krepšinis — latviai - lietuviai 62:59.

Artimesnės pabaltiečių varžybos yra futbolas, kurio turnyras yra numatytas birželio 18 dieną Fred Hamilton aikštėje. Laukiama didelio susidomėjimo, nes visos trys tautybės turi stiprias komandas. **A. S.**

"Aušros" futbolo komanda nuo pavasario pradžios turėjo 6 rungtynes. Pirmos — draugiškos rungtynės su latviai pralaimėtos 0:2 rezultatu.

Šiuo metu "Aušros" komanda dalyvauja pirmenybių rungtynėse, Senior lygoj, II divizijoj ir sužaidė 5 rungtynes: "Aušra" — Arsenal 0:7, A — Lucas, R. 2:1, A — Hutspurs 2:0, A — Mimico 1:2, A — Hellas 2:3.

Paskutinės rungtynės su pirmaujančia "Hellas" komanda ivyko gegužės 31 d. Earlscourt pk. Nors pralaimėta, bet buvo gerai sukovota ir jau matosi padaryta pažanga ir treniruočių nauda.

Po penkių rungtynių "Aušra" turi 4-6 taškus ir 9-13 įvarčių. Sekančios rungtynės birželio 10 d. su Eagles, c. 6.30 val. Earlscourt pk. ir birželio 13 d. 6.30 val. su Kalev, Earlscourt pk.

Reikalų vedėjas.

Australijos mėgėjų krepšinio unija Leoną Baltrūną pastatė kandidatu Australijos krepšinio rinktinės treneriu prieš 1956 m. įvykstančius olimpinius žaidimus. L. Baltrūnas trejus metus sekmingai vedė Victoria rinktinę, kuri tapo Australijos krepšinio nugalėtoju. Būti krašto rinktinės treneriu jis sutiko betgi su sąlyga, kad rinktinė prieš Olimpinius žaidimus 6 savaitėm susirinktų Melbourne ir kasdien po 4 val. treniruotųsi, o be to, kad būtų tuojaus sukviestas visų valstybių trenerių suvažiavimas, kuris sutartų dėl žaidimo sistemos, pagal kurią būtų vykdomas pasiruošimas.

WINDSOR, Ont.

Speciali radijo programa. Tragiškai birželio 15 metų sukakčiai paminėti Windsoro ir Toronto CBC radijo stotys birželio 11 d., 1.00-1.30 val. (Eastern Standart Time) transliuos specialią programą. Visus prašome paklausyti ir parašyti tom stotim laiškus, kad programa patiko.

Dėkojame tiems, kurie parašė minint šių metų Nepriklausomybės sukaktį ir tiems, kurie šį karta ryšis parašyti.

KLB Windsoro apyl. v-ba.

LONDON, Ont.

Birželio 14 d., antradienį, Londone gyveną pabaltiečiai kartu su ukrainiečiais ir vengrais mini 1941 m. birželio mėnesio mūsų tautiečių ir kt. pabaltiečių masinių trėmimų tragiškas dienas.

Minėjimas įvyks Londono bibliotekos auditorijoje, Queen's Ave. 305 nr. Pradžia 7.30 val. v.

Kiekvieno lietuvio šventa pareiga į minėjimą atsilankyti ir mūsų kankinius pagerbti. Tebūnie tai protestas prieš žiaurų okupantą, tebūnie tai mūsų vienybės pademonstravimas kovoje už žmogiškąsias teises, tebūnie tai visiems priminimas, kad lietuvis nepaliaujamai tęsia kovą už tėvynės laisvę.

Tad visi į minėjimą!

L. E-tas.

RODNEY, Ont. Gegužinės

St. Zavackio ūky, važiuojant Back Street pusė mylios nuo Rodney link West Lorne po kaire puse — pirmajam miškelyje, KLB Rodney apyl. v-ba ruošia šiemet

PIRMĄJĄ GEGUŽINĘ

birželio mėn. 19 d.

Sekančioji bus toje pat vietoje liepos mėn. 10 ir trečioji — paskutinioji — priešharvestinė ten pat liepos mėn. 31 d.

Gros puikus vietinis džiazas.

Pradžia 3 val. po pietų.

Kviečiame visus kuo skaitlingiausiai atsilankyti.

Rengėjai.

Delhi, Ont.

Padėka

Nuoširdžiai dėkojame suruošusiems mums sūnaus gimimo proga staigmeną — shower, už vertingas dovanas ir lietuvišką nuoširdumą.

Gili padėka jos organizatoriams ir rengėjams: Mrs. Mr. Olekams, Caikams, Ruseckams, Vieraičiams, Rugieniams, Norkams, Joneikams, Jonuliams, Galeckams, Lileikiui, Dambrauskams, Mačiuliams, Žymantams, Pociams, Balčiūnams, Lukošiams, Ruliui, Lukošiams, Pūkams, Galdikams, Mildašiams, Vinmantams, Bartkams, Kisieliui, Dadūrkams, Ivanauskams, Onaičiams, Astrauskams, Juliui Zgrundai, Bartuliams, Varkavičiui, Ciceliui, Tuinylams, Kairiams, Skūdai, Spranaičiui, Vainavičiui, Ožuolams, Žerbertavičiams, Taraskevičiui, Remeikiui, Rodokams, Semams ir J. Žemaičiui. **A. L. Bučinskai.**

— **Heidelberg.** — Cia pastatyta moderniausia Europos, o gal ir viso pasaulio geležinkelio stotis. Ji kainavo 30 milijonų markių.

— **Vašingtonas.** — Atstovų rūmuose pasiūlymas Alaską ir Havajus pasklbti JAV valstybėmis 218 balsų prieš 170 atmestas. Taip tas klausimas atidėtas neribotam laikui.

— **Varšuva.** — Čia sudarytas patariamasis politin. komitetas, kuris derins visų komunistinių kraštų tarp Elbės ir R. Vandenyno veiklą.

.. ŠYPSENOS ..

Mandagi pastaba

Čikagos žurnalistas E. Field pastebėjo, kad jo straipsnius žodis žodin persispausdina, tik su savo pavarde vieno provincijos miestelio laikraščio redaktorius. Field perspėjo tą plagiatorių labai savotiškai. Jis į savo straipsnius pradėjo įpinti pagirų anam žymiam publicistui - redaktoriui.

Ačiū Dievui

Susitiko ilgai nesimatę draugės ir kalbasi.

— Ar jūsų vyras jau dirba? — klausia viena.

— O, taip. Darbas, tiesa, yra labai sunkus ir jis vos gyvas. Aš bijau, kad ilgai neištvers. Ačiū Dievui, kad tas darbas yra nuolatinis...

Abu nepastebėjo

Labai geros nuomonės apie save nevedęs vyras buvo pakviestas vienos ponios pietų. Jis nei atsakė nei nuėjo. Po kurio laiko jis susitiko tą ponią ir pokalbio metu sako:

— Bėjų, Tamsta, pereitą savaitę, rodos, kvietėt mane pietų?

— Rodos, taip. O Tamsta ar buvot?

Lakios vaizduotės vyras

Kansas valstybės Yola mieste teisėjas sprendė 99 metų vyro ir 70 metų žmonos skyrybų bylą. Paskelbęs sprendimą teisėjas vyrui pastebėjo, kad išskirtasis anksčiau kaip po 6 mėn. vesti negali.

— Suprantu — atsakė tas. — Tikiuosi, kad šiaip sau pamerginėti galima...

Matyt, kad tinkama

Pravažiuojantis svetys sako hotelio savininkui:

— Ar čia gera vieta reumatizmui?

— Beabejo, — atsako tas — manasis kaip tik čionykštis...

Kinijoj daugiau

Mao Tsetungas pakeliui sustoja Vilniuje ir aplanko Paleckį. Besikalbant Paleckis klausia:

— Tikiuosi, kad liaudies priešų kontrevoliucijonierių Kinijoje jau nedaug beliko?

— O, nebedaug! Bus gal kokie 30 milijonų...

— Šitaip! Tai visdėlto bent 10 kartų daugiau kaip Lietuvoje...

Nevienodos sąlygos

— Ką sakot! Jūsų virtuvę dažytojas dažė net 3 dienas? Mūsiškę jis išdažė per dvi dienas.

— Taip... Matot, jūsų virėja jau 60 metų, o mūsiškė tik 25.

Pasakė ar ne?

— Tamsta pavadinai Mikonį girtuokliu? — teisėjas klausia Jonaitį.

— Niekados. Aš tik pasakiau: "Mikoni, jei aš būčiau bonka konjako, nenorėčiau vienas su tavimi likti namuose"...

Silpnapročių kaimas

Saskatchewane, pačiam premjerui Douglas dalyvaujant, netoli Moose Jaw atidarytas naujai pastatytas kaimas skiriamas protiškai neišsivysčiusiems asmenims. Gyvenamų namų, bažnyčios, mokyklos, sanitarinių įmonių bei instruktorių patalpų statybai išleista 8 mil. dol.

Į tą kaimą bus suvežti tos rūšies pacientai iš ligoninių bei specialių jų mokyklų. Tai bus pirmas tos rūšies socialinis bei mediciniškas bandymas.

Patrankomis gros

JAV plokštelių firma kreipėsi į West Point karinę akademiją paskolinti keletą iš 200 turimų Napoleono laikų patrankų, kurios reikalingos įgroti Čaikovskio overtiūrai 1812. Didysis rusų muzikas tą kūrinį sukūrė paminėti Napoleono pasitraukimui iš Borodino, po tragiškai pralaimėto mūšio į Maskvą. Overtiūra specialiai parašyta atviram ore išpildyti. Joje girdimi varpų balsai ir 16 patrankų šūvių: 5 marseljetės akompanacijai ir 11 Rusijos himno pasveikinimui. West Point prancūzų patrankos yra nuo 1776 m., kuomet jas Prancūzija atsiuntė ano meto amerikiečiams sukilėliams padėti. To paties tipo ginklus vartojo Napoleonas.

Sužąsėjusi...

Reklaminiais ir nepersunkiausio uždarbio sumetimais, Miss Patricia Ann Godbee, 19 metų mergina, gyv. Miami, Floridoj, sutiko perėti 9 žąsies kiaušinius. Už šį perekšlės darbą per parą gaus $10. Žąsiškas darbas truks 29 paras. Kad būtų patogiau perėti, lizdas įtaisytas taip, jog gana patogiai galės jame nusnusti bei dirbinėti mažus darbelius, kaip tai megsti, siūti ir pan. Būsimieji žąsiukai, jei Miss Godbee išperės, jau iš anksto nupirkti iš varžytinių.

VASARVIETĖ

MERCURY LODGE

Laiveliai, kabinos, kambariai. Autobusai privažiuoja prie vietos. Randasi rytinėje Lake Simco pusėje, 1 mylia į šiaurę nuo Keswick, Ont. 109 Orchard Beach.

Sav. L. P. Krilavičiai
Rochers Point 184-M.

A. STANČIKAS
Baigęs National Radio Institute Radio ir televizijos skyrių.

TAISAU

RADIO APARATUS

Aparatai paimami ir grąžinami į namus veltui.
Darbas garantuotas.

Prašau skambinti ME. 1602, kasdien nuo 6 val. iki 9 val. vakaro ir šeštadieniais nuo 9 val. iki 12 val. ryto.

PLASTERIAVIMAS
senas ir naujas.
Greitas ir gerai atliekamas darbas.
Tel. RO. 7-1948 po 6 val. vak.
Mr. STASSEN
48 BOUSTEAD AVE., TORONTO.

PARKDALE VAIRAVIMO MOKYKLA
419 RONCESVALLES AVE.
Ekspertai teikia instrukcijas įvairiomis kalbomis. Dviguba kontrolė. Daug lietuvių per mus įsigijo šoferio leidimą. Tel. istaigos KE. 8573, namų RO.
Telefonas įstaigos KE. 8573, namų RO. 7-5663.
HENRY URBANSKI.

INTER - CITY Heating Installation

Atlieka namų apšildymo, gazo, vandentiekių, drenažo įrengimus bei pataisymus, pavasario sezonui išvalo krosnis su vacuum cleaner.

JONAS PUTERIS
67 ESSEX ST. Tel. OL. 8010.

VYRŲ IR MOTERŲ RŪBŲ
Siuvėjas
A. BERESNEVIČIUS
Didelis pasirinkimas importuotų medžiagų moterų ir vyrų kostiumams ir paltams. Užsakymus atlieku žemiausiomis kainomis.
1299 DUNDAS ST. W. TORONTO
Tel. LL. 3222.

JEFFERY, JEFFERY & FROST
Advokatai, Notarai
91 Yonge St., Toronto
Telef. EM.6-5255
Prašoma kreiptis į
N. ČEPULKAUSKIENĘ

James B. Trotter,
B.A.
Teisininkas, advokatas, notaras.
Įstaiga: 220 Roncesvalles Ave.
Tel. LA. 0846.
Buto tel. RO. 6-2944
Toronto.
Priimama susitarus iš anksto.

OKULISTĖ
B. BEJNAR - BUKOWSKA
dirba nuo 1944 metų.
94 LAWS ST., TORONTO
(prieš 3146 Dundas St. W.)
Telefonas RO. 7-0052
Priėmimo val.: 10 ryto iki 9 vak., sekmad. ir šventad. nuo 2-4 val. popiet.

Seymour Hermant
ADVOKATAS, NOTARAS ir tt.
Suite 410
394 Bay St., Toronto, Ont.
Telef.: EM.4-9912
arba EM. 4-8532.

GEORGE BEN, B.A.
teisininkas — advokatas ir notaras.
Kalba slavų kalbomis.
1147 Dundas St. W., Toronto
Telef.: OL. 8431 ir OL. 8432.

DR. W. K. WLODKOWSKI
buvęs Varšuvos ir Gdynės ligoninių ordinatorium ir Vienos bei Paryžiaus universitetų klinikų asistentu.
DARBO VALANDOS:
10-12 val. ryto ir 3-8 val. vak.
223 SHAW ST., TORONTO
(tarp Queen ir Dundas)
Telefonas KE. 5885.
Bendra praktika, genekologija ir gimdymo pagalba.

Dr. M. Arštikaitytė
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
Pritaiko akinius
167 College (kampas McCaul)
Kabineto Nr. 9
Toronto
Priima iš anksto susitarus
Telef.: offiso WA. 1-3584
namų WA. 3-5555

Dr. Aleksas Valadka
1081 BLOOR ST. W.
(prie Dufferin)
priima ligonius ir gimdyves nuo 2-4 ir nuo 6.30-8 val. vak. Ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 2-4 val.
Rentgenas pagal susitarimą.
Telefonas ME. 2933.

Dr. A. Pacevičius
Gydytojas ir Chirurgas
NAUJAS KABINETAS
280 Roncesvalles Ave.
Telefonas OL. 4778.
Priėmimo valandos: 11-1 val. p.p.; vakarais nuo 6-8 val. vak.; trečiadieniais ir šeštadieniais 11-3 val. p.p. Kitu laiku pagal susitarimą.

Dr. Jonas Yčas
Gydytojas ir chirurgas
1390 DUNDAS ST. W.
(tarp Gladstone ir Rusholme Rd.)
Priima ligonius ir gimdyves nuo 2-4 ir 6.30-8, šeštadieniais 2-4. Kabinetas uždarytas trečiadeniais. Kitu laiku pagal susitarimą.
Telefonas LO. 1794
Toronto

Dr. J. J. VINGILIS
VIDAUS LIGOS
PERSIKĖLĖ Į
1 BEAVERBROOK - KIPLING AVE. KAMPAS.
ISLINGTON, TORONTO, ONT.
Telefonas BE. 1-1310.

Dr. N. Novošickis
DANTŲ GYDYTOJAS
Baigęs universitetą Vokietijoje ir Kanadoje
345 BLOOR ST. WEST
(kampas Bloor ir Huron gatvių)
TORONTO
WA. 3-2003
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir nuo 2-9 val. vak. (pagal susitarimą).

Raštinė: OLiver 4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą
1082 BLOOR W., TORONTO 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

Dr. Alexander SZATMARI
NERVŲ LIGŲ GYDYTOJAS
260 St. Clair Ave. W.
Darbo val. 2-7 val. pp. ir pagal susitarimą.
Telef. įstaigos WA. 1-0556
namų LL. 5228.

A. LUNDY, B.A.
Advokatas ir notaras
V. Sleževičius
dipl. teisininkas
414 Bay St., Toronto
kamb. 107
Tel. EM. 4-0425
vakarais: KE. 4938.

Bernhard & Scott
Advokatai, Notarai
Bendroje įstaigoje dirba
Ant. Liudžius
buv. advokatas Vilniuje, Tremtinių Reikalams Teisių patarėjas.
73 Adelaide St. W., Toronto
Suite 436
Lietuviškai kalbančius prašoma kreiptis: pirm. ir treč. 6-8 v.v.; antr., ketv. ir šeštad. 10-1 va. p.p.
Office EM. 6-5679. Res. ME. 0636.

STANLEY SHOE STORE
Augščiausios rūšies moterų, vaikų ir vyrų batai, normalous dydžio ir platūs EE—EEE
1438 Dundas St. W. Toronto
prie Gladstone

Dr. WILLIAM J. ZINCHESIN
B.A., M.D., L.M.C.C.
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Priėmimo val.: 2-4.30 ir 7-9 val. pp.
386 Bathurst St. Toronto
Telef. EM. 8-1344

Dr. L. SIMON
Odos ir veneros ligų specialistas.
3 Spadina Rd., Toronto
(Bloor - Spadina kampas)
Darbo valandos: 10-12 ir 3-7 pp. arba pagal susitarimą.
Tel. WA. 1-6614 arba WA. 2-8015

Dr. A. Ratinow
L.M.C.C.
Dirbęs Europos ir Kanados ligoninėse.
Vidaus ligų specialistas: širdies astmos, reumatizmo, skilvio ir kt.
479½ Euclid Ave., Toronto
Tel. WA. 1-6708

Dr. K. Žymantienė
GYDYTOJA ir CHIRURGĖ
KAMPAS BLOOR IR BROCK AVE., TORONTO
(lėšimas iš 613 Brock Ave.)
Priima ligonius, gimdyves ir moterų ligomis sergančias kasdien nuo 1-4 ir nuo 5-8 val. p.p., šeštadieniais nuo 11-3 val. p.p., kitulaiku pagal susitarimą.
Telefonas OL. 6851

Dr. John REKAI
Chirurgas ir akušeris
Dr. Paul REKAI
Vidaus ligų specialistas, X RAY (Rentgenas)
219 St. Clair Ave. W., Toronto
Susitarti telefonu WA. 3-2395

Dr. MICHAEL BALKANY
MOTERŲ LIGŲ SPECIALISTAS
Gimdymo pagalba
202 St. Clair Ave. W., Toronto
(prie Avenue Rd.)
Priėmimai pagal telefoninį susitarimą
WA. 1-9632 ir HU. 8-7841

Dr. F. Tickett
Gydytojas ir chirurgas
Priėmimo valandos 2-3 ir 7-9 po pietų
11 Gore Vale Ave. Toronto
Telef. EM. 8-3754

Dr. Chas. OKUN
DANTISTAS - CHIRURGAS
838 Dundas St. W. Toronto
kampas Euclid Ave.
Priima vakarais pagal susitarimą.
Telef. EM. 8-9822

Akių specialistas
M. STEFANUK
(optometrist)

Patikrina akis ir pritaiko akinius, jei reikalinga
BATHURST MEDICAL BUILDING
312 Bathurst St. Telef. EM. 3-6373
(at Dundas)

DANTISTAS
Dr. ELIAS WACHNA
Priėmimo val. 10-12, 2-6. Pirmadieniais, ketvirtadieniais priima tarp 7-9.
386 Bathurst St. Toronto
Tel. EM. 4-6515

AKIŲ SPECIALISTAS
L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 College St. W. Toronto
Telef. WA. 1-3924

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto, (arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: EM. 3-7461 **Telef. namų: BE. 3-0978**

DANIEL D. STOKAL, B.A.
advokatas, notaras ir tt.
PERKĖLĖ
savo biurą į
21 DUNDAS SQUARE
Suite 501 — Herman Building
Toronto
Telefonas EM. 6-1681-2
Ketvirtadienio vakarais:
575 Queen St. W. - 6-8 val. v.
Telef. EM. 8-2646

SVEIKATA VIRŠ VISKO!

Kodėl vilkinti skilvio, kepenų, skilvio rūgščių, inkstų ir kitokius negalavimus? Laiku neatkreipus dėmesio, galbūt ir medicinos mokslas jau nebegalės pagelbėti. Jeigu kenčiate nuo skilvio, skilvio rūgščių, kepenų, vidurių užkietėjimo, nevirškinimo, nereguliarių ėjimų laukan, skilvio dujų skausmų, skausmų skilvio dešinėje ar kairėje pusėje, skausmų po šonkauliais, deginimo gerklėje, apetito praradimo, nervuotumo, galvos skausmų bei nualpimų, reumatinių ar artritinių skausmų,

NELAUKITE IKI RYTOJAUS

— nes gali būti per vėlu. ŠIANDIEN, tuojau paimk arbatinį šaukštelį RUSCI TREATMENT STOMACH REMEDY.

Imti prieš kiekvieną valgį. Tūkstančiai kasdien vartoja šiuos vaistus su pilnu pasitikėjimu. Nėra kito panašaus vaisto. Rezultatai nuo pirmo buteliuko. Kaina tik $6 buteliukas. Gaunama vaistinėse, arba rašant sekančiu adresu:

LUSCOE PRODUCTS LTD., L.W.
559 BATHURST ST., TORONTO 4, ONT.

ROSE HEATING & TINSMITH CO.

Įrengia naujas, visų apšildymo rūšių krosnis: vandens, oro ar kombinuotas, kūrenamas anglimis, alyva ar gazu. Daro pagrindinius krosnių išvalymus (vacuum), nes nevalytos krosnys sudegina daugiau kuro ir neduoda šilumos. Atnaujina senus oil burnerius, krosnis, tvarko ir praveda naujas apšildymo šakas. Atlieka visus skardos darbus, deda vamzdžius nuo stogų vandeniui nubėgti. Įrengia vėsintuvus (fans) restoranams, dirbtuvėms, prausykloms ir virtuvėms.

DIDELIS PASIRINKIMAS. IŠSIMOKĖJIMO SĄLYGOS. DUODA GARANTIJAS.

543 Sherbourne St., Toronto. WA. 1-9758

SAV. E. J. ZALECKIAI.

SAVI PAS SAVUS ! !

Sąžiningas ir greitas patarnavimas: taisome auto mašinas, keičiame alyvą, aprūpiname degalais ir kt. auto reikmenimis, taip pat plauname ir dedame mašinoms stiklus. Darbas garantuotas.

BROLIŲ DUNDŽIŲ GARAŽE
(WHITE ROSE GAS STATION)
35 SCARLETT RD. **TELEFONAS RO. 2-6591**
(Dundas St. W - St. Clair Ave. W. susikirtime)
REMONTO DARBUOSE LIETUVIAMS 10% NUOLAIDOS.
Įsitikinkite — neapsivilsite.
JONAS ir VYTAUTAS DUNDŽIAI.

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS

Parduodu ir įstatau naujas krosnis ir oilburnerius.

Duodu išsimokėjimui iki dviejų metų.

Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus.
Pranešu savo naująjį adresą:

999 College St., Toronto. Tel. OL. 6123

ANT. JUOZAPAITIS.

TORONTO, Ont.

Didelės iškilmės šv. Jono Kr. parapijos bažnyčioje

Visi į karžygių pagerbimą!

Žuvusiems už Lietuvą paminklinės lentos atidengimas pašventinimas įvyksta birželio 12 d., sekmadienį, 11 val. pamaldų metu, kartu sujungiant su liūdnųjų 1941 m. birželio 14-16 Lietuvių Tautai dienų — deportacijų, žudymų — paminėjimu.

Paminklo atidengimas bus labai įspūdingas pasibaigus šv mišioms. Tą dieną bus pasakyta: pritaikytas pamokslas, šventinimą atliks parapijos klebonas kun. P. Ažubalis, paminklo kaspiną perkirps gen. kons. V. Gylys, KLB vadovybė uždės pritaikytą vainiką, prie vėliavos budės garbės sargyba iš karių sav. kūrėjų ir šaulių.

Pamaldų metu giedos "Varpo" choras. Antroji rinkliava bus daroma susidariusioms išlaidoms (medžiagai, skulptoriaus darbui) padengti.

Paminklinė lenta su bareljefu "Motina laiko ant rankų mirštantį už Lietuvą karžygį" pagamino arch. inž. dr. A. Kulpavičiaus eskizinį projektą labai vykusia skulptoriaus Dagio išdrožinėta.

Prašoma Toronto visuomenė organizacijos skaitlingai dalyvauti šiose gražiose karžygių pagerbimo ceremonijose.

Karių, Sav. Kūrėjų ir Šaulių Klubo valdybos.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Jo Em. Toronto kardinolas oficialiu raštu leido šv. Jono Kr. parapijai Wasagos kurorte vasaros metu lietuviams turėti lietuviškas pamaldas. Pamaldos prasidės pirmąjį liepos mėn. sekmadienį naujai pastatytame parapijos pastate.

— Šį ketvirtadienį, Dievo Kūno šventėje, 7.30 v.v. vakarinės pamaldos su specialiu pamokslu.

— Birželinės pamaldos parapijos bažnyčioje sekmadieniais ir penktadieniais 7.30 v.v.

— Šią ir sekančią savaitę parapijos kunigai vyksta metinėms rekolekcijoms šv. Augustino kunigų seminarijoje.

— Birželio 26 d., sekmadienį, parapijos bažnyčioje bus teikiamas Sutvirtinimo sakramentas. Sutvirtinamieji registruojasi parapijos klebonijoje arba sekmadieniais pamaldų metu į aukų dėžutę įdeda registracijos lapelį, pažymint savo vardą ir pavardę, tikslią gimimo ir krikšto datą, tėvų pavardes, pasirinktą sutvirtinimo vardą ir sutvirtinimo tėvo ar motinos pavardę. Sutvirtinimo sakramento proga per keletą dienų parapijos salėje įvyks specialus sutvirtinamųjų paruošimas.

— Wasagos kurorte parapijos pastato darbai vykdomi visu spartumu. Praėjusį savaitgalį medžio darbus dirbo per 20 darbininkų. Darbai yra jau įpusėję. Ir šį savaitgalį labai pageidautini talkininkai. Darbai pradedami penktadienio rytą. Planuojamai vasaros vaikų kolonijai medžiaga iš kanadiečių įstaigų jau gauta.

— Gegužės mėnesį išmokėta $2.096,00 parap. remonto skolų.

— Sutuokta: Stasys Markauskas ir Elena Daškevičiūtė.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Visą birželio mėnesį vykdomas Prisikėlimo parapijos statybos vajus. Šis vajus yra paties Kardinolo įsakytas, kad greičiau galėtume įrengti savo pamaldų vietą. Parapijos statybos vajus vedamas Kardinolo vajaus metodu. Visi parapijiečiai suskirstyti rajonais, kuriam paskiriama viena aukų rinkėjų pora. Vajaus siekimas yra, kad kiekvienas dirbas parapijietis BS Fondo aukas papildytų iki $100. Dar reikalingi savanoriai aukoms rinkti. Kreiptis į kleboniją. Tenelieka neivieno parapijiečia, neprisidėjusio malda, auka ir darbu prie greitesnio parapijos pradinės statybos užbaigimo.

— Iki $100 aukojo torontiečiai: Bilitavičius A. N., Butkevičienė S., Dambrauskas P. B., Dubilevičius J. J., Gaižutis J., Girnius J., Grigas P., A. Grigaitė A., Juodišius V. O., Kantvydas A., Kerševičienė D., Liuima V. S., Lembertas K. Z., Mičiulevičius B., Narbutas B. O. Norkus A. M., Raškauskas B., Ropienė I., Semaška V. R., Šlekys A. A., Silžys J. V., Strumila A. L., Vilimas P. A., Žiurinskas J.

— Pakrikštyti: Arūnas Edvardas Sabaliauskas; Kristina Ona Viga Augėnaitė.

Padėka

Nuoširdžiausiai reiškiame visiems, kurie prisidėjo vienokiu ar kitokiu būdu prie a.a. H. Peičienės gydymo ir kentėjimų sušvelninimo, o taip pat moraliai parėmė artimuosius liūdesio valandoje.

Šalkauskiai
ir
H. Melkienė.

Atvyksta vyskupas V. Brizgys

Birželio 24-26 d. Toronte lankysis Jo Ekscelencija vyskupas V. Brizgys, kuris birželio 26 d., sekmadienį, pamaldų metu šv. Jono Kr. bažnyčioje lietuviams vaikams suteiks Sutvirtinimo sakramentą. Jeninių proga Ekscelencija sutiko dalyvauti parapijos parengime, o taip pat apankyti Wasagoje besikuriančią lietuvių koloniją.

"Dainos" sekantis susirinkimas įvyks birželio 19 d., 3 val. p.p. pas narę E. Kuzmickienę, 5 Harboro Rd. — važiuoti Queen gatvekariu iki galo (rytuose) ir grįžti truputį atgal.

Visos narės ir viešnios kviečiamos gausiai atsilankyti.

Šaulių gegužinė

Per Jonines šaulių tradicinė gegužinė įvyks Ivanauskų soduose (5 myl. prie 2 High Way S.E.) birželio 26 d., sekmadienį.

III Liet. Dienos rengėjai Toronte

Pereitą šeštadienį Torontą aplankė Montrealy ruošiamos III Kanados Lietuvių Dienos rengimo komiteto sekcijų pirmininkai, kurie čia aptarė savo planus su Krašto bei Toronto apylinkės valdybomis.

Pasitarime Montr. apyl. pirm. inž. Naginionis pirmiausia pakvietė visus Toronto lietuvius gausiai dalyvauti III Liet. Dienoj ir pranešė, kad programa truks 2 dienas—šeštadienį sporto rungtynės ir balius, sekmadienį—pamaldos, finalinės sporto rungtynės ir iškilmingas aktas su koncertu.

Koncerto rengimo sekc. pirm. Kęsgaila papasakojo, kad koncertui paimta Plateau salė, talpinanti apie 1500 žmonių ir turinti platformą, talpinančią bent 3000. Programai atlikti pakviestas TLChoras "Varpas", kurio vadovas muz. Gailevičius taip pat kviečiamas akomponuoti solistams; toliau pakviesta op. sol. E. Kardelienė ir sol. St. Baranauskas, iš kurio atsakymo dar negauta. Be to, dalyvaus Hamiltono ir Montrealio tautinių šokių grupės.

Ruošiama taip pat dailės ir liaudies meno paroda, apie kurią pranešė sekc. pirm. Narbutas. Patalpos esą paimtos gimnazijoje, kur vyks ir sporto rungtynės, kurias apibūdino p. J. Lukoševičius. Visokių patalpų, butų - nakvynių, atvykusių globos ir loterijos reikalais rūpinasi p. K. Toliušis, kuris ir iš torontiečių prašė loterijai fantų. Propagandos reikalus apibūdino p. J. Kardelis, pastebėjęs, kad numatomas išleisti "Metraštis", kuris turės atvaizduoti KLB lietuvių gyvenimą vienų metų laikotarpy. Jam būsią paprašyta medžiagos iš visų organizacijų. Už medžiagos išspausdinimą mokesčio nebūsią imama, o knygą perkant būsiąs duodamas ženkliukas, kuris duos teisę įeiti į parodą ir aktą - koncertą.

Po pranešimų rengėjams buvo padaryta kaikurių sugestijų, kurias jie beabejo apsvarstys namie.

Komitetas į Torontą atvyko jau iš Hamiltono, kur tarėsi tuo pačiu reikalu.

Toronto liet. Caritas

užmezgė glaudų ryšį su Toronte esančiu "Catholic Blood Fund". Ši įstaiga, vadovaujama kanadiečių katalikų, nemokamai parūpina kraujo, reikalingo įvairių nelaimių atvejais. Susitarta, kad nelaimės atveju kiekvienam lietuviui, tarpininkaujant "Caritui", nemokamai kiekvienu atveju bus galima pasinaudoti kraujo transfūzija visiems lietuviams (be tikybų skirtumo) betkurioje Toronto ligoninėje. Be to, "Caritui" pavyko užmegsti kontaktą su Toronto General ligoninės vadovybe nemokamai gauti medicininį patarnavimą ligos atveju. Informacijų dėl kraujo transfūzijų ir taip pat nemokamo gydymo prašoma kreiptis šv. Jono Kr. klebonijoje, tel. EM. 4-7646. Vėliau taip pat bus paskelbtas "Caritas" atstovo adresas, kuris minėtuose klausimuose tarpininkaus žmonėms.

Birželio įvykių minėjimas

Baltų Federacija Kanadoje ir šiais metais iškilmingai paminės birželio mėnesio liūdnuosius įvykius: Pabaltijo valstybių nepriklausomybės nustojimą ir bolševikų pravestas didelio masto deportacijas iš Pabaltijo kraštų. Minėjimas įvyks birželio 12 d., sekmadienį, 4 val. pp. Massey Hall salėje.

Ontario provincijos ministeris pirmininkas Hon. Leslie Frost bus oficialiai atstovaujamas provincijos parlamento nario p. Yaremkos, kuris pasakys ir pagrindinę kalbą. Į minėjimą žadėjo atvykti ir Toronto burmistras p. Nathan Phillips.

Programoje, kuri šiemet eis be petraukos, be trijų tautų kalbėtojų numatoma ir vertinga muzikinė dalis.

Estų moterų choras giedos iškilmingą Requiem, kurį komponavo to choro vedėjas p. Udo Kasemeta, birželio mėn. aukoms paminėti.

Latvių choras "Daina", diriguojant p. Erikai Freimanis, dainuos latviškas dainas: Eik su Dievu, sūnau; Karaliaus duktė ir Berželis.

Lietuvių choras "Varpas", diriguojamas kompoz. p. St. Gailevičiaus, baigs programą dainomis: Apsaugok Augščiausias; Tėviškės kraštas ir Lietuviais esame mes gimę.

Birželio 14 d. įvykiai yra vienas mūsų stipriausiųjų argumentų kovoje su bolševizmu, kuris tose dienose išvystė ligi tol Europoje negirdėtą žiaurumą. Visi tautiečiai todėl prašomi pašvęsti šį popietį minėjimui ir kuo skaitlingiausiai susirinkti.

Spec. radijo programos

Birželio trėmimams paminėti specialios programos bus:

1. Birželio 11 d. 1-1.30 valandą (Eastern Standart Time) per CBC Windsoro ir Toronto radijo stotis.

"Tėvynės prisiminimų" tos dienos programoje 3 val. pp. kalbės visų trijų Pabaltijo tautų atstovai. Bus duota ir latvių bei estų muzikos.

2. Birželio 12 d. 4-4.30 val. p.p. per CFRB, banga 1010. Kalbės J. Yaremko ir visų trijų Pabaltijo tautų meninė programėlė. Iš lietuvių sol. V. Verikaitis.

3. Birželio 14 d. 6.35-7 val. v. per Toronto CBC stotį bus transliuojama speciali pabaltietiška programa vad. "Home with Lennichs".

SLA 236 kuopos

mėnesinis susirinkimas įvyks šį sekmadienį, birželio 12 d. 2 val. pp. Toronto Liet. Namuose. Suinteresuotieji kviečiami dalyvauti ir apsidrausti didžiausioje liet. apdraudos organizacijoje.

Kuopos valdyba.

"Dainos" susirinkimas

aną sekmadienį buvo paskutinis mūsų mielai narei Paulinai Semaškienei, kuri persikelia į JAV pas antrąjį sūnų (vienas yra Sudburyje). Taigi, gegužės 29 d. ji užkvietė visas dainietes pas save. Susirinkimas buvo gausus narėmis ir viešniomis.

Naujomis narėmis įstojo: Sofija Staniulienė, Stefanija Miniotienė, Dalija Karosienė ir Marija Vilčiauskaitė. Sveikiname ir linkime joms visoms turėti malonumo šalpos darbe.

Laiškų buvo 12; padėkos iš trijų senelių prieglaudų už Velykoms pasiųstas dovanas. 2 prašymai, kurie buvo patenkinti.

Narės sudėjo $9 Saleziečių gimnazijai.

Susirinkimo reikalams užsibaigus, pirm. Br. Žiobienė tarė atsisveikinimo žodį P. Siemaškienei, visų narių vardu. Dėkojo už bendradarbiavimą "Dainoje" ir linkėjo gražaus laimingo gyvenimo kitame krašte ir įteikė kuklią dovanėlę nuo visų narių. Paulina Siemaškienė savo keliu padėkojo už dovaną, už sveikinimus, džiaugės esanti "Dainos" nare ir pasižadėjo ja palikti, nors ir kitame krašte gyvendama. Prie vakarienės buvo sudainuota Ilgiausių metų! Gaila kad nustojame narės čia, bet malonu turėti gerą "ambasadorių" ir svetur. Daug laimės asmeniškame ir draugijiniame veikime, mieloji Paulina! **M. F. Y.**

Šių metų birželio mėn. 19 d. 2 val. po pietų
HAMILTONO APYLINKĖS VALDYBA ruošia

Gegužinę,

kuri įvyks p. Narušio ūkyje prie Medad ežero.

Apylinkės valdyba kviečia Hamiltono, Toronto, St. Catharines ir kitų apylinkių lietuvius kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

KLB Hamiltono apylinkės valdyba.

GERIAUSIA PROGA visiems pagerbti Jonus.

ATVYK Į RENGIAMAS VILNIEČIŲ

GRANDIOZINES JONINES,

kurios įvyks š.m. birželio 25 dieną, šeštadienį, 4 val. p.p., visai arti nuo Niagaros krioklio (už 2 mylių nuo Wellando) St. Stephan parko puikioje moderniškoje salėje, kampas East Main Street ir Port Robinson Road.

Gros puiki muzika. Veiks valgių ir įvairių gėrimų bufetas. Loterijoje laimėsi laimės juostą ir paparčio žiedą. Be to, programą įdomiai papildys Hamiltono LDM Teatro "Aukuras" aktoriai. Nebus užmiršti ir JONAI.

Pelnas skiriamas išleisti anglų kalboje Dr. A. Šapokos leidinį "Vilnius Lietuvos gyvenime". Ten pat galima bus įsigyti susipažinimui lietuvių kalboje "Vilnius Lietuvos gyvenime".

Tautieti, atvykęs ne tik kad galėsi gerai pašokti ir jaukiai laiką praleisti, bet kartu paremsi naudingą darbą Lietuvos ir mūsų sostinės labui.

VKLS St. Catharines skyrius.

Šv. Andriejaus liuterionių bažnyčioje,

Carlton ir Jarvis gt. kampe, birželio 12 d., 8.45 val. rytą, lietuvių pamaldos. Pamokslo tema: Kristaus Bažnyčios pavidalas.

Pamaldose bus viešai patikrinama ar kandidatai konfirmacijai žino pagrindines krikščionijško tikėjimo tiesas.

Po pamaldų įvyks parapijiečių susirinkimas. Jame parapijos taryba pateiks apyskaitą. Bus renkama nauja parapijos taryba ir aptariama, ar pageidaujama lietuvių pamaldas perkelti į kitą liuterionių bažnyčią, kuri taip pat yra Pasaulio Liuterionių Sąjungos žinioje.

Pamaldos šį kartą prasideda, kaip augščiau nurodyta, 15 min. anksčiau negu šiaip įprasta.

Kun. dr. M. Kavolis.

Jim Trotter,

jaunas advokatas Parkdale rinkiminėj apylinkėj, kaip liberalas, kandidatuoja į Ontario prov. parlamentą. Jim Trotter gimė 1923 m. kovo 23 d. Branden, Manitoboje. Į Parkdale rajoną Toronte atsikėlė 1934 metais. Karo metu tarnavo Kanados karo aviacijoje, vėliau baigė Manitobos universitetą ir Osgoode Hall Toronte. Jim Trotter dalyvauja įvairiose Parkdale rajono organizacijose.

REIKALINGA MOTERIS restorano virtuvės darbams. Kreiptis: EM. 6-7060.

REIKALINGAS vyras krautuvės darbams, reikia turėti šoferio liudijimą. Telef. KE. 7200.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė II augšte, su baldais; netoli Prisikėlimo p-jos, 31 Delaware Ave., tel. KE. 3045.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė II augšte, su baldais, yra garažas. 198 Westminster Ave., tel. OL. 4583 po 6 val. vak.

Išnuomojami 2 kambariai su baldais High Park rajone, yra garažas. Telef. RO. 2-5011 po 6 val. vak.

Išnuomojamas kambarys 1 ar 2 asmenims III augšte, telef. LO. 5238. Dovercourt — Bloor rajone.

Išnuomojami 2 kambariai, virtuvė ir saulės kambarys 308 Garden Ave., tel. KE. 3098.

Išnuomojamas kambarys, virtuvė ir saulės kambarys be baldų. 173 Margueretta St., telef. LA. 7480.

Išnuomojamas didelis gražus kambarys I augšte — frontinis, su ar be baldų, taip pat didelė moderni virtuvė su baldais, St. Clair - Spadina Rd. rajone, telef. WA. 3-5659.

ATLIEKU visus medžio darbus, apkalu insuliacijas plytelėmis, atlieku paprasto dažymo darbus pigiai ir sąžiningai. J. MĖJUS, 38 Palmerston Ave., telef. EM. 8-1387.

IŠNUOMOJOMAS Miami Beach, Hollywood Drive, Nr. 206, 5-kių kambarių modernus vasarnamis su visais patogumais, prie Lake Simcoe ežero. 42 mylios nuo Toronto. Informaciju kreiptis: P. Narway, tel. WA. 3-9773.

Specialus Toronto miesto policijos pranešimas

Nuo š. m. birželio 1 d. vidurnakčio 12.01 val. Toronto Policijos Departamentas pradėjo vartoti naujas sustojimo ne vietoje baudos korteles (parking tags).

Nuo šios datos sustoję draudžiamoje sustoti vietoje tarp 7-9.30 val. ryto, 8-9.30 val. ryto ir 4.30-6 val. vakaro bus baudžiami $10. Tuo pačiu laiku pastatę automobilį neleidžiamoje statyti vietoje baudžiami $5. Užstatę pravažiavimo gatves ar kelius taip pat baudžiami $5. Kaip ir anksčiau nurodyta bauda turi būti sumokėta 5-kių dienų laikotarpyje, to nepadarius bauda, prisidėjus teismo išlaidoms, bus dar didesnė.

Nepaprastu tempu augant susisiekimo priemonių skaičiui Toronto mieste, svarbu, kad skubos laiku pagrindinės miesto gatvės būtų laikomos laisvos.

Visų vairuotoju prašoma prisilaikyti važiavimo taisyklių, kad ypač skubos laiku judėjimas vyktų be susitrukdymų ir neįsikišant policijai.

P.p. Elig. Narušiai iš tabako ūkio prie St. Williams, Ont., persikelia į Torontą. Čia jie nusipirko gražų namą su ypatingai gražiu sodu, kuris per keturius metus turėjo pirmą vietą North York Township.

Pranešimas gegužinių rengėjams

Rengiančių iškylas - gegužines pp. Ivanauskų nuomojamame ūkyje žiniai pranešame, kad Vilniaus Krašto Liet. Sąjungos Toronto skyrius tame ūkyje savo lėšomis ir darbu pastatė platformą. Organizacijas ar privačius asmenis, susitarusius ar susitariančius dėl gegužinės vietos, dėl minėtos platformos panaudojimo prašome kreiptis atskirai į VKLS Toronto skyrių — į Br. Saplį, tel. RO. 7-1270.

VKLS Toronto sk. v-ba.

BALTIC MOVERS & CARTAGE

Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. ŠALDYTUVŲ pervežimo specialistai. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur.

30 DEWSON ST. TEL. OL. 1403
TORONTO

KELETAS GERŲ PASIŪLYMŲ:

12 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu, vandeniu alyva šildomas, St. Clair ir Oakwood rajone. Namas išmokėtas. Prašo $21.000. Labai gera vieta išnuomavimui

8 kambarių, pusiau atskiras mūrinis, gerų plytų namas su vieta garažui, viena skola dešimčiai metų. Tik $3.000 įmokėti. Dideli kambariai.

5 kambarių mūrinis namukas. Viena skola dešimčiai metų. Įmokėti tik $2.000

B. Sakalauskas

Telefonai: KE. 3216, namų LO. 1410

Čia Jūs rasite daugybę visame Toronto mieste parduodamų nekilnojamo turto nuosavybių didžiausį pasirinkimą. Nuo mažiausio iki didžiausio.

856 COLLEGE ST. (netoli Ossington)
I. BRKOVICH REALTOR

PARDUODAMAS NAMAS

SPECIALUS PASIŪLYMAS! Queen - Broadview rajone 3 augštų namas su rūsiu, pastatas randasi ant gatvės kampo, susideda iš 6 apartamentų ir 2 krautuvių, šilto vandens šildymas, 1 krautuvė neužimta, kita turi 21 kėdės pasagos formos bufetą — restoraną, geros sąlygos bizniui, fabrikų rajone. Iš nuomos gaunama $450 per mėnesį. Parduodame biznį ir pastatą kartu ar atskirai.

Informacijų kreiptis:

A. M. GREENAWAY & CO.
BROKERS
169 YONGE ST., TORONTO - - Tel. EM. 4-9454

MONTREAL, Que.

Trėmimų ir okupacijų minėjimas pradedamas šį sekmadienį, birželio 12 d. 11 val. iškilmingom pamaldom už išvežtuosius lietuvius.

Birželio 14 d., antradienį, rengiamas minėjimas kartu su latviais ir estais. Visi pirmiausia susirenka Dominion Square, kur 8 val. vak. uždedamas vainikas, o po to einama į YMCA patalpas 1355 Dorchester, kur vyks visų trijų tautybių aktas ir koncertas.

J. Em. kardinolas P. E. Leger sutiko dalyvauti Kan. Liet. Dienos iškilmėse ir rugsėjo 4 d. laikyti iškilmingas pamaldas lietuviams.

Vinco Krėvės vardo literatūrinės premijos įteikimo iškilmės vyko gegužės 28 d. AV parapijos salėje. Nelauktai ilgai suvėlavę salės įrengimo darbai (praktiškai baigti prieš prasidedant programai) sudarė daug nepatogumų rengėjams ir nemažai netikrumo mieste dėl pačio vakaro įvykimo. Tas, žinoma, atsiliepė ir dalyvių skaičiui, kuris, kokia proga galėjo būti žymiai didesnis. Nežiūrint to, programa buvo pravesta sklandžiai. Pasigesta pertraukos nepilnų dviejų valandų programoje. Nebuvimas scenos įrengimų privertė programos dalyvius kalėti visą programos laiką mažame kambarėlyje. Dėl to ir atsisakyta nuo petraukos programos metu.

Iškilmių programa buvo viena iš galimai turtingų Montrealyje. Pirmiausia, joje dalyvavo premijos laureatas Jonas Aistis, net tris kartus prabylęs nuo platformos kaip kalbėtojas, be to, tris kartus ir poetas.

Iš eilės programoje pasirodė Dr. H. Nagys su Jono Aisčio kūrybos apžvalga, pianistas K. Smilgevičius, dramos aktorė B. Pukelevičiūtė, šokėja J. Kvietytė, dramos aktorius J. Akstinas, šokėja B. Vaitkūnaitė, dramos aktorius L. Barauskas, Liet. op. sol. E. Kardelienė. Pabaigai svečias J. Aistis skaitė savo eilėraščius, kurių susirinkusiems atrodė vis mažai ir mažai. Po to sekė vaišės ir šokiai, kurie rengėjams nebepavyko įprastu tikslumu ir organizuotumu pravesti. Bendrai, vakaras praėjo įspūdingai, ypač programos dalyviai su giliu įsijautimu ir jausmu sukūrė nuotaiką, kurioje svečias, poetas, rašytojas Aistis, kaip jis pats sakosi, jautėsi savojoje žemėje.

Lietuviškų mokyklų mokslo metų užbaigimas įvyko praeitų savaitgalį, sudarydamas įspūdį mokiniui laikančiam egzaminus, mokiniui atsiimančiam mokslo metų baigimo pažymėjimą, tėvams, vyresniesiems stebintiems darbo vaisius.

Augštesn. Lituanistikos 2 metų kursus baigė 6 klausytojai: Nijolė Kličiūtė, Silvija Palulytė, Ina Šipelytė, Edmundas Baltuonis, Rimas Jurkus ir Romualdas Sinius. Kursų vedėjas Dr. H. Nagys įteikė pažymėjimus ir dovanų po lietuvišką knygą. Lankytojų vardu dėkojo dėstytojams Ina Šipelytė ir įteikė H. Nagiui rožių puokštę.

Verduno liet. šeštad. mokyklą 6 metų kursą baigė: Danutė Aneliūnaitė, Rūta Bartuškaitė, Aldona Jaurytė, Dainius Lukoševičius, Emilija Rupšytė, Marija Siniūtė, Marija Tauteraitė, Gytis Vazalinskas. Pažymėjimus įteikė ir atsisveikino mokyklos vedėja ir skyriaus mokytoja B. Lukoševičienė. Mokinių vardu dėkojo M. Siniūtė ir įteikė dovanų gražų tautiniais ornamentais papuoštą albumą bei gėlių. Baigiamųjų egzaminų komisiją sudarė mokyt. vedėja B. Lukoševičienė, Kultūros Fondo atstovas Dr. H. Nagys ir tėvų k-to pirm. J. Tauteris.

Po to Rosemonto mokyklos vedėja mokyt. I. Rimkevičienė išrikiavo III-IV skyrius, viso 12, įteikė jiems keliamuosius pažymėjimus ir priėmė jų padėkos pareiškimą — gėles. Mokyt. A. Paškevičienė išrikiavo savo I ir II skyrius, viso 20 mokinių, išdalino pažymėjimus, priėmė gėlių padėkai.

Longueil mokyklos ved. mok. P. Beleskas parodė tik 2 mokinius baigusius IV skyrių; kiti pasiliko nepakelti, nes mokykla dirba dar sunkiose sąlygose.

Verduno mokyklos paruošiamąją grupę ir pirmą skyrių sukelia į sceną sesuo Celina; aprūpina visus pažymėjimais, viso 15 galvų, ir priima padėkos gėles. Toliau mokyt. B. Vaišvilienė parodo savo II ir III skyrių — viso 13, išdalina pažymėjimus ir priima gėles.

Paskutinieji, pristatyti kaip triukšmingiausi iš visų, ramiai ir drausmingai išsitiesia eilute scenoje diriguojami sesers Felicijos, viso 19, atsiimti savo pažymėjimų ir įteikti savo mokytojai atsiprašymo gėlių.

Po to sekė vaišės ir pasirodymai: taut. šokiai ir dainos. Akordeonu palydėjo E. Baltuonis.

"Neringos" skaučių tunto stovykla. Kaip ir kiekvienais metais, taip ir šimet Montrealio skautės stovyklaus. Stovykla įvyks nuo birželio 30 d. iki liepos 10 d. p. Skruibio ūkyj, 50 mylių nuo Montrealio, kur ir pernai.

Stovyklon kviečiamos visos mergaitės nuo 7 metų amžiaus. Mokestis $12. Stovyklaujant iš tos pačios šeimos dviems mergaitėms — $15 abiem. Negalinčios šio mokesčio sumokėti prašooms pranešti vieneto draugininkei arba tuntininkei. Te nebūna nė vienos mergaitės, kuri atsisakytų stovyklos dėl piniginių sunkumų.

Stovyklai vadovaus skautn. I. Lukoševičienė. Silvija Pakulytė, Nijolė Kličiūtė, Jūra Narbutaitė.

Užsiregistruoti ir sumokėti pinigus prašoma ne vėliau birželio 24 pas savo vienetų vadoves arba tunto adjutantę S. Remeikaitę: PO. 6-3837. Daugiau smulkesnių žinių apie išvykimo laiką, vietą, stovyklos mantą gaus kiekviena stovyklautoja per savo vieneto vadoves.

Tuntininkė.

Liet. šešt. mokyklos dėkoja K. L. M. Draugijos Montrealio skyriui už $10 dovaną Motinos Dienos proga. Mokyklų ruoštame Motinos Dienos minėjime už šią dovaną buvo nupirkta gėlių motinoms pagerbti.

Radio-Televizijos Technikas
J. STANIONIS
Taisau radijo, televizijos aparatus, patefonus. Darbas garantuotas. Skambinti vakarais po 6 val.
ME. 5142.
115 Montrose Avc., Toronto.

ŽUKLAVIMO

IR ĮVAIRIUS KITUS SPORTO REIKMENIS SU ATITINKAMOMIS NUOLAIDOMIS GAUSITE TIK

J. Berzinskas

1212 DUNDAS ST. W., TORONTO. TELEF. LA. 9547

Čia pat galima užsisakyti laivams motorus bei įvairius medžioklinius šautuvus.

A. Garbenis

NARYS TORONTO REAL ESTATE BOARD.

REKOMENDUOJA

RONCESVALLES AURORA $2.000 įmokėti, viso $10.500, pusiau atskiras namas, 6 kamb., oro-anglių šildymas, garažas. Namas be skolu.

WESTMINSTER - RONCESVALLES, $3.000 įmokėti, pusiau atskiras, plytų namas, 6 kamb., modernūs, alyvos šildymas, garažas. Viso $14.500.

GROCERY - MEAT krautuvė, $7.000, Roncesvalles gatveje, pilnai įrengta, nuoma $100 mėnesiui, apyvarta — apie $1000 savaiteje, 2-jų augštų namas, galima jį nupirkti.

GARDEN - RONCESVALLES, $4.000 įmokėti, viso $13.800, 7 nepereinami kamb., vandens-alyvos šildymas, be garažo.

KING - SUNNYSIDE, $4.000 įmokėti, viso $25.000, 13 kamb. su baldais, pajamų namas, vandens-alyvos šildymas, 3 garažai, išmokėjimas ilgam laikui, atviras morgičius.

AL GARBENS
REAL ESTATE
1611 BLOOR STREET WEST, TORONTO, ONTARIO
Telefonai: LO. 2738, LA. 8772. Vakarais HU. 9-1543.

Visais turto pirkimo ar pardavimo reikalais kreiokitės virš nurodytu adresu.
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI